

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Capvt II. De Triduana Recollectione A Sacerdotibus Et Clericis Instituenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

CAPUT II.

DE TRIDUANA RECOLLECTIONE
A SACERDOTIBVS ET CLERICIS
INSTITVENDA.

Um non omnibus semper aut vacet, aut
lubeat, octo dies in sacro secessu con-
sumere; nihilominus autem valde ex-
pediat, ut aliquot saltem dies ejusmodi
recollektioni impendant, ideò ut his
quoque consulatur, placet materiam saltem pro tri-
duana ejusmodi recollektione præscribere. Quia
verò non omnes eundem scopum habent, sed aliqui
quidem eo duntaxat fine in secessum hunc abdere se
desiderant, ut legitimam Electionem faciant, & num
ad statum Sacerdotalem vocati sint, clariùs intelli-
gant; alij verò post Electionem legitimè factam, se
ad ordines dignè suscipiendos præparare cupiunt;
alij denique post susceptos jam Ordines Spiritum &
fervorem per occasiones extrinsecas, & quotidia-
nas fragilitates nonnihil debilitatum resuscitare
volunt, ideò pro quovis ejusmodi fine separatam &
accommodatam materiam præscribam, ita tamen,
ut pro quovis die non nisi duæ meditationes sint fa-
ciendæ, tum ut plùs temporis habeatur ad delibera-
tionem instituendam, aut statum animæ inspicien-
dum; tum ut ejusmodi personæ Meditationis Exer-
cicio non admodum asuetæ ex frequentiori Medita-
tione fastidium non capiant, atque adedò ad reliquas
Exercitationes tantò promptiores & alacriores se
exhi-

exhibeant. Quem ipsum ob finem etiam Lectionem Spiritualem valde moderatam esse convenit, ut posterioribus functionibus, & propius ad finem recollectionis accedentibus sit locus.

PRIMUM EXEMPLAR.

RECOLLECTIONIS TRIDUANA
INSTITUENDÆ.

Pro ijs, qui vocationem suam ad Sacerdotium rite indagare, & legitimam Electionem facere cupiunt.

EX quo titulo facile patet finis & scopus hujus triduanæ Collectionis; cum enim ipse Christus Luc. 14. sapienter monuerit, neminem turrim ædificare incipere, qui non prima sedeat, & computet sumptus, an habeat ad perficiendam, & postea, quàm posuerit fundamentum, & non poterit perturbare, homines illudere ei incipiant, dicentes: Hic homo cepit ædificare, & non potuit consummare. Quod quidem consilium in turri Evangelicæ perfectionis ædificandæ, & vocatione propria inquirenda & exequenda tanto diligentius observandum est, quantò gravius plerumque damnata sequitur ex prævia computatione neglecta, non illud videlicet, & contemptus duntaxat hominum, sed vita etiam miseris, scrupulis, & anxietatibus referta, imò ipsa plerumque æterna damnatio. Certè Leonardus Lessius, Theophilus Bernardinus, & alij multi arbitrantur, multos iudeorum numerum damnari, quòd vel omnino non, vel non debito modo deliberarint; eò quòd ad statum vitæ rectè instituentem magna haud dubiè gratia Dei sit necessaria, hanc autem pro merito sperare non possint, qui cæco potius voluntatis impetu & passionum impetu abrepti, quàm divinæ vocationis impulsu permoti, statum elegerunt; unde audire tales canent merentur, quod Salomon prov. 2. in Persona Dei dixit: *Peccavi, & renuistis: extendi manum meam, & non sustulisti: aspiceret: despexistis consilium meum, & increpationes meas neglexistis: ego quoque in interitu vestro ridebo, & subsanabo, cum id quod timebatis, evenerit.* Unde etiam S. Bernardus in serm. *Ecce nos reliquimus, noli, ait, pro-*

Maute agere, diu considera, diligentius intueere; magnum est, quod proponis, & opus habens multa deliberatione. Ex-
pense, quid possis, amicos (Viros sapientes & spirituales)
consule, ne post factum poenitere contingat.

PRIMA DIES.

Scopus hujus diei est, ante omnia finem, propter quem
Creatus est homo, intelligere, & cum Deo ob altissimas
& sapientissimas causas homines diversis vijs ad dictum fi-
nem perducere decreverit, non enim est hominis via ejus, ut
ambulet, & dirigat gressus suos, teste Jeremia c. 10. indaga-
re, qua potissimum via te ad eundem finem pervenire velit;
unde hoc potissimum die dispositiones remotiores ad ele-
ctionem status faciendæ; & quia inter eas potissima est status
gratiæ & amicitia cum Deo (juxta illud Christi Jo. 15. Vos
autem dixi amicos: quia omnia, quæcumque audivi à Pa-
tre meo, nota feci vobis; unde & Moyses ad Dei alloquium
vocatus, prius solvere calceamenta jussus est Exod. 3.) ideo
laborandum præcipue erit, ut, siquidem in tali statu te non
esse adverteris, ad eundem quà primùm per legitima me-
dia pervenire studeas; si verò eundem te habere probabiliter
conspicias, media pariter ad eundem conservandum, & perfici-
endum indages.

Tessera.

Domine quid me vis facere? act.

MEDITATIO I.

DE FINE HOMINIS.

Præludium I. est, imaginari, quemadmodum olim Adam
in Paradiso creatus & positus est, ut operaretur, & custodiret
illum, mandatum scilicet Dei observando, ita te quoque ob
similem causam à Deo quoad animam creatam, & quoad
corpus à Parentibus generatum fuisse.

Præludium II. est, petere gratiam, ut finem, ob quem
creatus es, clarè cognoscere, & constanter, ac sedulò perse-
qui possis.

Instruct. VIII.

Gg

Pun-

Punctum I.

Confidera I. Quanti referat, ut finem, propter quem a Deo creatus, & in hoc mundo positus es, ritè cognoscas, & persequaris, cum planè in hoc fine animæ tuæ perfectio & quies consistat; perfectio quidem, quia, sicut gladius, qui in aurea vel adamantina vagina reconditus est, sed non bene secat, laudatur; & sicut equus non qui pulcher aspectu, & corpore obesus est, sed qui bene laborat, ambulat, & curat æstimatur, & laudatur; ita & homo, cum ratione præditus sit, non ex eo, quòd dives, formosus, aut nobilis sit, sed quòd finem suum affecutus, & rationis talento legitime usus sit, æstimandus atque luctandus est. Quies verò ejusmodi hominis in hoc ipso fine posita est, quia hic finis est quiescentium hominum; unde sicut elementa & alia res create in quiete quiescunt, donec ad centrum suum pervenerint, ita homo quiescere unquam poterit, donec finem suum affecerit; unde rectè S. Augustinus in lib. confess. exclamat; *Domine, ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.*

Confidera II. Quàm æquum sit, ut vel nunc tandem hunc hunc sollicitè indages; quid enim aliud hactenus per omnes tuos conatus, & labores quæsisisti, quàm ut bene vivere esset, & quietè vivere posses? si ergo per nullam aliam viam, quàm finis tibi præfixi sedulam prosecutionem evadere obtinere te posse agnoscis, an non vel maxime rationi consonum putas, ut desertà viâ, in qua frustra hactenus sollicitem & quietem quæsiseris, eandem per meliorem & certioram viam quærere statuas.

Confidera III. Quomodo hactenus hunc finem indagare & persequi studueris; an non potius falsam viam ad illum perveniendi sectatus sis, & illam Psalmistæ increpationem merueris: *Filij hominum, usque quo gravi corde: ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium?* An non ergo vel nunc errorem tuum fateberis dicens, sed, quia ad hoc tempus corrigendi est, salubrius cum insipientibus illis loqui. *Ergo erravimus a via veritatis, & lumen justitiam non invenimus. Lassati sumus in via iniquitatis, & perditam viam ambulavimus: vias difficles, viam autem Dominus cognovit.* Colloquium ad SS. Patronos,

Punctum II.

Considera I. Ad quem propriè finem à Deo creatus sis, scilicet, ut, quemadmodum S. Ignatius in libello Exercitiorum loquitur, *Dominum Deum tuum laudes* (id est, magnificas, & omnibus alijs rebus præferas) *reverearis* (id est, nihil committas, quod eidem vel minimè displicere valeat) *eique serviens* (id est voluntatem & beneplacitum illius semper inquirens, & perficiens) *salvus fias*, id est, præmium & felicitatem æternam consequaris.

Considera II. Quàm sublimis sit hic finis; tam magnus scilicet, ut major excogitari nequeat, cum ipse Deus, Teste D. Thoma, majorem felicitatem, quæ in visione beatifica consistit, excogitare aut facere non queat. Quam dignitatem Deus ipse Gen. 1. indicavit, dum scilicet hominem ad imaginem & similitudinem Dei creatum fuisse testatur, ut, quod ipse habet per sententiam, homo, si velit, per participationem accipiat.

Considera III. An hunc finem, ut par est, cognoveris, æstimaris, & sectatus sis. An non potius de te verificetur illud Davidis Pl. 48. Vaticinium: *Homo, cum in honore esset, non intellexit; comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.* Vide ergo, quomodo vel hodie errorem hunc corrigere velis. Colloquium ad B. Virginem. ¶

Punctum III.

Considera I. Quòd Deus non contentus tanto beneficio, totum insuper mundum quasi pro palatio, omnes creaturas pro famulis, omnes tuas potentias & vires pro instrumentis assignavit, quibus finem tuum faciliùs, perfectiùsque consequeris; quod quidem beneficium tam magni à S. Davide æstimatum est, ut pl. 8. cum admiratione exclamârit: *Quid est homo, quòd memor es ejus, aut Filius hominis, quoniam visistis eum? gloria & honore coronasti eum, constituisti eum super omnia manuum tuarum.*

Considera II. Quàm æquum proin sit, ut rebus his creatis non aliter, quàm quatenus ad suprascriptum finem conducunt, utaris; quid enim sentiret de Amico illo, qui famulos à Rege sibi commissos ad eundem graviter offendendum incitaret

citaret? qui pecunias à Domino concreditas ad suam potius recreationem & voluptatem, quam Domini sui voluntatem implendam expenderet? qui instrumentis ad arcedendum Domini hostes subministratis ad ipsum Dominum oppugnandum uteretur: atqui idē facit, qui rebus creatis alio modo, quam qui ad finem conducit, utitur; hinc rectè S. Augustinus inquit: Minus te, Domine, amat, qui prater te aliquid amat, quod propter te non amat.

Confidera III. Quomodo hactenus his creaturis usus fuisti & uti deinceps velis. Alloquere ergo te illis S. Augustinus verbis: *Quid vagaris, o anima, per mundum, quare in bona corporis & anima; quare unum bonum, in quo est unum bonum, & sufficit.* Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE VOCATIONE COELESTI INQUIRENDI.

Præludium I. Est, Christum Apostolos vocantem te imaginari, teque cum illis ad se sequendum istis ad Apostolos dictis verbis invitare: *Venite post me, faciam vos Prælatos hominum.*

Præludium II. Est, petere gratiam, ut vocationem tantè agnoscere, & dispositiones, quæ ad eandem requiruntur, studiosè procurare possis.

Punctum I.

Confidera I. Ad hoc, ut aliquis verus cuiusdam Regis aut Principis famulus dicatur, non sufficere, ut Aulam eius vel domum ingrediatur, seque eidem ad servitium offerat, sed insuper requiri, ut inquirat, quid ab ipso fieri velit Dominus, & quo in munere ipsum servire velit; acquirere à te quoque, qui fidelis & prudens Domini Dei tui servitium desideras, ante omnia inquirendum esse, quo in statu & ordine à te occupari, debitumque sibi obsequium præstare possit; ne, dum ultro se ad officium aliquod obtrudit, in omnino à servitio repellatur, aut certè debitum ad illud præstandum medijs & auxilijs privetur.

Confidera II. Quàm clarè hujus doctrine veritatem Christus suo etiam exemplo probavit, dum nullum ex Apostolis sequi se permisit, quem non ipse prius vocavit, ut Joan. 15. dixit: *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos.*

rel hoc factio ostenderet, quàm necessaria sit vocationis di-
vinae (quæ nihil aliud est, quàm dispositio providentiæ di-
vine, quæ pro suo beneplacito quosdam seligit, & segregat
ad opus ministerij sui, ipsisque gratias necessarias ad tale o-
pus largitur) inquisitio studiosa, & impletio perfecta; ut,
quæ sine ipso facere nihil possunt, per voluntatis ipsius solli-
citam executionem in eodem manere, fructumque copiosum
asserere mereantur.

Considera III. Quàm æquum proinde sit, imò necessa-
rium, ut tu ad Sacerdotium te non intrudas, priusquam te le-
gitimè ad illud vocatum agnoscas; tum quia, teste S. Paulo
ad Hebr. 5. *nullus sibi sumit honorem (Sacerdotij) sed qui
vocatur à Deo tanquam Aaron*; tum quia sic etiam gra-
tiam vocationis ad tale munus, & hoc ipso etiam felicem
successum, & præmium laborum tuorum sperare poteris,
nam, ut idem Apostolus ad Rom. 8: dixit, *quos vocavit, illos
& justificavit*. Hinc & ipse Christus loco supra citato cum
dixisset, *ego elegi vos*; mox addidit: *& posui vos, ut eatis*;
& *sanctus & sceler maneat*. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quæ dispositiones requirantur ad vocatio-
nem talem inquirendam, tres nimirum. I. *perfecta indis-*
ferentia seu æqualiter disposita & parata voluntas ad om-
nem statum, ad quem DEUS vocaverit, amplecten-
dam; quam dispositionem pulchrè indicavit S. Climatus
gradu 26. dicens: *In divina voluntate indaganda neces-*
sarium est, ita nos comparatos esse, ut nostra omnis voluntas
et esset, ac in neutram partem magis vergat. Nam cum ea
ab omni affectu fuerit purgata, & nudata fuerit, apta erit
ad Dei institutum percipiendum. Unde errant, teste S. Ig-
natio in libello Exercit. qui uxorem ducere primitus, aut Ec-
clesiasticum beneficium adipisci statuunt, demum postea Deo
inservire, utentes præposterè sine ac medio, nec ad Deum
tendentes rectè, sed obliquè ipsum ad perversa sua vota per-
trahere conantes. II. *Sedula divina revelationis petitio*,
id est, ut per orationem humilem & ferventem ad Deum con-
fugas, ab eoque suppliciter petas, ut quid, quando, & qua-
tenus te facere velit, demonstrare dignetur; sic enim S. Pau-
lus suo exemplo docuit, dum ex equo dejectus mox clama-

vit: *Domine, quid me sis facere?* III. *Cooperatio studiosa*, in eo consistens, ut, cum Deus non semper statim voluntatem suam per apertam revelationem, sed, ut obedientiam & humilitatem nostram probet, per homines & humana media manifestare velit; talia media studiosè adhibeamus, *quantùm nos apposuerimus, ad studium, tantùm ille apponat ad adiutorium.*

Considera II. Quàm solida & efficacia sint hæc media, cum placet Deus ex tua parte nihil aliud requirere possit, neque adeò facienti, quod in se est, gratiam vocationis negare non possit, seque certò facturum sit cum servo suo secundum misericordiam, & justificationes suas docturus. pl. 118.

Considera III. Quomodo tu hæc media adhibueris, & adhibere deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Quæ potissimùm media ad cooperationem tuam Deus à te requirat, duo videlicet. I. Ut rursum Evangelicæ perfectionis, quæ in vocationis propriæ studiose executione consistit, ædificaturus, priùs sedas, & compares, ut habeas sumptus ad perficiendum; id est, diligenter indagare qualitates & dotes ad talem statum necessarias, & an easdem tu quoque vel jam actu habeas, vel habere facile possis, sollicitè inquiras. II. Ut, cum ipse Spiritus Sanctus per sermonem monuerit, ac innitatur prudentiæ nostræ, & ut sapienter S. Gregorius p. 1. past. c. 9. advertit, *sape sibi non ipsa de se mentiatur, & fingat se de bono opere amare, quod non amat; & de mundi gloria non amare, quod amat;* illorum quoque directionem & consiliùm requiras, credens te cum S. Paulo ad Ananiam mitti, ut ab illo tibi ostendatur, quid Deus facere te velit, sicque tantò certius divinam illustrationem sperare possis, quantò longius à iudicio & voluntate propria recessisti.

Considera II. Quàm & hæc duo media sint idonea ad cooperationem tuam adimplendam, & vocationem intelligendam, cum experientia quotidiana doceat, eos, qui talia media adhibuerunt, felicem ordinariè successum suorum laborum sortitos esse; qui verò eadem neglexerunt, coactos fuisse se cum

se cum Apostolis Luc. 5. dicere: *Præceptor, per totam no-*
stram laborantes nihil cepimus.

Considera III. Quàm æquum proinde sit, ut tu quoque
illa studiosè arripas, atque adeò vel nunc in hoc secessu se-
deas, & ad sumptus computandos te accingas. Colloquium
ad Christum, & æternum Patrem usurpando illa verba Salo-
monis Sap. 9. *Mitte illam de caelis Sanctis tuis, & à sede*
magnitudinis tuæ, ut tecum sit, & tecum laboret, ut sci-
am, quid acceptum sit coram te.

EXAMEN

Per reliquum hujus Diei tempus instituendum.

Cum duo præcipuè capita ad Evangelicam perfectionem
requirantur, scilicet fuga peccati, & virtutum amor,
juxta S. Davidem pl. 33. dicentem: *Quis est homo, qui sult*
vitam, diligit dies videre bonos, declina à malo, & fac bo-
num; meritò hæc duo à Sacerdotibus tantò perfectius sunt
observanda, quantò major in illis ob excellentiam statûs
perfectio requiritur. Unde rectè hoc & sequenti die, quo-
modo te circa hæc duo capita gesseris, & gerere deinceps ve-
lis, per accuratum Examen de hac materia institutum inda-
gabis.

Post invocatam itaque divinam gratiam considera I.
Quid ad perfectam animi puritatem, adeoque & primum ho-
minis officium, quod est *declinare à malo*, requiratur, vide-
licet I. Ut omnem culpam mortalem cane peius & angue
oderis, utpote per quam tota animæ cum Deo dissol-
vetur, & per consequens etiam fructus operationis non mo-
dicè impeditur. Unde quod olim Blanca Regina Galliarum
ad Filium Ludovicum dixisse dicitur, malle se scilicet, cum
quocunque mortis genere defunctum, quàm unico peccato
mortali obnoxium inveni, id ipsum etiam Ecclesia respectu
Sacerdotum multo potiori jure dicere creditur. II. Ut et-
iam omnia peccata venialia deliberatè admitti solita stu-
diosissimè devites, cum & hæc, sicut magnam cum morbis
corporalibus similitudinem quoad effectus alios habent, ita
perinde ac illi vires animi ad operandum necessarias non
modicè debilitent. III. Ut ipsas etiam fragilitates, seu
pecca-

peccata ex fragilitate commissa; item imperfectiones & alias actiones levitatem vel minimam sapientes, quantum fieri potest, devites; & ubi commissa fuerint, per dignam penitentiam deleas, & emendes, memor semper sententia S. Bernardo prolata: *Nuga in ore secularis nuga sunt, in ore Sacerdotis blasphemia.* Item alterius à S. Augustino pronuntiata: *In moribus Vestris nihil reperitur, quod eorum quam offendat aspectum, sed quod Vestram deceat sanctitatem.* IV. Ut passiones tuas, & inordinatas affectiones, quae sunt radix omnium peccatorum, fortiter & constanter retines, amorem maximè & concupiscentiam, iram, odium, & tristitiam, quae praeter ceteris periculosa sunt Sacerdotibus & in grandia saepe scelera, scandalaque eos precipitant. V. Ut occasiones quoque externas ad peccatum allicientes, populi praecipue sunt mulierum confortium, familiaritas cum externis, compotandi consuetudo, & similes, studiosè detestare, dum amas pericula, percas in illis.

In his ergo omnibus primò quomodo te habeas, aut libueris hactenus, id est, quibus peccatis, levitatibus, passionibus, aut occasionibus extrinsecis peccandi obnoxius fueris, tardè & accuratè te examina; deinde quàm grandia mala ex ijs orta tibi sint, aut oriri possint, sedulò perpende, & tandem quae media ad evitanda talia peccata, vel passiones frenandas adhibere possis & velis, indaga.

Secundò postea considera, quot titulis tam magna conscientiae puritas à Sacerdote requiratur, nimirum I. *Ob ipsam magnitudinem beneficii vocationis*, quod sicut maximum est propter status & muneris, ad quod vocatus est, maximam dignitatem & excellentiam, ita maximam quoque circumspectionem & amorem requirit, atque adeò vel maxime cavendum suadet, ne talis Benefactor offendatur; alioquin enim jure iterum Christus de Sacerdotibus quereret, utique Psalms 54. verba repeteret: *Si inimicus meus invidiosus fuisset mihi, sustinuissem utique; tu vero homo unanimes, dux meus, & notus meus, qui simul mecum dulces capere cibos.* &c. II. *Ob sacrificij offerendi munus*, quod quidem tantum est, ut merito Thomas Kemp. l. 4. c. 5. dixerit: *Non haberes Angelicam Puritatem, & S. Joannis Baptista sanctitatem, non esses dignus hoc Sacrificium offerre.* Ut dicitur

cum S. Franciscus deliberasset, & à Deo intelligere petivisset, num Sacerdotij Ordinem suscipere deberet, Angelus illi chrysalinum Speculum, & purissimum quidem ostendit, simulque dixit, tantam puritatem requiri, ut quis Presbyterij Ordinem dignè suscipiat, & administret; quo audito nunquam induci S. Franciscus potuit, ut Presbyter fieret. III. *Ob Confessarii & Concionatoris munus*: quod utrumque magno in dicendo & corrigendo libertatem requirit; quomodo autem hæc obtineri poterit, nisi ipse Sacerdos liber sit à vitijs, à quibus alios absolvere, & abstrahere cupit, diceréque cum Christo possit; *quis arguet me de peccato*: certè, S. Gregorio teste p. 5. pastor. c. 5. *nullum majus præjudicium tolerat Deus, quam cum eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui aliorum compescere peccata debemus, quando pereuntis populo mortis Authores sumus, cui ad vitam esse duces debemus.* Imò non Deus duntaxat, sed ipsa etiam Ecclesia & Religio nostra Catholica non leve detrimentum patitur, nam, ut idem S. loc. cit. ait, *Si quid in Sacerdote vel Clerico justè reprehenditur, ejus vitio ipsa Religionis nostra affimato gravatur.* Unde meritò S. Paulus de Ministris Ecclesiæ ad Timotheum ep. 1. cap. 3. scribens, *hi autem, inquit, probentur primùm, & sic ministrent, nullum crimen habentes.* IV. *Ob propriam infamiam & interitum cavendum*: cum enim Sacerdos ipso Clerici nomine & veste profiteatur, se de sorte Domini, id est, totum Dei & Ecclesiæ servitio consecratum esse, ita ut dicere possit cum Davide pl. 15. *Dominus pars hereditatis meæ.* An non magnam apud Angelos, & homines infamiam contrahet, si turpissima defectione à Deo recedat, & , qui priùs cum infelici Juda Christum secutus fuerat, postea cum eodem pecunijs coacervandis, vel alteri cupiditati implendæ deserviat, ac denique eo delabatur, ut ipsum Christum, suamque salutem prodat? an non de ipso verificabitur, quod Apostolus ad Hebr. 6. dixit: *Terra supervenientem habens imbrem, proferens autem spinas & tribulos reproba est, & maledicto proxima, cuius consummatio in combustionem.* an non in ipso implebitur, quod alter Apostolorum Princeps 2. Petr. 2. dixit; *si enim refugientes coinquinationes mundi, in cognitione Do-*

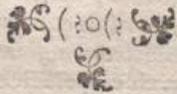
mini nostri & Salvatoris IESU Christi, his rursus implicati superantur, facta sunt illis posteriora deteriora prioribus. Melius enim illis erat non cognoscere viam iustitiae, quam post agnitionem retrosum converti ab eo, quod illis tractatum est, Sancto Mandato. Hinc nempe non quare didicimus teste S. Hieronymo epist. 22. *hominis infideles, & eius, qui foris sunt, & quorum carnes Rex Assyrus in olla succedente de Ecclesia Christi rapere festinat, esca eius secundum dicitur selecta sunt; Iob subvertere cupit, & devoratis Iuda & eribrandos Apostolos expetit potestatem.*

Tertiò demum considera, quæ media adhibere velit ad talem puritatem obtinendam, sequentia videlicet. I. *Orationem humilem*, quâ diffidens, te viribus propriis obtinere posse hanc puritatem, frequenter ad Deum recurras, & comes cum S. Davide Pl. 50. *Cor mundum crea in me Domine, & spiritum rectum innova in visceribus meis.* Ita sane Salomon suo exemplo docuit, qui, ut sap. c. 18. dicitur, *sciebat quòd non posset esse continens, adijt, Dominum, & deprecatus est.* II. *Immaculatam Virginis amorem, & generosam;* hinc enim non levia duo præsidia accipies ad talem puritatem obtinendam; nam & exemplo illius peccatorum accendèris & ipse ad immaculatam vitæ studium; & peccatorum per ipsius patrocinium (quod nunquam libentius, quam per conceptionem suam immaculatam rogata, & ad talem suam implorata præstat) gratiam efficaciter obtinebis ad idem studium fructuosè suscipiendum & continuandum, ut citius de te suo modo dici queat: *Totus pulcher es, amice mi, & macula non est in te.* III. *Frequentem Agni immaculatam oblationem;* hinc enim eadem duo præsidia non modicè rogebuntur; nam, ut S. Bernardus in serm. de cen. Dom. dicit, *duo hoc Sacramentum operatur in nobis, ut & sensum minuatur in minimis, & in gravioribus tollat omnino consensum;* sed & ipsa memoria immaculatæ hostiæ quotidie, aut læpulis saltem offerendæ non modicum addet stimulum ad evadendam omnem maculam, quæ minùs acceptam reddere vellet oblationem posset. IV. *Crebram peccatorum suorum Confessionem;* sicut enim, quò vas aliquod crebrius eluitur, & purgatur, tantò purius efficitur; ita quò frequentius anima per Confessionem mundatur, tantò à peccatorum torribus liberior.

terior, mundiorque, ac sanctorum evadit. V. *Examen*
in conscientia quotidianum; cum enim per hoc macula, sordés-
 que, si quæ fortè contrahuntur, mox auferantur iterum, hoc
 ipso Diabolus laqueos suos perinde nequere cessabit, ac ar-
 nete rete suum expandere non facile solent in eo loco, in quo
 frequenter sua retia scopis destructa fuisse comperiunt. VI.
Examen particulare super illa vitia, quibus magis adhuc
 obnoxius es, institutum; cum enim per hoc examen uni præ-
 sertim vitio excindendo tota cura impendatur, meritò vires
 collectæ fortiores censentur ad unum post alterum citò ex-
 pugnandum; sic enim pius Asceta l. 1. c. 11. dicere ausus est,
 citò nos perfectos evasuros, si quovis anno unum duntaxat
 vitium extirparemus, quantum magis purificabimur, si quovis
 circiter mense unum vitium excinderemus. VII. *Casti-*
gationem voluntariam susceptam: sicut enim equus, qui
 post celsitationem admissam mox flagello aut calcari corri-
 pitur, cautior efficitur, rariùsque labitur; ita etiam quisque
 faciliùs à crebriori lapsu sibi cavet, qui advertit, quemcun-
 que mox præsentis pœna castigandum esse. VIII. *Radicis ex-*
stirpationem, ut enim lolia, & zizania non facile ampliùs
 succrescunt, si cum ipsa radice extirpantur; ita nec vitia re-
 pullulare faciliè poterunt, si ipsa eorum radix evellatur. Exa-
 mina ergo, quomodo hæc media adhibueris hætenus, & ad-
 hibere deinceps velis, atque ad hoc ipsum gratiam à Deo &
 Sanctis per breve colloquium pete.

Materia Lectionis.

Ex libello Exercitiorum legi potest modus eligendi, re-
 gularque pro eo præscriptæ. Ex Ascetis legi potest Leonar-
 dus Lessius, aut Theophilus Bernardinus de statu vitæ eli-
 gendo. Aut libellus passim obvius, & perutilis ad hunc fi-
 nem, qui inscribitur *Methodus certi vitæ status deligendi*
practica. Aut Ludovicus de Ponte in to. 2. de perfectione.
 Aut *Sacerdos Christianus seu ad vitam Sacerdotalem piè in-*
stituendam manu ductio à M. Ludovico Abellio Sacerdote
 Parisiensi conscripta.

DIES

DIES SECUNDA.

Cum ad Electionem status tria plerumque bene consideranda sint, videlicet 1. Quæ dotes ac qualitates ad eam requirantur. 2. Quæ commoda & fructus in eo obtineri possunt. 3. Quæ incommoda & pericula in eodem statu occurrere queant; merito de his tribus hodierna & crastina meditationes consuetæ instituuntur. Ipsum tamen ex parte circa alteram Christianæ perfectionis officium, nempe virtutes instituetur, ut, dum virtutes ad Sacerdotem necessarias clarè intelliges, tantò facilis an sumptus ad Sacerdotium assumendum necessarios habeas, cognoscas. Ex quo facile patet, scopum hujus diei esse, dotes ad Sacerdotem necessarias, & in specie virtutes agnoscere, & ad easdem accipiendas ardens desiderium, firmumque propositum concipere.

Tessera.

Doce me, Domine, facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. ps. 142.

MEDITATIO I.

DE DOTIBUS AD SACERDOTE
NECESSARIIS.

Præludium I. Est, Apostolos in cœnaculo Jerosolymitano sedentes, & virtute ex alto per Spiritum Sanctum introitus intueri.

Præludium II. Est, gratiam petere à Deo, quâ tres dotes ad Sacerdotem requisitas, videlicet magnam scientiam, majorem prudentiam, maximam sanctitatem ritè cognoscas, & studiosè sectari possis.

Punctum I.

Considera I. Tres præcipuè dotes ad Sacerdotem requisitas, nempe magnam scientiam, majorem prudentiam, maximam sanctitatem. Et imprimis quidem magnam, id est, munia sua obeunda sufficientem, scientiam in eo requisitam, vel ex ipsa functionum ab eo perficiendarum natura

eum enim modò conciones ab eo habendæ, modò Fidei articuli rudibus explicandi, adultiores in ijs roborandi, vel contra hæreticos propugnandi; modò vitia extirpanda, & virtutes inferendæ sint, hæc omnia autem non vulgarem scientiam desiderent, meritò ea à Sacerdotibus requiritur, ne audire alioqui à Deo illud Osee. c. 4. debeant: *Tu scientiam repulisti, & ego repellam te, ne Sacerdotio fungaris mihi.*

Confidera II. Qualis scientia requiratur in Sacerdote, triplex videlicet. I. *Theologica*, eaque triplex, *Moralis*, quâ, quidquid ad conscientiam, morésque dirigendos requiritur, noscat; *Polemica*, quâ & potiores Hæreses, & modum easdem impugnandi, aut se contra illas defendendi, intelligat; *Afctica*, quâ vitiorum & virtutum naturam, mediâque ad illorum vel extirpationem, vel acquisitionem noverit. II. *Canonica*, quâ, quid in Jure Canonico circa officii sui functiones & objecta doceatur, cognoscat. III. *Ceremonialis*, quâ & Rubricas pro officio divino, & Missæ Sacrificio præscriptas, & ritus in administratione Sacramentorum, aliisque functionibus Parochialibus observandos sciat.

Confidera III. An hætenus hanc triplicem scientiam comparare studueris, aut certè deinceps procurare velis, triplex eum in finem medium adhibens, videlicet frequentem recursum ad Deum, ad studium privatum, ad Doctores tam mortuos (id est, libros) quàm viventes. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Pro altera dote Sacerdotis meritò *majorem prudentiam* requiri; cum enim ipse aliorum dux constitutus sit, eòque per viam multis periculis & erroribus obnoxiam ducere debeat, bene oculatus sit, oportet, viâque, per quam ducendi sunt, apprimè gnarus; alioquin si cæcus cæcum ducat, ambo in foveam cadunt; hinc & ipse Christus Apostolos eorum animarum auspiciaturos Matt. 10. monuit: *Estote prudentes, sicut serpentes*, id est, semper attendentes, ut caput seu finis actionum vestrarum integer, illæsusque permaneat.

Confidera II. Qualis sit hæc prudentia, quæ tantopere Sacerdoti necessaria dicitur, quòd nempe sit virtus, quâ me-
dis

dia ad finem propositum convenientia sagaciter investigatur, appositè seliguntur, & fortiter ac constantè adhibentur; unde tria plerumque hujus prudentiæ officia assignantur, videlicet bene consulere, bene judicare seu eligere, bene perare seu exequi.

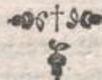
Considera III. An tu hæctenus huic virtuti studueris, & quomodo saltem deinceps majorem in ea acquirenda, & augenda diligentiam adhibere, eumque in finem tripliciter medium usurpare velis, scilicet, ut eam juxta consilium S. Jacobi c. 1. postules à Deo, qui dat eam omnibus assidue. Deinde cum Prudentibus juxta monitum Salomonis Prov. 13. gradiaris: & tandem dictamina quædam prudentiam colligas, eaque sedulo in memoria retinens, secutus illa te, aliosque dirigas. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Tertiam dotem Sacerdotis merito *sanctitatem maximam* appellari, eò quòd hæc functionibus sacerdotibus *authoritatem* (nam Magisterij authoritas consistat ex vita) *efficaciam* (*qui enim manet in me, & operatur, hic fert fructum multum*, ait Christus Joan. 15.) & *severitatem* conferat defendens contra vanam gloriam, & inconstantiam, quæ actionibus ipsius plurimum insidiantur.

Considera II. In quo consistat hæc sanctitas, scilicet in abstinentiâ à vitijs & affectionibus inordinatis liberis, & virtutum quiete, & vocationem tuam præcipuè decent, studio extollens.

Considera III. An talem in te sanctitatem deprehendas, & quomodo deinceps saltem eam sectari velis, duplex potissimum mediū adhibendo, *Orationem* scilicet (nam rectè novit vivere, qui rectè novit orare, S. Augustino teste) & *meditationem assiduam*; tantum enim proficies, quantum tibi vim intuleris, ut sapius ex Thoma Kempensi dictum est, eum imminutio cupiditatis sit augmentum charitatis, juxta S. Augustinum. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE FRUCTIBUS ET COMMODIS
STATVS SACERDOTALIS.

Prælium I. Est, imaginari tibi Sacerdotes nunc in templis divina officia & ministeria peragentes; nunc domi sibi, suæque saluti vacantes; nunc in domibus alienis ægrotant ac moribundorum visitationi ac consolationi invigilantes.

Prælium II. Est, petere à Deo gratiam, ut commoda & fructus, quos status Sacerdotalis affert, ritè cognoscere, eorumque ardens desiderium & studium concipere possis.

Punctum I.

Confidera I. Qui fructus ex Sacerdotali statu in cælestem curiam redundant. Quàm præclaram imprimis occasionem habeat Sacerdos, gloriæ divinæ augmentum procurandi, cum enim gloria Dei in hoc consistat, ut ab hominibus magis & magis semper cognoscatur, laudetur, & ametur, quis meliorem habet occasionem, hanc cognitionem & amorem mentibus hominum ingenerandi, quàm Sacerdos, cujus pleræque functiones, puta conciones, Catechizationes, administrationes Sacramentorum, Missæ celebrationes, conversationes privatæ &c. ad hunc finem ordinantur? Ob quam eandem causam etiam cultum B. Virginis & reliquorum Sanctorum promovendi optimam habet occasionem, maximè si eorum Festa reverenter ac devotè celebrari, eorum imagines & reliquias piè ac sollicitè proponi, asservari, ac honorari faciat: eorum congregationes fructuosè admittat, & in pietate augeri curet: illorum gesta & laudes Populo pro concione proponat, & ad eorum cultum poterit alliciat.

Confidera II. Quàm pretiosus sit hic fructus, dignusque, propter quem Sacerdotij status (si Deus ad hunc vocare dignabitur) avidissimè eligatur, & suscipiatur, si enim, ut unanimiter Ascetæ docent, gloria Dei pluris est faciendâ, quàm si infinitos mundos converteres, & lucrareris; an non meritò felicissimus tibi status ille videbitur, qui tam præclarum

Icarum fructum, gloria scilicet divinæ copiosum arguetur, affert?

Considera III. Quàm æquum proin sit, ut vel ob hoc solum fructum non modò statum Sacerdotalem vehementer desideres, sed etiam, ubi eum susceperis, illud Apostoli Cor. 10. monitum in mente semper habeas: *Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quàm copiosus etiam fructus in militiam Ecclesiam, id est, homines in terris viventes ex Sacerdotali statu oriatur; nam imprimis ipsa Ecclesia Catholica per Sacerdotes potissimum protegitur, conservatur, & sustentatur, ita ut ipsis jure merito applicetur illud Cant. 3. *Zelulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israel, omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi.* Nec minore fructum ipsa Respublica Christiana à Sacerdotibus refert; tum quia suis orationibus eandem conservant & protegunt; tum quia veræ religionis & cultus divini, à quo salus reipublicæ potissimum pendet, incrementum & conservationem procurant. Quantus denique in ipsa Hierochianos Sacerdotis curæ commissos, eosque tam delectatos, quàm viventes oriatur, ex eo facile patet, quòd totum ipsius Pastorale munus eò præcipuè tendat, ut ovium suorum salutem & incolumitatem procuraret, easque secum olim in celeste ovile ducere queat.

Considera II. Quàm hi quoque pretiosi sint fructus, non in paucas duntaxat Personas, sed in totas Respublicas, earumque non temporalem tantum, sed æternam quoque felicitatem promovendam tendentes.

Considera III. Quàm libenti, gratoque animo accipere debeas Sacerdotium, si te ad illud vocatum advertentia. Porro ergo exclama cum S. Davide ps. 107. *Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.* Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Quàm copiosos ipsi Sacerdoti fructus oraturat Sacerdotij status, videlicet ut & in hac vita necessitatem

assentationem facilius obtineat (si enim regnum Dei quæ-
rentibus Christus omnia ad victum & vestitum necessaria
liberaliter subministratum iri promissit, quanto magis Sacer-
dotibus tam studiosè procurantibus, ut Deus non tantùm in
ipsis, sed etiam in alijs regnet, nihil deesse patietur) & in al-
tera vita beatitudinem æternam *certius, citius & copiosius*
consequatur; cum hoc ipso, quòd alios tam sollicitè ab æ-
ternis inferni, & temporalibus Purgatorij pœnis liberare,
& ad æternam felicitatem citò perducere studuerit, Deus
mensurà pari remensurus tantam charitatem, atque adeò
beatitudinem citius, & copiosius sit largiturus; maximè
cum ipsæ animæ per Sacerdotem salvatæ, aut liberatæ Deum
pro ipso assiduè rogaturæ sint, ut gloriæ, quam ipsis Sacerdos
obtinuit, ipsum quoque participem facere dignetur.

Confidera II Quàm & hic fructus optandus sit, dignus-
que, ob quem Sacerdotij status cum maxima alacritate susci-
piatur; cùm enim in talis beatitudinis fruitione finis homi-
nis ultimus consistat, Sacerdotium autem, ut ostensum est,
optimâ occasionem offerat, talem beatitudinè certius, citius
& copiosius obtinendi, facilè apparet, pro maximo favore &
beneficio habendum esse, si Deus te per hanc certiorè, se-
curiorè, & breviorè viam ad memoratam beatitudinem
perducere velit.

Confidera III. Quomodo tantum beneficium excipere; &
quâ ratione te ad illud disponere velis. Colloquium ad Chri-
stum.

E X A M E N

Per reliquum hunc Diem instituendum.

Hoc Examen rectè de virtutibus ad Sacerdotem præsi-
puè requisitis instituetur, ad quem finem quatuor po-
tissimùm bene nôsse & apprehendere debes, nimirum I. Quid
in genere requiratur ad veram, solidamque virtutem. II.
Quæ virtutes in specie ad Sacerdotem requirantur. III.
Quantopere ejusmodi virtutes necessariæ sint. IV. Quibus
mediis easdem acquirere possis & debeas; quæ omnia tem-
pore illo, quod inter duas meditationes intermedium habes,
suaviter considerare oportebit.

Instr. VIII.

H b

Primum

Primum igitur quod attinet, virtus vera & solida nihil aliud est, quam habitus supernaturalis, quo ad actiones rationi conformes, Deoque beneplacentes eliciendas inclinatur. Ex qua descriptione facile colliges, tres ad solidam, veramque virtutem proprietates seu conditiones requiri. I. Veram honestatem seu conformitatem cum ratione continere, eaque re ipsa per voluntatem appetatur; alioqui enim hoc ipso, quod liberè non eliciatur actio, virtuosa formaliter non erit. II. Ut cum discretione exerceatur, id est, ut neque per excessum, neque per defectum aliquid rationi contrarium in virtute tali elicienda committatur, sed medium rationis, velut cynosura, fixum semper teneatur: nam, ut rectè S. Bernardus serm. 19. in Cant. ait, Deus vult se amari, non tantum dulciter, sed etiã sapienter; hinc S. 49. in Cant. de discretione loquens, tolle hanc, inquit, & virtus non virtus sed vitium erit. III. Ut constanter etiam inter adversa eliciatur; hoc enim discrimen est inter veram & fucam virtutem, quod inter faciem naturali pulchritudine præditam, & fucam seu adscriptitijs coloribus exornatam: ut enim hæc, si calidam aquam superfundas, mox evanescit, fraudemque detegit, illa verò augebitur potius, quam minuetur per similem infusionem; ita simili modo se res habet cum vera & fucata virtute, unde merito Petrus Gerlacos dixit, tunc possideri solidam virtutem, si stantem: te quali quædratum lapidem omnis casus & eventus inveniat.

Secundum caput, quod sciendum est, requirens, ut sciamus, quæ virtutes in specie ad Sacerdotem requirantur, per ipsam enarrationem præcipuarum virtutum resolvendum est.

Prima igitur virtus Sacerdoti perquam necessaria Fides est, quæ, ut S. Chrysostomus S. de fide, spe &c. loquitur, est origo justitiæ, sanctitatis caput, devotionis principium, religionis fundamentum, sine qua nullus unquam Deum promeruit, nullus fastigium perfectionis ascendit; sine qua, teste Apostolo, impossibile est placere Deo. Hæc requirit, ut non modò ipse Sacerdos firmissimè omnibus Fidei articulis assentiatur, sed ad idem faciendum alios etiam instruat, & hortetur; è contrariò verò Hæreticis eam oppugnantibus fortiter se opponat.

Alterta virtus Theologica, videlicet Spes, quæ juxta S. Chry-

Chrylostomum loc. antè cit. est futura pollicitationis reli-
 giosus assensus, promissa gloria devota intentio, Sanctorum
 dignata sublimitas, bonorum expectatio futurorum, duo
 præcipue requirit officia à Sacerdote, scilicet I. Ut, quem-
 admodum S. Paulus 2. Cor. 1. Non sit fidens in semetipso,
 sed in Deo; neque enim sufficientes sumus cogitare aliquid
 ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est, unde in omnibus
 suis functionibus cum magna fiducia ad ipsum recurrere, fir-
 missimeque sibi persuadere debet, quòd, sicut ipsum ad sa-
 cerdotium vocare dignatus est, ita gratiam quoque vocatio-
 nis necessariam abunde sit largiturus. Unde suo modo Sa-
 cerdos cum S. Bernardo S. 3. de octo pan. dicere debet. *Tria*
considero, in quibus tota spes mea consistit, charitatem ado-
ptivam (& vocationis) veritatem promissionis, potestatem
redditionis. II. Ut pariter certò sibi persuadeat, præmium
 meritis proportionatù certò responsurù, hoc enim illa Chri-
 sti Matt. 25. verba indicant: *Euge serve bone & fidelis, quia*
super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam; intra
in gaudium Domini tui. Unde meritò hortatur Apostolus
 ad Hebr. c. 10. *Nolite amittere confidentiam, qua magnam*
habet remunerationem.

Tertia virtus Theologica *Charitas* est, quæ juxta S. Pro-
 sperum l. 3. de vit. contempl. c. 13. dicitur, *Recta voluntas*
ab omnibus terrenis & presentibus prorsus averfa, juncta
Deo inseparabiliter, & unita, ac igne quodam Sancti Spi-
ritus, a quo est, & ad quem refertur, incensa; vel, ut S. Ba-
 silius in Reg. brev. q. 211. definit, *est assidua, & ultra vires,*
animi ad exequendam Dei voluntatem contentio, cum pro-
posito ac desiderio gloria ipsius. Unde tria requirit hæc virtus
 à Sacerdote. Primum est, ut nihil aliud in suis actionibus
 querat, quàm gloriam & beneplacitum Dei; nam, ut rectè
 S. Augustinus l. de moribus Eccles. c. 8. dixit, *eo est omnino*
tenendum, ad id omnia nostra consilia referenda; bonorum
summa nobis Deus est, Deus est nobis summum bonum; neq3
infra remanendum est nobis neque ultra quarendum; alte-
rum enim periculosum, alterum nullum. Secundum est, ut
 omne, quod Deo displicet, studiosè devitet; nec ab alicujus
 rei creatæ amore aut odio ad tale quid agendum perducì si-
 nat, ut cum veritate illud S. Pauli ad Rom. 8. usurpare possit:

Hh 2

Quis

Quis nos separabit à Charitate Christi? Tertium est, ut, quod Deo magis placet, solerter indaget, & fortiter exequatur, gaudeatque, si quàm plurima dura & adversa pro amore ipsius sustinere possit; nam, ut S. Chrysostomus hom. 4. in epist. ad Philem. rectè dixit, ea est amantium lex, ut dum demum felices putent, cum adversa pro his, qui diligunt, sustinent; unde licet ij, qui vera charitate Deum diligunt, suavitatem divini amoris non negligant, illius tamen suavitati ærumnarum tolerantiam anteponunt.

Quarta virtus dilectio Proximi est in eo consistens, ut proximum sicut se ipsum propter Deum diligat Sacerdos, atque adeo omnia mala, quæ ipse nolle pati, à Proximo quoque efficaciter avertere conetur; bona verò, quæ sibi imparet, liberaliter illi communicare, vel procurare studeat. Unde sequentes actus ad hanc charitatem requiruntur. Primus est, ut propter Deum diligat proximum; si enim quemlibet amat, sed propter Deum non amat, charitatem non habet, sed habere se putat, teste S. Gregorio hom. 1. in Evang. Secundus est, ut omni conatu ipsum ad æternam beatitudinem perducere conetur, nam, ut sapienter advertit S. Augustinus l. c. non diligis eum tanquam teipsum, si non ad id bonum, ad quod ipse tendis, adducere satagis. Tertius est, ut juxta S. Tobix Senioris consilium, quo modo potuerit, tam erga Defunctos, quàm erga viventes sit misericors; & si multum sibi fuerit, abundanter tribuat; si exiguum sibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri studeat memor, quòd Deus compenset voluntatem, ubi non invenit facultatem. Ut autem hæc tria tantò alacrius exequatur sequentes duas sententias bene ponderare debet, quarum primam pronunciavit Petrus Blessensis sic Sacerdotem alloquens: *Sine charitate nihil es, sine charitate Sacerdos non potes, esse non potes.* In hoc enim juxta Christi effatum, agnoscent omnes, quòd Discipuli Christi sint Sacerdotes, si dilectionem habuerint ad invicem. Secunda S. Bernardi in declam. super ecce nos. sic loquentis: *Patrimonia pauperum sunt facultates Ecclesiarum, & sacrilega eis erubescit late surripitur, quidquid sibi ministri & dispensatores non utique Domini & Possessores ultra vitam accipiunt aut vestitum.*

Quinta virtus castitas est, quam quidem Angelicam oportet esse in Sacerdote, qui Angelus Dei vocatur, & Angelorum in dirigendo homine participat officium; unde sicut de Angelis ne suspicio quidem ullius peccati contra hanc virtutem admitti habetur, ita nec de Sacerdote haberi debet. Ut autem hanc virtutem obtineat, sequentia tria media sedulo observare debet. Et primò quidem, cum nemo, teste Salomone sap. 8. *possit esse continens, nisi Deus det*, ac, ut monet Cassianus l. 6. *Instit. impossibile sit hominem suis, ut ita dicam, pennis ad præcelsa hujus virtutis premium evolare, nisi cum gratia divina de terra cæno evexerit*, adeat Dominum, & ex totis præcordis pro hac virtute deprecetur. Secundò ut, quemadmodum S. Cyprianus S. de jejun. & tentat. monet. *primis diaboli titillationibus obvies, nec colubrum foveat, donec in serpentem formetur*; maximè cum ejusmodi occultæ cogitationes nonnunquam animum gravius laucient, & periculosiores sint ijs, quæ in manifesto admittuntur, ut Concilium tridentinum sess. 14. c. 5. advertit. Tertiò ut, quoniam S. Carolus Borromæus in epist. quâdam sapienter monuit, hanc virtutem nunquam acquirere quem possit, nisi se carnis maceratione afflicta verit, sensus omnes compresserit, otium ut pestem fugerit, & omnem animi ac mentis suæ vim in hujus virtutis pulchritudinem intenderit, hæc omnia sedulo observet, sicque cum S. Paulo 1. Tim. 5. dicere queat: *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne forte cum alijs prædicavero, ipse reprobus efficiar.*

Sexta virtus *Modestia* seu morum gravitas est; cum enim ipsi perinde ac Apostolis dictum sit: *Vos estis lux mundi*; merito honestæ vitæ exemplo alijs prælucere debet, &, ut Concilium Trid. sess. 22. c. 1. de reform. loquitur, sic vitam, moresque suos omnes componere, ut habitu, gestu, incessu, aliisque omnibus rebus nihil nisi grave, moderatum, ac Religionem plenum præferant, ob oculos semper habens Apostolicum istud monitum: *Gaudete in Domino semper, iterum dico gaudete: modestia vestra nota sit omnibus hominibus*; cum verè Sacerdos Christum præcipuè sequi, & imitari debeat; ubi autem Christus est, ibi modestia quoque sit, teste S. Gregorio Nazianz. ep. 193.

Septima virtus *Mansuetudo* est, cujus officium est, iracundiam

dia & asperitatis inordinatos motus reprimere, & ut clarissimus S. Cyprianus S. de cœn. Dom. explicat, *incredulos suadendo ad finem flectere, obsequio ingratos fovere, contradicentibus leniter respondere, superbos clementer sustinere, humiliter persequentibus cedere*; ac proinde tanto majori studio exercenda est, quando aptior est ad animos hominum lucrandos, sic certè Moyses, teste S. Ambrosio l. 2. offic. c. 7. rotius plebis sibi mentes devinxerat, ut plus eum pro mansuetudine diligenter, quàm pro factis admirarentur. Hinc & ipse Christus Matt. 11. Apostolis hanc virtutem præcipue commendavit dicens: *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris*, non propriæ duntaxat, sed etiam aliorum curæ vestræ committendorum; ut meritò S. Franciscus Salesius p. 3. Philoth. c. 8. mansuetudinem hanc *florem* charitatis dixerit, & tunc demum perfectam esse Charitatem asseruerit, cum non tantum potens, sed etiam mitis & benigna est; unde quod S. Paulus ad Gal. 6. de correptione dixit: *Fratres, etsi præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis*: de omnibus alijectionibus cum Proximo suscipiendis observare debet.

Octava virtus *Patientia* tantò magis necessaria est sacerdoti, quantò magis furorem Damonum & malorum hominum in se concitabit, si vocationi suæ satisfacere voluerit; nam, ut Apostolus 2. ad Thimoth. c. 3. monet, *omnes qui pie volunt vivere in Christo, persecutionem patienter sustinent*. Unde & ipse Christus Apostolos Joan. 15. monuit: *Non est servus major Domino suo; si me persecuti sunt, & vos persequentur*; additque fructum Luc. 21. dicens: *In patientia vestra possidebitis animas vestras*; quantòque perfectior patientia, tantò perfectior quoque possessio animarum erit. Quare meritò seiplos Sacerdotes illis Apostoli 2. Cor. 6. verbis hortari ad hanc virtutem debent, & dicere: *In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis &c.*

Nona virtus *Humilitas* est, quâ Sacerdos sibi verissimè sui cognitione vilescit, & cum Christo contemni, hominumque fieri opprobrium gestit; atque adeò tantò magis

terru necessaria est Sacerdoti, quanto majus ædificiũ ædificare
 considerat; cum, ut rectè S. Augustinus S. 10. de verb. Dom.
 dicit, *qui cogitat magnam fabricam extruere celsitudinis,
 de fundamento prius cogitare debeat humilitatis.* Unde
 hanc quoque præcipuè cuius mansuetudine à se discendam
 Christus monuit: *Discite, quia mitis sum, & humilis corde.*
 Matt. 11.

Decima virtus *Paupertas* Spiritus est, quã videlicet mun-
 do hoc utatur, tanquam uon utatur; & habens victum & a-
 mictum, & habitationem congruam his contentus sit, nec
 diuitias in animo, nec animum in diuitijs habens, ut S. Fran-
 ciscus Salef. p. 3. Philoth. c. 4. loquitur; cum enim Sacerdos
 in sortem Domini assumptus sit, atque adeò cum S. Davide
 ps. 17. dicere debeat: *Dominus pars hereditatis mee;* me-
 ritò opibus terrenis inhiare non debet, (*quid enim ultra
 querat, cui omnia suus Conditor sit,* ait rectè S. Hieronymus
 l. 2. de vit. act. c. 16.) sed illas diuitias ambire, quæ nos or-
 nare pariter possint, & munire; quas nec acquirere inuiti,
 nec perdere valeamus; quæ contra hostiles imperus armant,
 à mundo determinant, Deo commendant, animas nostras
 ditant, atque nobilitant, nobiscum sunt, intra nos sunt, &
 nobiscum auferre possumus. Quare monitum saluberrimum
 S. Bernardi in epist. 103. ob oculos semper habeat sic lo-
 quentis: *Quare, o homo Dei, hac fuge, si sapi; si habes cor,
 desine ea sequi, qua esse qui miserum est, beatus utique,
 qui post illa non abiit, qua possessa onerant, amata inquinant,
 amissa cruciant.*

Undecima virtus *Obedientia* tantò magis Sacerdoti ne-
 cessaria est, quanto præstantius corpus est Ecclesiastica Hie-
 rarchia, atque adeò ad illius regimen necessarium est, ut in-
 feriora membra capiti subiecta sint. Hinc meritò Apostolus
 ad Hebr. 13. dicit: *Obedite Præpositis vestris, & subiacete
 eis, ipsi enim (velut caput) pervigilant quasi rationem pro
 animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, &
 non gementes;* gemitus siquidem iste, quavis ultione du-
 rior est, inquit S. Chryostomus in cit. locum.

Duodecima virtus *Devotio* est, quæ nihil aliud est, quàm
 prompta voluntas ad omnia obsequia divinæ Majestati ex-
 hibenda; tantòque magis Sacerdoti necessaria est, quanto
 H h 4 magis

magis ipsi convenit, ut sedulum se in divinis ministeriis exhibeat, ut qui ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in ijs, quæ ad Deum sunt, ut apostolus ad Hebr. c. 5. loquitur. Unde merito Sacerdos operam dare debet, ut in omnibus functionibus ad Deum pertinentibus, & specialiter in SS. Missæ Sacrificio, & horum Canonice peragendis, juxta monitum S. Bernardi S. 1. in Cantu, jungat sensum verbis, affectum sensui, exultationem affectui, gravitatem exultationi.

Tertium caput de virtutibus sciendum, est digna æstimatione illarum, quæ quidem non melius concipi poterit, quam si certissimò tibi persuadeas virtutem esse potissimum instrumentum Sacerdotis, ex quo efficaciam omnem, sive ad beneplacitum Dei, gloriàmque promovendam; & ad salutem proximi copiosè & securè procurandam; sive ad salutem propriam certius assecurandam, & abundantius obtinendam promanare oportet; ut merito S. Paulus ad Timotheum 1. cap. 4. scribens dixerit: *Exerce te ipsum ad pietatem seu virtutem; nam exercitatio corporalis ad modicum utilis est, pietas autè ad omnia utilis est, promissionem habet vite, quæ nunc est, & futura atque adeo jure de hac vitæ Sacerdos sibi factam Siracidis Eccl. 6. adhortationem accito. Quasi is, qui arat, & qui seminat, accede ad illam, & sicut (id est, exspecta) bonos fructus illius; in opere enim ipsius tuum gnum laborabis, & cito edes de generationibus illius, ita tu dicere cum eo possis: Videte oculis vestris, quia modicum laboravi, & inveni mihi magnam requiem. Eccl. c. 31.*

Quartum denique caput, scilicet media ad virtutem acquirendam præcipuè conducentia quod attinet, multa quidem ab Ascetis, præscribuntur, sed quæ ad tria maxime reduci queant, videlicet I. *Ad ardens desiderium;* nam in virtute idem quod de sapientia, dici potest, quod scilicet *facile videatur ab his, qui diligunt eam; & invenitur ab his, qui quarunt illam; præoccupet, qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat.* II. *Ad divinum adjutorium;* quod proinde assiduò cum magna fiducia implorandum est: & III. *Ad constans exercitium;* unde Apostolus Timotheo dixit: *Exerce te ad pietatem,* id est, naturam illius bene cognoscere stude, occasiones illius exercendæ sollicitè inveni-

q, & eadem avidè arripe, hæc enim tria ad perfectum exitium requiruntur.

DIES TERTIA.

Scopus hujus diei est, ut, cum pleraque ad statum Sacerdotalem pertinentia jam consideraveris, vel certè in prima hujus diei meditatione adhuc consideraturus sis, dispicias tandem, an sumptus habeas sufficientes ad perficiendum, atque ad eò electionem status tandem concludas, & prout ultima meditatio docebit, fortiter exequaris, quæ decrevist.

Tessera.

Domine, ostende, quem elegeris (statum videlicet) Act.

cap. 1.

MEDITATIO I.

**DE INCOMMODO ET PERICULIS
STATVS SACERDOTALIS.**

Præludium I. Est, imaginari Sacerdotem in bivio, atque scilicet, & latæ viæ constitutum, & ad illam quidem à Christo, ad hanc verò à Dæmone invitatum.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut non tantum incommoda & pericula statûs sacerdotalis bene cognoscere, sed etiam adjumenta, quæ ad illa seu lenienda, seu devitanda à Deo, & ipso statu offeruntur, rectè intelligere queas.

Punctum I.

Considera I. Quàm gravium laborum, molestiarum, & fastidiorum occasionem penè assiduam offerat Sacerdotalis status. Et I. quidem per ipsas functiones curæ animarum proprias, puta conciones habendas, confessiones excipendas, administrationem Sacramentorum diu, noctuque, in quacunque tempestate, per longa sæpe & fastidiosa itinera pedibus conficienda suscipiendam, & non rarò cum periculo gravis morbi contrahendi, aut ipsius vitæ amittendæ conjunctam. II. Per curas æconomicas, quæ tantò vehementius distrahunt, & lancinant animum, quantò pauciores sunt redditus ad sustentationem necessarij, quantòque pluribus peri-

H h 5

periculis amissionis sive per tempestatem, sive per fures, sive per infidos Domesticos incurrendæ sunt subjecti. III. Per cognatorum vexationem, qui veluti sanguifugæ opem affluo flagitant, opibus inhiant, non satiati murmurant & cingua grati animi signa ostendunt. IV. Per mores & crassam indolem tum Parochianorum, tum Domesticorum, maxime si vitijs etiam gravioribus sint subjecti, nec emendari possunt.

Considera II. Quanta è contratio pro his fastidijs, & molestijs aut omnino tollendis, aut alleviandis certe adjumenta idem Sacerdotalis status offerat; nam in primis ipsa gratia vocationis facit, ut omnia possimus in eo, qui nos fortat. Deinde Zelus gloriæ divinæ, & amor ovium sui commissarum omnia levia facit, si enim Jacobo Patriarcha omnes anni in gravissimis laboribus & molestijs exacti breves sunt visi, quia per eodem Rachelem à se tantopere abestam lucraturum se sperabat, quanto magis Sacerdoti communes labores, quos pro gloria Dei, pro animarum, quæ nobilitates pulchriores sunt Rachele, lucro, imò & pro ipsa Deditate olim fruenda, suscepturus est, breves, & leves, imò & delectabiles occurrunt. Accedit ipsa Christi promissio, quæ regnum Dei quærentibus (uti præcipue faciunt Sacerdotes) omnia necessaria adjectum iri promissit; & verò si Domini terrestres Pastoribus ovium materialium tam sollicitè necessariam sustentationem subministrant, an Christum Sacerdotibus, quibus oves pretioso suo sanguine redemptas colligendas commisit, deesse aliquid passurum credemus? non Apostoli eidem Christo Luc. 22. c. quærenti: *Quid vobiscum eram, nunquid aliquid defuit vobis? nihil, responderunt?* Ut vero nec propinquorum sollicitatio, aut amor inordinatus, nec subditorum corrupti & asperi mores perturbent, ipse amor Dei, & illustratio celestis efficiet, qui & aptum propinquos amandi & juvandi Ordinem, limitèremque præscribet; & mores subditorum asperos perturbare faciet, ac matres filiorum suorum defectus per amorem tegunt, ac dissimulant, ita ut jure merito fateri quæ in se impletum esse, quod Sponsa Cant. c. 2. expertam se habet confitetur: *Introduxit me Rex in cellam Sinarum, & ordinavit in me charitatem.*

Considera III. Quàm præclara sint hæc adjumenta, & quomodo

quæ merito in eorum præsentia omnia supra enarrata in-
moda evanescere, & contemni debeant. Colloquium ad
II. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quæ pericula animæ in statu Sacerdotali
periuntur; eadem nempe, quæ Navarchis (quales utique
etiam sunt Sacerdotes, animarum, quas per periculosum hu-
jus mundi mare ad æternæ felicitatis portum perducere de-
bent, curam gerentes) per mare navigantibus occurrere so-
lent. I. Nempe *Syrenes* suaviter canentes, &, ut navim sub-
mergere possint, obdormiscere facientes, per quas mulierum
inordinatus amor & consortium rectè intelligitur, quæ, pro-
dolor! jam multos Sacerdotes in barathrum æternæ damna-
tionis præcipitârunt. II. *Scopuli*, per quos negotia, & cu-
ræ, conversationesque rectè intelliguntur; in quos, uti quo-
tidiana iterum experientia testatur, non pauci impegerunt
Sacerdotes, naufragiùmque animæ sunt passi. III. *Pirata*,
per quos dæmones Sacerdotibus, ut quos copiosa meritorum
proprium & animarum lucra facere nõrunt, præcipuè per
varia tentationum & persecutionum genera insidiantes in-
telliguntur.

Considera II. Qualia vicissim ad hæc pericula devitanda
à statu Sacerdotali adjumenta offerantur. Nam inprimis
ad *Syrenes* evitandas ipsa primùm *voti castitatis obligatio*,
deinde verò *quotidiana* propè *Corporis Christi sumptio*, quæ
in se quodam modo carnem Sacerdotis commutat: & ipsa
tandem Vocationis gratia liberat, quæ quidem tanta est, ut,
si ex obedientiæ duntaxat, & charitatis ordinatæ impulsu
cum feminis agere debeat, perinde, ac Pabylonici Juvenes,
in hoc igne illæsus sit custodiendus. Deinde verò pro sco-
pulis sæcularium curarum & conversationum devitandis
offertur ipsi assidua cum Deo & Sanctis per Orationes, lectio-
nes sacras, aliàsque functiones spirituales communicatio,
quæ, nisi ipse obstet, facile efficiet, ut sordescere ipsi incipiat
omnis humana conversatio, nec sine magna necessitate aut
utilitate suscipiatur; quo tamen in casu, sicut ex voluntate
Dei aditur hoc periculum, ita ad eundem pertinet, ut ex illo
sacolumem & illæsum educat, ut dicere cum Juditha c. 13.
possit:

possit: *Vivit Dominus, quoniam custodivit me Angelus ejus & hinc euntem, & ibi commorantem, & inde revertentem, & non permisit Ancillam suam (aut famulum) coinquinari.* Denique contra ipsos etiam Dæmones non levia præsidia offert; nempe I. *insignem cum Christo habente conjunctionem, ob quam merito dicere potest: Si Deus pro nobis, quis contra nos?* II. *Orationis frequentiam;* quam ipse Christus velut fortissimum contra Adversarios scutum suavit, dum Matt. 26. dixit; *Vigilate & orate, ne intretis in tentationem.* III. *Generosam resistantiam;* cui enim ipse alios assiduò hortari debeat ad resistendum tentationibus maligni hostis, inculcans illud S. Jacobi c. 4. *connitum: Resistite Diabolo, & fugiet à vobis;* hoc ipse etiam ipsemet non modicè incitabitur ad similem resistantiam, ne dum alijs ad victoriam Author est, ipsemet turpiter succumbat.

Considera III. Quàm efficacia & hæc sint adjumenta ad omnem animo timorem periculorum supra indicorum eximendum, atque adeò statum Sacerdotalem, si Deus voluerit, alacriter & intrepidè suscipiendum. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum II.

Considera I. Quàm gravem rationis olim Deo reddendæ obligationem, atque adeò salutis propriæ perpendendæ periculum post se trahat Sacerdotalis status; si enim, cui multum datum est, multum exigetur ab eo, quam severus Deus rationem exigit à Sacerdote, cui animas velut thesaurum suum præstantissimum, dilectissimumque commisit; certè S. Chrysostomus ho. 5. in acta Apost. hoc periculum considerans, dicere ausus est: *Non arbitror inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant, sed multò magis, qui pereant, non tam proprijs peccatis, quàm alienis, quæ non curaverunt.*

Considera II. Qualia adjumenta pro hoc quoque periculo evitando offerat status Sacerdotalis; cum imprimis gratia vocationis offerat, ut à Deo ad munus suum ritè administrandum, atque adeò in sua potestate sit facere id, quod ab eo requirit DEVS; hoc autem si faciat, nihil ipsi importabilem

ad culpam, vel pœnam sit, cum curam duntaxat, non rationem jure Deus exigere possit. Deinde verò ipsa charitas & misericordia assiduò pro salute Sacerdotis precabuntur, ne excitat illius felicitatis participatione, ad quam ipse alios tam sollicitè perducere conatus est; unde si S. Hieronymus alicui dicere ausus est: *Non memini me legisse, mala morte fuisse defunctum, qui libenter opera charitatis exercuit; habet enim multos Intercessores, & impossibile est, multorum preces non exaudiri;* multò magis hoc de Sacerdotibus, qui præstantiora longè opera misericordiæ, spiritualia videlicet, tam frequenter exhibere solent, dici poterit.

Confidera III. Quàm apta & efficacia sint hæc duo media ad rationis reddendæ timorem moderandum; & animos potius addendos, ut statum sacerdotalem tam multis adjumentis & præsijs instructum libenter amplectaris, si ad eundem te vocatum deprehenderis. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE EXECUTIONE VOCATIONIS.

Præludium I. Est, imaginari Apostolos à Christo vocatos & mox omnibus relictis eum secutos.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut tu quoque, sicuti simili modo cum Apostolis vocatum te credis, ita pari quoque cum celeritate & perfectione respondere vocationi possis.

Punctum I.

Confidera I. Quàm magnum beneficium tibi collatum sit per vocationem ad sacerdotalem statum; si enim meritò maximum favorem collatum esse crederes ei, qui è vilissimo statu ad regiam vel imperatoriam dignitatem evectus esset; quantò majus æstimare debebis tibi à Deo beneficium exhibitum, dum te ad Sacerdotalem dignitatem, juxta unanimitatem SS. Patrum sensum ipsa regiam dignitate longè excellentiorem, vocare & evehere dignatus est, ita ut meritò de te pariter & Apostolis dici queat: *mibi autem nimis honorifica-*

rificati sunt Amici tui Deus, nimis confortatus est principatus eorum. Pl. 138.

Considera II. Quantopere beneficij hujus magnitudo augeatur, si circumstantias, quas involvit, paulò melius consideres, videlicet I. *Infinitam charitatem vocantis*; Quantopere & toties à te offensi, & tamen tam extraordinarium favorem conferentis. II. *Summam vilitatem & dignitatem vocati*, nihil, per quod mereri talè favorem potuisset, habentis; plurimas verò causas, ob quas ei negata talis gratia meruisset, offerentis. uti nulli magis, quam vilitate præteritam vitam relegenti constabit, ut adeò merito cum S. Davide Pl. 8. exclamare possis: *Domine; quid est hoc, quòd memor es ejus, aut Filius hominis, quoniam vilitatem eum; minus est eum paulò minus ab Angelis (imò majori ei potestatem tribuere constituisti) gloria & honore constituisti eum.* III. *Innumeram multitudinem hominum in sæculari statu relictorum*, præ quibus tu ad hanc dignitatem evectus es, etsi innumeri sint, qui millies gratiores se exhibuissent, & beneficio tali perfectius usi fuissent.

Considera III. Quàm æquum proinde sit, ut, sicut beneficium hoc maximum est, ita maximas quoque pro eo gratias Benefactori tanto persolvas; & cum gratiores illi exhibere non possis, quàm si vocationi tuæ omni coram respondeas, jam nunc modum istum respondendi sollicitè indagare, & studiosè adhibere velis. Colloquium ad Sacerdotes.

Punctum II.

Considera I. Quis sit modus optimus, Deoque gratias respondendi vocationi; si videlicet sequentia præcèdes. Et I. quidem jam nunc mundo & rebus terrenis penitus renuntians, memor sententiæ à Christo Luc. 14. prolatae: *Qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus*, & S. Pauli exemplum ob oculos proponens, qui de seipso ad Galatas c. 1. scribit: *Cum autem placuit ei, qui me segregavit ex utero matris meæ, & vocavit per gratiam suam, ut revelaret Filium suum in me, ut Evangelizarem illum in Gentibus, continuo non acquievi carni & sanguini.* II. Ut dotes, quas ad Sacerdotem requiri cognovisti, magis

quam videlicet scientiam, majorem prudentiam, & maximam Sanctitatem omni studio procurare, & magis in dies perficere & augere coneris; si enim ij, qui ad terrena officia eliguntur, vel opificia certa exercere studuerunt, mox de optimis sibi instrumentis prospiciunt, quantò magis hanc industriam te adhibere convenit, qui ad officium spirituale, & que diviniſſimum te vocatum agnoſcis. III. Ut, ubi tempus sacrorum ordinum ſuſcipiendorum adveniſſe compereris, non differas ſuſceptionem, ſed mox cum Apoſtolis omnia alia negotia relinquens, Chriſtum cum puriſſima intentione gloriæ diviniæ augendæ, tuæque ac alienæ ſalutis aſſectandæ ſequaris; *nescit enim tarda molimina Spiritus S. grata*, teſte S. Ambroſio. Unde proderit adhortationem S. Bernardi ep. 108. ſibi applicare, dum ſic ad aliquem animum inducias pro vocationis executione poſtulantem ſcribit: *obſervo, redi ad cor, & adverte hunc annum terminum, quem in tibi indulgiſti, eſſe injuriam Dei, non eſſe annum placabilem Domino, ſed discordia ſeminarium, ira ſomitum, nutrimentum Apoſtaſia, qui ſpiritum extinguat, gratiam intercludat, teporem afferat illum, qui Deo ſolet vomitum procreare.*

Confidera II. Quàm ſolida ſint hæc tria documenta, atque ad perfectam vocationis executionem, atque ad eò tantò diligentius obſervanda, quantò majus tibi per eandem vocationem beneficium collatum eſſe cognoviſcis.

Confidera III. Si illis, qui vel nuptias celebrare, vel ſæculare aliquod officium valde honorificum, & pingue ſuſcipere decreverunt, omnis mora longa videtur, donec optatus nuptiarum vel officij ſuſcipiendi dies adveniat, quantò magis tu cum ardenti deſiderio exſpectare debeas diem Sacerdotio, & ut ita dicam, cæleſtibus cum Spiritu Sancto nuptijs celebrandiſt. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quos fructus ſperare poſſis ex iſta tam celeri & perfecta executione vocationis; tres videlicet in genere, qui innumeros alios particulares involvunt. Primus eſt, *copioſa gratia* ad omnes vocationis tuæ functiones cum maximo incremento tum gloriæ diviniæ, tum meriti proprii & alieni

lieni peragendas; hunc enim fructum Christus promittit, dicitur Joan. 15. dixit: *Qui manet in me, & ego in eo* (quod utique nemo melius præstat, quam qui vocanti Christo parat) *habet fructum multum.* Unde dicere jure merito cum Apostolo 1. Cor. 15. poterit: *Gratia autem Dei sum id, quod sum, & gratia ejus in me vacua non fuit, sed abundavit illis omnibus laboravi, non ego autem, sed gratia Dei mecum.* Secundus est *singularis anima quies*, & solatio ob vocationis impletionem; cum enim nulli rei melius sit, quam in centro & fine, ad quem à natura destinata est, ut homo profectò etiam alibi reperire quietem poterit, quam in fine, ad quem à Deo vocatus est, unde merito in illius verificabitur illud Salomonis oraculum 16. prov. *Securus mens* (id est, Dei nutui obtemperans) *quasi iuge conversatur* atque hæc videlicet causa est; cur Christus Matt. 11. ad populum suum tollendum invitans mox addiderit, *jugum meum suave est, & onus meum leve*; quidquid enim taliter acciderit, qui sincero corde divinam voluntatem sequatur eidem in bonum, id est, æternam gloriam cooperatur; non aberrare potest à scopo, quamdiu hunc Ducem sequatur, quantumvis per aspera præeuntem. Tertius est *inopugnanda fiducia & spes æterna salutis obtinenda*; cum enim Christus ipse Jo. 10. dixerit: *Oves meæ vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me, & ego vitam æternam dabo eis, & non peribunt in æternum, & non rapiet eas quisquam de manu mea*, merito spem firmissimam concipere æternæ destinationis poteris, si vocem vocantis Christi te sustuleris sciveris. Quantum autem tibi per spem hanc robustum omnino officij tui molestias cum gaudio perferendas adhibendum sit, tibi ipsi perpendendum relinquo.

Confidera II. Quam pretiosus & verè oprabilis sit tibi hic fructus, dignissimisque, propter quem participanda vocationem tuam cum maxima celeritate ac contentione exequaris.

Confidera III. Quomodo deinceps hunc triplicem fructum ob oculos semper habere, & per eosdem te ad diligentem executionem excitare velis. Colloquium ad Christum.

EXAMEN

Reliquo hujus Diei Tempore instituendum.

Examen hoc de ipsa vocatione hodie rectè instituetur, ut intelligas nempe, an à Deo ad Sacerdotalem statum vocatus sis, cumque tandem eligere decernas; ut autem hanc electionem ritè instituas, aliqua quidem ante, alia in, alia post illam observabis.

Observanda

Ante Electionem.

I. Ante omnia memento nos in hac vita velut in via ad Patriam constitutos esse; & non habere hic manentem civitatem; sed futuram inquirere, ut Apostolus c. 13. ad Hebr.

II. Certò tibi persuadee nullam ad hanc Patriam securitatem esse viam, quam illam, quâ Deus nos ad illam perducere conatur, ut qui solus scit, quid unicuique maximè ad salutem expediat, quique tam sincerè nos amat, ut, quantum in ipso est, omnes homines salvos fieri velit.

III. Pariter certum habeto, maximum & singulare DEI beneficium esse, si suam cuiquam voluntatem circa delictum vitæ statum significare dignetur; veræ enim *beati sumus, si qua Deo placent, manifesta sunt nobis*, Baruch. 4. hæc tamenque voluntatis divinæ significatio est amica invitatio, profecta ex amore, quo nos ad se trahere, & æternùm felices habere cupit, juxta illud Jerem. 31. *In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te miserans.*

IV. Cùm omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum sit, descendens à Patre luminum; beneficium hoc assiduò à Deo petendum esse scito; nec dubita, quin obtinurus sis; si enim inter homines nemo tam inhumanus est, quem crebræ ac supplices preces filiorum non moveant, quanto magis cælestis Pater preces tuas non negliget, sed spiritum & instinctum bonum petenti tibi largietur.

V. Etsi Deus paratus sit, suam voluntatem nobis manifestare, id tamen non eodem modo exequi; nam quosdam eisdem potenter rapit, quosdam leniter ducit, quosdam pe-

culiaribus motibus instigat atque impellit, alios suā opem magis ferri, & seiplos agere permittit. Unde cooperatio hominis necessaria est, illudque Jeremix c. 6. consilium loquendum: *State super vias, & videte, & interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, & ambulare in ea, & venietis refrigerium animabus vestris.*

VI. Ut hanc viam bonam tantò facilius eligere possis, scire debes ulterius, & velut certum supponere, quomodo dum duæ sunt animi partes, intellectus & voluntas, in complex quoque vocationis esse genus; unum voluntatis quod scilicet ita ad certum vitæ genus movetur, ut eodem eam intellectum rapiat, & assensum quasi extorqueat, ut quidam à teneris annis ad certum vitæ statum quasi adducuntur à Deo; alterum genus vocationis, intellectus delictet tunc intervenit, quando voluntas nullos periculis instinctus experitur, aut tales certè, quos merito suscipere habet, atque ad eò ratiocinio intellectus vocationis divini indaganda est; in quo tamen summo opere cavendum est, ne humanis artibus aut persuasionibus abduci te à meliori filio patiaris; onus enim, quod assumis, solus ferres; proin agis, tibi que consulis, nisi sic agas, ut de te idem de populo Israëlítico desertum transeunte Deut. 32. scriptum legitur, dici queat: *Dominus solus Dux ejus fuit.*

Observanda

In ipsâ Electione.

I. Antequam ipsam electionem auspiceris, fuis ad Deum ardentibus precibus, quibus vitæ genus ab æterno tibi creatum ostendi suppliciter petas; & explicato desiderio cognoscendæ atque explendæ illius voluntatis, statum laicam & Clericalem in medio statue, & primò quidem inquire, an non vocationem voluntatis ad statum Clericalem senseris, id est, an non à puero, & maximè tempore orationis, aut Eucharistiæ perceptæ, aut sacræ electionis, aut vocationis, ejusmodi instinctus senseris? & quomodo in ipsa quiescas? an vires ad exequenda statûs hujus munia tibi quasi promitti sentias, aut ipse polliceri audeas? an difficultatum, quæ occurrere possunt, magnitudine non terrearis?

si secularem statum applicare velis animum, hic renitatur turbetur, tenebris offundatur? hæc enim indicia si occurrant, non obscura divinæ vocationis sunt signa, cum DEVS tali potissimum tempore, & per tales internas voces illabi in animum soleat.

II. Quia tamen juxta commune proverbium: *abundans ustula non nocet*: idèò consultum est, ut alter etiam modus, per intellectum videlicet vocationem indagandi, adhibeatur. Itaque gemino statu seculari, & Ecclesiastico ante oculos constituto, considera I. Quis ex istis statibus te commodius, certius, securius ad finem tuum, id est, felicitatem æternam perducatur? II. In quo peccata & graves lapsus certius & facilius devitentur? III. Quis ad virtutem solidius intraret, & compendiosius ducat? IV. Ubi corporis & animi talenta melius impendere, & perficere possis? V. Quis naturæ convenientior? quis ad perseverantiam aptior? VI. In quo imminente morte vixisse malles? VII. In quo facilius Deo rationem reddere queas? VIII. Quem ex illis alteri per omnia tibi simili, & æqualiter amato coram Deo suaderes? IX. In quo Christo similior fieri, teque Deo perfectius consecrare queas?

III. His ergo coram Deo consideratis, vide, pro quo statu plures & meliores rationes (hæc enim sunt quasi Consiliarij prout seu suffragium pro tali statu ferentes) tibi occurrant, & juxta eas sic pro illo statu electionem concludere, ut tamen iterum prius hoc negotium Deo commendes, & postea memores, quid Deus S. Paulo dicenti: *Domine, quid me vis facere?* responderit, scilicet: *surge, & ingrederi civitatem*, & tibi dicetur tibi, *quid te oporteat facere*. Idem tibi dictum procedas, atque ad eod. Confessario tuo, aut alteri viro prudenti & zeloso tuas has rationes & electionem aperias, illi usque super ijs judicium requiras, ut, quanto minus tibi ipsi consilia fueris, tanto securius procedas & eligas.

Observanda

Post Electionem.

I. Post electionem dicto modo conclusam prima tua eunda esse jure merito debet, ut debitas Deo pro tam insigni beneficio gratias liberalissimè persolvas, & confirmationem

hujus voluntatis frequenter & suppliciter petas, Davidicum illud ps. 67. usurpando: *Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis*, aut illud ps. 50. *Redde mihi latitiam salutaris tui, & spiritu principali confirma me*. aut illud ps. 119. *Da mihi, Domine, (gratiam videlicet) secundum cor tuum (id est, voluntatem & beneplacitum tuum) & omne robur meum confirma*. Quod si quandoque languere te sentias in vocationis executione, iterum Davidicum ps. 119. versum usurpare poteris, & dicere: *dormitavit anima mea: praetadio: confirma me in verbis tuis*.

II. Ut tantò facilius prædictam confirmationem obtinere proderit unum aut alterum Patronum Spiritu Ecclesiastico & Clericali præ cæteris imbutum, & Sacerdotum bonorum efficiendorum, dum adhuc viveret, præcipue studiosum, cogitare, & quotidiano aliquo obsequio aut orationum recitari, quales sunt S. Chrysostomus S. Carolus Borromeus, S. Franciscus Salesius, S. Ignatus Loiola, S. Philippus Neri & similes. Fortassis non parùm prodesset, si parvas Litantias conficeres, quibus & talium Sanctorum Patronum implorares, & eas dotes, quæ ad Sacerdotes pertinent, per eorum merita & intercessionem à Deo peteres in hunc & similem modum.

KYrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater de cælis DEUS, Misere nobis.

Spiritus Sancte Deus, Misere nobis.

Sancta Trinitas unus DEUS, Misere nobis.

S. MARIA Patrona Sacerdotum,

S. Michaël protector Ecclesiæ,

S. Angele Custos,

Omnes Sacerdotum Custodes Angeli,

Sancte Petre,

Sancte Paule,

Triduanæ Collectionis.

501

Sancte Joannes, ora.
 Sancte Chrysofome, ora.
 Sancte Carole Borromæe, ora.
 Sancte Philippe Neri, ora.
 Sancte Ignati Loiola, ora.
 Sancte Francisce Salesi, ora.
 Omnes Sancti Sacerdotes & Levitæ, orate,
 Omnes Sancti, & Sanctæ Dei, intercedite
 pro nobis.

Propitius esto, Parce nobis Domine.
 Ab omni peccato, Libera nos Domine.
 A Spiritu fornicationis, Libera.
 A Spiritu Avaritiæ, Libera.
 A Spiritu intemperantiæ, Libera.
 Ab omni inconstantia, Libera.
 Per merita & intercessionem omnium sanctorum
 Sacerdotum, Libera.
 Per immaculatam conceptionem SS. Virginis MA-
 RIÆ, Libera.
 Per æternum Sacerdotium tuum, Libera.
 Per cruentum & incruentum sacrificium tuum
 Peccatores, Terogamus audi nos.
 Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, & conservare
 digneris, Te rogamus.
 Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris,
 Te rogamus.
 Ut nosmet ipsos in sancto proposito conservare di-
 gneris, Te rogamus.
 Ut duplicem spiritum scientiæ & virtutis largiri di-
 gneris, Te rogamus.
 Ut verum Zelum animarum in me accendere di-
 gneris, Te rogamus.
 Ut omnibus Sacerdotibus verum spiritum Ecclesia-
 sticum

- Sicum inspirare digneris. Te rogamus
 Ut animabus omnium defunctorum Sacerdotum
 requiem æternam largiri digneris. Te rogamus
 Ut nos exaudire digneris, Te rogamus
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis
 Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos
 Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Misereere
 bis.
 V. Cor mundum crea in nobis, Deus.
 R. Et spiritum rectum innova in visceribus meis.
 V. Ne projicias me à facie tua.
 R. Et spiritum sanctum tuum ne auferas à me.
 V. Redde mihi lætitiã salutaris tui.
 R. Et spiritu principali confirma me.
 V. Sacerdotes tui induantur justitiã.
 R. Et sancti tui exultent.
 V. Domine exaudi orationem meam.
 R. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspicias, præveni, & adjuvando prosequere, ut causa nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiatur.

Deus, qui corda Apostolorum Spiritus sancti illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

Illo nos, igne, quæsumus Domine, Spiritus sancti inflammet, quem Dominus noster IESUS Christus misit in terram, & voluit vehementer accendi.

Deus tuorum gloria Sacerdotum, præsta quæsumus, ut Sanctorum tuorum, quorum patrocinium invocamus, sentiamus auxilium.

Excita Domine in Ecclesia Spiritum, cui Sacerdotes tui Sancti servierunt, ut eodem nos repleti habeamus amare, quod amaverunt; & opere exercere, quod docuerunt. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

III. Valde necesse erit, ut ab hoc tempore studeas singularem morum gravitatem & decentiam ostendere, aliisque in virtutibus ad Sacerdotem, ut supra ostensum est, pertinentibus exercere. Quem in finem ob oculos semper habenda erit præclara S. Ambrosij l. 1. epist. 6. sententia dicentis: *Delectat (DEUS) præceptum eidem Moysi, ut montem cum Sacerdotibus ascenderet, Populus autem deorsum staret. Separavit igitur Sacerdotes à Populo, & præcepit Moysi, ut nubem intraret. Vides à Sacerdote nihil plebeium requiri, nihil populare, nihil commune cum studio atque usu, & moribus multitudinis, sobriam à turbis gravitatem, seriam vitam, singulare pondus dignitas sibi vindicat Sacerdotalis. Quomodo enim potest observari à Populo, qui nihil habet separatim à Populo, dispar à multitudine? Quid enim in te miretur, si tua in se recognoscat, si nihil in te aspiciat, quod ultra in se non inveniat; si, qua in se erubescit, in te, quem reverendum arbitratur, inveniat?*

IV. Sedulo cave, ne abreptus communi, sed vituperabili prorsus errore quorundam sub titulo & specie valedicendi Mundo, plus tibi licentiæ ad peccandum, & tuis cupiditatibus indulgendum concedas; per hunc quippe errorem habitus mali & difficultas vocationis exequenda augmentur; tentationibus validioribus locus præbetur, divina gratia subtrahitur, & manifesto periculo Vocatio, salusque exponitur; insanissimæ quippe stultitiæ est, tot, tamque noxias benevolentix significationes edere erga insidiantem Mundum & Diabolum, quem deserere cogitas, & tot injurias illi, cui te mancipare in totam deinceps ætatem decrevisti, inferre; quis enim non stultissimum, summèque detestandum diceret facinus

cius illius, qui Regis cuiuspiam servitio se mancipaturus de
eum alloqueretur: *Decrevi omnino tibi servire, O Rex, et
pro magna gratia habebō, si me inter servos tuos annuente
re dignaberis; sed prius per aliquod tempus hosti tuo capitani-
lissimo me associabo, et que strenue oppugnabo, variisque
iuris afficiam: an non hoc ipso facto mereretur, nunquam
inter Famulos Regis admitti? atqui idem facit, qui mox
supra indicato, Mundo valedicere decernit.*

V. Denique memor doctrinæ Eccl. 2. datæ: *Fili, accedens ad servitutem DEI, sit in timore, et prepara animam tuam ad tentationem: singulari studio te arma ad tentationes à Vocationis executione absterrentes, quales v. g. esse possunt inordinatus affectus ad aliquas Personas, delicias & voluptates carnales, horror difficultatis &c. quas S. Augustinus conc. 1. in Plal. 36. fictos amicos vocat dicens: Ad quamcunque professionem te converteris, para te, pati fides (tibi nempe clam adversantes) alioquin si te non paraveris, invenies, quod non sperabas, et deficies, aut peribis.*

VI. Pro Coronide hujus triduanæ collectione, legi placet, ex libello de imitatione Christi l. 3. c. 10. & quæ de religioso statu dicuntur, Ecclesiastico applica.

SECUNDUM EXEMPLAR TRIDUANÆ RECOLLECTIONIS.

Pro ijs, qui ad primum Sacrum ritè preparare se cupiunt.

SCopus hujus Recollectionis est; ut ex ipso titulo patet: *Preparare se ad primam DEO Hostiã cum debita reverentia & dispositione offerendam, si enim S. David pro templo Jerosolymitano totis viribus impensas præparavit, eò quòd non homini, sed DEO præparabatur habitatio, Sicut Siracides tam sollicitè monuit, ut ante orationem animus præpararetur, quantò magis ad Sacrificium omni tempore Oratione infinities præstantius dignè offerendum omnia sollicitudo & preparatio adhibenda est. Merito ergo si integrum octiduum spirituali recollectioni impendi non potest, triduaana saltem instituitur, pro qua proinde aptas, et*

que Meditationes & Examina Statûs, ut vocant, in hoc se-
cundo Exemplari suggerentur, ut vel hoc brevi tempore di-
gnam de Sacerdotio, functionibusque illi annexis æstima-
tionem concipiat futurus Sacerdos, simulque utilem etiam
praxin addiscat, easdem functiones cum debita decentia, fru-
ctûque peragendi.

DIES PRIMA.

Tessera.

Nimis honorificati sunt Amici tui DEUS, nimis confor-
tatus est principatus eorum. Psal. 138.

MEDITATIO I.

DE OFFICIO ET DIGNITATE
SACERDOTIS.

Præludium I. est, imaginari tibi, quòd coram Christo in
cælis sedente, & Pontificiis vestibus induto stectens, vestes
sacerdotales, & cum iisdem etiam omnem potestatem Sacer-
dotibus convenientem accipias, ita ut dicere cum eodem
Christo possis: *Data est mihi omnis potestas, in calo* (ut inde
Christum ad Altare advozem) *& in terra*, ut homines spi-
ritualiter ligare & solvere possim.

Præludium II. est, petere gratiam, ut officium & dignita-
tem Sacerdotum verè cognoscere, & pro tanto beneficio de-
bitas gratias, ut oportet, persol vere queas.

Punctum I.

Considera I. Quòd, sicut DEUS olim in Mundo naturali
duo luminaria creavit, majus unum, videlicet Solem, ut præ-
esset dici, alterum minus, nempe Lunam, ut præesset nocti;
ita in Mundo quoque politico duo luminaria, scilicet *Sacer-
dotes*, qui præessent dici, id est, spiritualium, & ad DEI cul-
tum pertinentium rerum curam gererent, & *Reges ac Magi-
stratum* sæcularem, qui nocti præessent, id est, quoad tempo-
ralia bona Populos sibi subjectos dirigerent, constituit, uti
Hugo de S. Victore in c. 1. Gen. notat.

Considera II. Quanam sint ista spiritualia, ad quæ admi-
nistran-

nistranda Sacerdotes sunt constituti, scilicet ut Sacrificium DEO sacrificent, thymiama Orationis publicæ, seu Horarum Canonicatum pro Populo offerant, & Sacramenta, ipsaque verbum divinum administrent.

Considera III. Quanta hinc dignitas Sacerdotali Stant oriatur, tanta scilicet, ut omnis Regum terrenorum, aliorumque Dominorum dignitas tantum Sacerdotum excellentiæ & dignitati cedat, quantum spiritualia corporalibus, & cælestia terrenis antecellunt, ita ut Vasquez non sine fundamento ex ipsa S. Thomæ doctrina petito docere aulos sibi, posse virtutis habitum ab Observantia communi distinctum circa cultum Sacerdotum constitui; eò quòd in illis speculatur quædam dignitas longè excellentior civili reperitur, meritoque adeò S. Ignatius in Epist. ad Smyrn. dixerit, *Sacerdotium esse summam honorum omnium, quæ in hominibus consistunt.* Vide proin, an dignam hactenus de tali statu affirmationem conceperis, aut certè concipere deinceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quam beneficium DEUS tibi concesserit, dum te præ tot millionibus aliorum hominum ad Stantiam excelsum vocare dignatus est, de quo Cassianus in Cant. gloriæ merito dixerit: *Sacerdos DEI altissimi, si omnium Dominorum sublimitatem contempleris, sublimior es: sed Creatore tuo inferior es.* An non præ admiratione in illius Davidis Ps. 112. voces erumpes: *Quis sicut Dominus DEI noster, qui in altis habitat, & humilia respicit in calce, & in terra? Suscitavit à terra inopem, & de stercore elevavit pauperem, ut collocet eum cum Principibus, cum Principibus Populi sui.*

Considera II. Si S. Bernardus s. 52. de Christianis dicitur ausus est, nihil ita displicere DEO, præsertim in filiis gratiæ quam ingratitude, eò quòd scilicet, sicut plura beneficia quam Ethnici & Infideles acceperunt, ita magis quoque eorum agnoscere, & DEUM pro illorum collatione laudare, gratiasque debitas agere debuissent; quanto magis DEO displiciturum esset, si tu, cui beneficium tam grande per Sacerdotis collationem exhibitum est, illud non, ut oportet, gratias

præfissimo animo agnoscere, proque eodem, optimo, quo poteris, modo gratum te exhibere studeas.

Confidera III. Quis sit optimus, & DEO acceptissimus gratitudinis modus; si scilicet finem illum, propter quem tibi hoc beneficium contulit, perfectissimo modo obtinere studeas, atque ad eum omnes functiones Sacerdotales, eâ intentione & accuratione, quem ipsa earundem functionum natura & dignitas requirit, perficere coneris. Statue proin, hæc ipsa in collectione functionum harum naturam & praxin sedulo indagare, & studiosè deinceps adhibere. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Confidera I. Si quotidiana docet experientia, quanto major est hominis cuiusque dignitas, tanto majorem quoque in eo gravitatem, integritatemque morum requiri; quantam à te velut Sacerdote ad summam dignitatem evectò DEUS & Homines, sanctitatem & gravitatem in omnibus tuis actionibus desideraturi sint. Id sanè appositè expressit pius Author l. 4. de imit. Christi c. 5. dum dixit: *Attende tibi, & vide, cuius ministerium tibi traditum est per impositionem manus Episcopi. Non alleviasti onus tuum, sed arctiori jam alligatus es vinculo disciplina, & ad maiorem teneris perfectionem sanctitatis. Sacerdos omnibus virtutibus debet esse ornatus, & alius bona vita exemplum præbere. Eius conversatio non cum Popularibus & communibus hominum sit, sed cum Angelis in cælo, aut cum perfectis Viris in terra.*

Confidera II. Quantopere gaudere, & vel hoc ipso etiam ex titulo gratulari tibi debeas ob Sacerdotij ordinem susceptum, eò quòd tam potens tibi per eum stimulus offeratur, ad omnem sanctitatem, virtutumque altissimarum studium sectandum, ut, quod es professione, actione potiùs, quam nomine demonstres; ut actio respondeat nomini, & nomen cum operibus incidat, quemadmodum S. Ambrosius hortatur.

Confidera III. Quomodo tu hætenus similem sanctitatem obtinere studueris, & sectari deinceps velis, maximè cum, teste Concilio Tridentino Sess. 22. c. 1. nihil sit, quòd alios magis ad pietatem & DEI cultum assidue instruat, quam eorum vita & exemplum, qui se divino ministerio dedicaverunt.

runt; cum enim à rebus sæculi in altiore locum sublatis conspiciantur, in eos tanquam speculum reliqui oculos conspiciunt, ex illisque sumunt, quod imitentur. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE PRIMO SACERDOTIS OFFICIO,
SEV MISSÆ SACRIFICIO
OFFERENDO.

Præludium I. est, imaginari Christum in Altari Hostiam & Calicem de manu Sacerdotis accipientem, & æterno suo Patri offerentem, cum verè principalis offerens in Missæ Sacrificio sit ipse Christus, Sacerdotes verò Vicarij & Ministri duntaxat.

Præludium II. Petere gratiam, ut & dignitatem ac fructus hujus Sacrificij ritè cognoscere, & ad illud debita cum reverentia celebrandum convenienter te disponere possis.

Punctum I.

Considera I. Quàm præstans, Deoque gratum sit hoc Sacrificium, cum & ipsa res oblata, & ipse offerens principalis sit infinitæ dignitatis, ut ad eò merito hoc Sacrificium dignitate sua excedere dicatur quæcunque Sacrificia veteris Testamenti, etiam collectivè accepta, & propterea magis Deo placeat, quàm si quis omnes victimas possibiles Deo offerret, aut omnes actus virtutum excogitabiles eliceret; nam, ut rectè dixit Bellarminus l. 1. de Missa. c. 1. Missæ Sacrificium non est opus nostrum, sed Christi; ipse enim est primarius, & sempiternus Sacerdos, qui seipsum per Eucharistiam Patri obtulit in Sacra Cæna, & quotidie per Ministros suos se offerit in Sacrificio.

Considera II. Quàm multiplex ex hoc Sacrificio fructus oriatur, is nempe, quem Thomas Kempensis l. 4. de imitat. 1. breviter sequentibus verbis indicavit dicens: *Quando Sacerdos celebrat, Deum honorat* (per holocaustum perfectissimum) *Angelos laudat* (nam & hi adstant velut mensa hujus Ministri, teste S. Chrystostomus hom. 3. in epist. ad Epistol.) *Ecclesiam adificat* (cujus nomine hoc Sacrificium offert, ut eodem in placatus Deus ipsam regere & conservare, & augere

lignetur) *Vivos adjuvat* (utpote pro quibus fructum portionem hujus Sacrificij plerumque offert) *Defunctis requiem præstat* cum ad hujus oblationem animæ illæ perinde ut scintillæ de fornace proflire ex purgatorio sicut visæ) *Et sese omnium bonorum participem facit* (propter meritum, satisfactorium, & impetratorium fructum copiosum sanè ex hoc Sacrificio ipsi obvenientem.

Considera III. Quam rectè proin Concilium Tridentinum Sess. 22. sic concludat: *Si necessario fatendum est, nullam inter Fideles haberi opus sanctius aut divinius, quam tremendum hoc Sacrificium, in quo servens illa hostia, quæ nos Deo Patri reconciliavit, quotidie in altaribus manibus Sacerdotum immolatur, fatendum etiam est, omnem ad hoc diligentiam adhibendam, Et omni contentione elaborandum, ut quam maximâ fieri potest, puritate animi Et devotione exteriori perficiatur.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Si Siracides cap. 18. de Oratione dixit: *Ante orationem præpara animam tuam: & si David totis viribus præparavit impensas domus Domini pro Sacrificiis tantum corporalibus immolandis deputatæ, quanto majorem præparationem ad hoc Sacrificium omni oratione & Sacrificio Veteris Testamenti infinities perfectius ritè offerendum sit adhibenda; ut adeò meritò S. Chrysostomus hom. in Encænii dixerit: Accedentes ad Eucharistiam, nõ putetis, quod accipiatis divinum corpus ab homine, sed ex ipsius Seraphin forcipe ignem, quem scilicet Isaiam vidit, vos accipere. Cogitate sanguinem illum salutarem, è divino illo & impolluto latere fluere, atque ideo vos omni reverentia ad illum accedentes, labiis illum sanctis excipite.*

Considera II. Qualis præparatio ad hoc Sacrificium dignè offerendum sit adhibenda, duplex videlicet, remota & proxima. Remota consistit 1. In assiduo conatu proficendi in vitæ puritate & sanctitate. 2. In pijsimo & sublimissimo sensu & devotione erga hoc SS. Sacramentum acquirenda. 3. In congruis gratiæ auxiliis ad hoc SS. Sacramentum sanctè tractandum frequenter implorandis. Proxima consistit, 1. In puritate corporis per jejunium & manuum,

orisque

orisque abluitionem; & animæ munditiæ per confessionem vel contritionem præviã procuranda. 2. In optimæ intentionis formatione, fervorisque ac propofiti sanctæ sanctæ tractandi instauratione. 3. In certis, & ad hunc finem commodatis precibus devotè recitandis; qualis præ cæteris conferri debet sequens oratio, cui Gregorius XII. indulgentias 50. annorum annexuit: *Ego Solo celebrare Missam, & conficere corpus & sanguinem Domini nostri IESU Christi juxta Ritum S. Romana Ecclesie, ad laudem Omnipotentis DEI, totiusque Curie triumphantis; ad utilitatem quædam meam, totiusque Ecclesie militantis, pro omnibus, qui se commendarunt Orationibus meis in genere & specie, & pro felici statu S. Romana Ecclesie, Amen. Caudam cum pace, emendationem vite, gratiam & consolationem S. Spiritus, perseverantiam in bonis operibus tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus. Amen.*

Considera III. Quàm solida sit hæc præparatio, quæ adeo à te tantò ferventiùs adhibenda, quanto certius tibi constat, juxta mensuram hujus præparationis ipsam cibis sacramentalem gratiam esse conferendam. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Non satis esse, ut ad tale Sacrificium diligenter offerendum ritè te præpares, sed insuper requiri, ut similem diligentiam in ipso SS. Sacrificio offerendo, & gratis post illud agendis adhibeas. Si enim Ethnici olim ante Sacrificiorum suorum oblationem clamare Præconem jubebant: *Aspice quod agis*; quantò magis idem dicendum erit Sacerdoti hoc divinissimum Sacrificium oblaturò.

Considera II. Quid præcipuè requiratur ad actualem celebrationem, videlicet sequentia tria. 1. Ut pronuntiationes & quæcunque actio exterior, non minùs ædificationi aliorum, quàm propriæ devotioni serviat. 2. Ut affectus & virtutes in Orationibus Missæ præscriptis studiosè eliciantur. 3. Ut Rubricæ & Cæremoniæ in Missali præscriptæ accuratè observentur, ita ut jure cum Christo post finitam Missam dicere queas: *Consummatum est*; id est, quidquid ad hoc Sacrificium offerendum à Christo vel Ecclesia præscriptum fuit, impletum est.

Confidera III. Qualis gratiarum actio post sacrificium à
 requiratur, scilicet talis; qualis tantum beneficium deest,
 amplissima, & optimis affectibus plena, quæ quidem sic insti-
 tuti possit, ut post lotionem manuum, in genua provolutus
 Christum intra te latentem his aut similibus verbis allo-
 quaris:

O utinam, IESU mi amantissima, sic agere tecum nunc
 possem, quemadmodum egit tecum Sanctissima Mater tua,
 aut nullus unquam Sanctorum! sed quoniam id non possum,
 conabor saltem, quantum mihi cum divina tuo auxilio li-
 cuerit.

Quemadmodum ergo firmissimè credo, te Dominum meum
 et DEVM meum vere corporaliter mihi presentem esse, ita
 me tibi summâ, quâ possum, demissione subijcio, te adoro, ve-
 neror, & omni possibili affectu laudo, & glorifico, gratiasq;
 ago amplissimas divinae Maiestatii tuae pro omnibus beneficiis
 tuae SS. Humanitati, SS. tuae Matri, Omnibus Sanctis, omni-
 bus Defunctis & Viventibus, & mihi unquam exhibitis,
 præcipue vero pro institutione huius Venerabilis Sacramenti,
 pro Vocatione ad Sacerdotium, & pro SS. Corpore & Sanguine
 tuo iterum mihi communicato.

In gratiarum proinde actionem offero tibi DEO meo om-
 nia quidem merita SS. Vita, Passionis & Mortis tuae, & om-
 nium Sanctorum, speciatim vero omnia Sacrificia & com-
 munionis unquam peractas, aut peragendas, rogâque suppli-
 citer, ut hanc oblationem benigno cultu suscipere, gratiam-
 que habere digneris, si enim pretiosius quid haberem, id ipsum
 tibi offerrem; sed gaudeo, quod nihil pretiosius reperiat,ur,
 quam tu amantissimus Deus meus, quem sicut omnibus re-
 bus creatis longissimè præfero, ita ardentius quoque, quam
 omnes eas diligo, ideoque summo, quo possum, amoris affectu
 renuntio omni inprimis peccato, & occasionibus peccandi,
 & protestor, me nullies cum divina gratia moriturum, quam
 te Deum meum vel minimo peccato veniali voluntarie of-
 fendam. Renuntio quoque concupiscentia omnium rerum
 creaturarum, & protestor, me omnium illarum loco te Deum
 meum habiturum, & ex toto corde dilecturum. Renuntio
 denique omni iudicio & voluntati & amori proprio, eaque
 persuaasissima tua sanctissima voluntati & amori subijcio, id
 unum

unum suppliciter rogans, ut, quoniam ex me nihil sum, scilicet
 & possum, tu, sicut Velle misericorditer concessisti, ita pignus
 quoque pro tua immensitate largiaris, sed & me, aliosque
 iam viventes, quam defunctos tum in sacro hoc, tum alio
 tibi, & nunc maxime commendatos non modo in SS. tua
 vulnera suscipias, verum etiam ab omni malo custodito con-
 nium bonorum juxta sanctissimum tuum beneplacitum par-
 ticipes efficias, ut, quem nunc velatum suscepimus, & ala-
 ravimus in terris, de facie in faciem in calis videre olim
 mereamur. Quia vero, mi amantissime IESU, placere mihi
 scio, ut specialia quapiam beneficia à te velut omnium bono-
 rum fonte verissime mihi presente petam, ideo summa, ad
 possum, fiducia ac demissione rogo, Concede mihi misericorditer
 DEVS &c. perge in oratione S. Thomæ, vel propriis verbis
 speciales tuas necessitates expone; & si placet, ex Missali vel
 Diurnali orationem: *Gratias tibi ago omnipotenti &c.* libe-
 junge. Hunc ergo tum devotè celebrandi, tum gratias ag-
 gendi modum aut alium similem quomodo deinceps obse-
 vare velis, concludere, & quod semel decreveris, fortiter
 constanter exequere. Colloquium ad Christum cum con-
 gruis affectibus.

OCCUPATIONES

Per reliquum Tempus.

Reliquum hujus primæ diei tempus in tribus potissimum
 functionibus insumentur, quarum prima erit generalis Con-
 fessionis scriptio; ceteri enim nemo cogi debeat ad firmam
 confessionem faciendam, si tamen ullum tempus in vita ho-
 mineum esse, aut incitare potest ad illam faciendam, hoc pro-
 fectò, quod primam Hostiæ oblationem præcedit, tale cen-
 ri debet; nunc enim Sacerdoti præcipue dicitur à Christo
 quod olim Sacerdotibus Veteris Testamenti dicebatur: *San-
 ctus estote, quia ego sanctus sum.* Levit. 11. & illud Isaïæ 54.
*Recedite (à Mundo & Peccatoribus) recedite, exite in
 pollutum nobis tangere, exite de medio eius, mundamini
 qui fertis Vasa Domini.* Si enim jam olim Judæorum Pœ-
 tifici Deut. 18. dicebatur: *Perfectus eris, & absque macula
 sum Domino Deo tuo,* idèoque Judas Machabæus 1. Machab.
 6. 4.

4. *elegit Sacerdotes sine macula, voluntatem habentes in*
Domini. quantò magis à Sacerdotibus Novi Testamen-
 ti Sacerdotium incomparabiliter dignius possidentibus exi-
 gat, ut sicut sine macula, atque adeò de illis verificabitur,
 quod *Lev. 21. dicitur: Omnis, qui habuerit maculam de se-*
mine Aaron Sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino,
ne panes DEO suo: Cùm ergo ad has maculas tollendas
 confessio generalis præcipuè conducat, utpote quæ & majori
 cum sollicitudine indagat peccata, & magis intenso cum do-
 lore eadem detestatur, & cum perfectiori integritate confite-
 tur, faciliè apparet, eam saltem ab ultima generali confes-
 sione faciendam jure merito suaderi.

Altera occupatio consistit in Examine circa ea puncta, quæ
 ad conscientiam purificandam maximè conducunt. Hinc

1. Examinabis te ipsum, quibus peccatis hæctenus magis
 subjectus fueris, Deumque ac Proximum offenderis?

2. Quibus Passionibus maximè obnoxius sis, & quomodo
 deinceps easdem moderari velis.

3. An & quas occasiones extrinsecas habeas, aut habiturus
 sis ad peccandum; & quomodo easdem declinare velis.

4. Quâ diligentia & fructu Examen generale & particu-
 lare velut potissima ferè ad peccatorum extirpationem media
 usurpare soleas.

5. Quomodo Pœnitentiæ Sacramentum ad hunc finem
 præcipuè institutum usurpare consueveris?

6. Quomodo mortificationi sensuum tam interiorum,
 quam exteriorum studueris?

7. Quas pœnitentias seu castigationes corporis, & quæ
 fructu peragere velis, ut dicere possis cum S. Paulo 1. Cor. 9.
Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne, dum aliis
prædicavero, ipse reprobus efficiar.

8. Quomodo Recollectiones hebdomadarias, menstruas,
 annuas, quæ & ipsæ non minimum sunt ad conscientiam pu-
 rificandam medium, deinceps instituere velis.

Hæc, inquam, omnia sic inquire, ut tamen semper memi-
 neris, pios affectus doloris, verecundiæ, propositi, petitionis
 veniæ &c. inserere.

Tertia tandem occupatio erit Lectio libellorum piorum,
 & ad propositum Scopum præcipuè servientium, quales ex-

empli gratia esse possunt, in primis Libellus de Imitatione Christi, ex quo hodie l. 4. c. 7. de discussione propria scientiæ, & emendationis proposito legi potest. Dieb. verò aliquot capita de industria selecta vel ex Ludovico Ponte to. 4. de perfect. Vel ex Sacerdote Christiano M. Ludovici Abellij, vel Manuali Parochorum P. Caroli Maffei, vel ex mearum Instructionum parte tertia & quarta, in quibus, quidquid ad Sacerdotem requiritur, succinctè & ordine proponitur.

DIES SECUNDA.

Tessera.

IN omnibus exhibeamus nos sicut Dei Ministros, reddentes ullam offensionem, ut non vituperetur Minister. 2. Cor. 6.

MEDITATIO I.

DE SECUNDO SACERDOTIS OFFICIO, SEU HORARUM CANONICARUM DEVOTA RECITATIONE.

Præludium I. est, imaginari S. Davidem cum citharis in manibus, coram Deo flectentem, & dicentem: In conspectu Angelorum psallam tibi, adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Præludium II. est, petere gratiam, ut dignam de hoc officio æstimationem concipere, & illud, ut oportet, impetare valeas.

Punctum I.

Considera I. Quòd sit secundum Sacerdotis officium, licet ut sit Mediator & Legatus Ecclesiæ ad Deum; ita enim S. Paulus 2. Cor. 5. insinuavit dicens: *Psunt in nobis verbum reconciliationis, pro isto ergo Legatione sumus*. Unde Sacerdos, quemadmodum S. Joannes Chrysostomus ait, *Medius stat inter Deum, & Naturam humanam, ut convenientia beneficia ad nos deferens, nostras petitiones ad Deum perferens, & Dominum iratum reconcilians.*

Considera II. Quàm honorifica, summique meriti officium, &

anda fit hæc Legatio, siue primò eum, ad quem velut Legatus mitteris, ipsum scilicet Omnipotentem Deum, consideres: siue Personas, à quibus mitteris, videlicet Ecclesiam Catholicam & Naturam humanam, attendas: siue negotium, pro quod legaris, spectes, nempe laudandum Deum & Sanctos, eosque placandos, atque ad varia dona conferenda, maxime avertenda propitios reddendos.

Considera III. Quàm aptum ad hanc Legationem ritè & decenter obeundam adjuvamentum Ecclesia tibi obtulerit, dum te ad Horas Canonicas persolvendas compellit; cum enim hæc Horæ ab ipsa Ecclesia, dictante Spiritu sancto sint compositæ, meritò sperari potest, nullà alià ratione melius Sacerdotem Legatione sua fungi posse, quàm si has Horas cum debita reverentia & devotione persolvere conabitur. Vide prorsus, quomodo hæctenus hac Legatione functus sis, & deinceps fungi velis, ne, si, quòd absit, eam negligenter, inhonestè, vel tepidè expleveris, in sententiam, quàm dicitur maledictus homo, qui opus Dei facit negligenter, miserabiliter delabaris, ut Consilium Aquisgranense cap. 130. loquitur. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quid requiratur ad hoc Officium ritè persolvendum, eadem scilicet conditiones, quæ à Legato coram Rege, ad quem mittitur, peroraturò observantur, nempe 1. Ut convenientem corporis situm adhibeat, & vel ipsa corporis dispositione Majestatem Regis confiteatur, & reveretur. 2. Ut omnia verba integrè distinctè, & cum debita gravitate proferat. 3. Ut diligenter ad id, quod loquitur, attendat, petitionesque suas cum convenienti ardore proponens, finem legationi suæ præfixum obtinere studeat.

Considera II. Quomò æquius sit, ut tu has conditiones cum potentissimo & supremo Domino ac Deo locuturus observes, atque adeò horas Canonicas cum exteriori & interiori reverentia atque decencia recitare studeas; si enim, ut rectè discurret Cassianus collat. 23. c. 7. cum sublimi alicui homini, non dicam pro vita aut salute nostra, sed etiam pro alicujus lueri comodo supplicamus, totam in eum & mentis, & corporis aciem defigentes, ac nutu ejus trépida expectatio-

Statione pendemus, quantò magis, cum illi omnium oculorum cognitori supplicamus, intenta atque sollicita oratione ipsius clementia imploranda est; nec enim exiguam committit irreverentiam, qui precem Domino fundens, sub respectu eius quasi ab oculis non videntis, nec audientis in probæ cogitationis vanitatem, securus abscesserit; *quid enim est voce psallere, mente autem domum aut forum circumire, nisi homines fallere, & Deum irridere?* ait Concilium Trevirense secundum.

Confidera III. Quomodo has condiciones hæcenus observaveris; an quoad corpus reverenter, quoad Vocem integre & distinctè, quoad memoriam attente, quoad intentionem prudenter (id est, convenienter ad finem orationis obtinendum) & quoad voluntatem ardentem (id est, congruos affectus eliciendo, maximè gratulationis, laudis, amoris, timoris & doloris ob peccata commissa, fiduciz, humilitatis & desiderij rerum cœlestium) horas tuas Canonicas rectè studueris, aut saltem deinceps studere velis, consilium Augustini sequens in ps. 30. sic loquentis: *Si psalmus oraveris: si gemit, gemere; si gratulatur, gaudere; si sperat, sperare; si timet, timere oportet.* Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quas industrias & media adhibere debent ad hanc Legationem ritè, decentèrque obeundam, nempe: Ut dignam de utilitate & dignitate tantæ Legationis attentionem concipiens, antè, quàm orationem auspicias Deo cum quo locuturus es, summam Majestatem, omnium Angelorum præsentiam imagineris, sicque te ad debitam reverentiam & attentionem excites dicens: *In conspectu Angelorum psallam tibi, Deus meus, adorabo ad templum sanctum, & confitebor nomini tuo.* 2. Ut, sicut Legati omnes Famulos suos foris relinquunt, sed & omnes alias distractionum occasiones sollicitè vitant; ita & tu curis & affectibus tuis dicas cum Christo: *Sedete hic & requiescite, donec veniam illuc & orem;* omnesque sensus tuos, oculos præcipue ab omni curioso aspectu studiosè cohibeas, memor communitatis doctrinæ Ascetarum dicentium, custodiam oculorum Matrem devotionis. 3. Ut in amore Dei & Sancti Spiritus

refcere studeas; cum enim amantes nihil magis desiderent, nisi ut simul esse, & colloqui queant, totisque viribus repellant omnia impedimenta, quæ tale Colloquium, dissolvent, & impedire volunt; ita idipsum multò magis de anima Deum sincerè amante cogitandum est.

Confidera II. Quàm solida & efficacia sint hæc media, ut pote directè ad magnam menti reverentiam & attentionem conciliandam ordinata; quàm item facilia, ut quæ à Sæcularibus Legatis sine omni difficultate observantur.

Confidera III. Quomodo tu hæcenus easdem observaveris, aut observare deinceps velis, semper in mente habens præclaram S. Cypriani adhortationem serm. de orat. Dom. loquentis: *Cum adstantus ad orationem, vigilare, & incumbere ad preces toto corde debemus; cogitatio tunc omnis secularis & carnalis abscedat, nec quidquam tunc animus, quàm id solum cogitet, quod precatur, qua autem segnitias est, alienari & capi ineptis cogitationibus & profanus, cum Dominum deprecaris? quasi sit aliud, quod magis debeas cogitare, quàm quòd cum Deo loqueris? quomodo te à Deo audiri postulas, cum te ipse non audias? vis esse Deum memorem tui, quando tu ipse memor tui non sis?* Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE TERTIO SACERDOTIS OFFICIO, Videlicet Administratione Sacramentorum, et Verbi Divini.

Prælium I. est, imaginari Christum, nunc Verbum Dei prædicantem, nunc Vicos circumeuntem, & varia beneficia corporibus, animisque conferentem.

Prælium II. est, petere gratiam, ut tertium hoc Sacerdotis officium ritè cognoscere, & fructuosè administrare possis.

Punctum I.

Confidera I. Quòd sit tertium Sacerdotis officium, scilicet Sacramentorum & Verbi Dei, ac doctrinæ Christianæ fructuosa tractatio; hoc enim est, quòd Apostolus I. Cor. 4. ait: *Sic nos existimet homo, ut Ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei.*

Considera II. Cùm Ecclesiæ Sacramenta, ut Concilium Tridentinum Sess. 7. in præfatione loquitur, sint ea, per quæ omnis vera iustitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel auferri reparatur, ac proinde ex illis tanquam fontibus hauriendi sicut aqua illa viva, quam qui biberit, in æternum non sitit sed fiat in eo fons aquæ salientis in vitam æternam, quæ magnum tibi beneficium à Deo collatum sit, dum te præter alijs Ministrum horum Sacramentorum constituit, tibi amplam ea administrandi facultatem & occasionem obtinet ut merito tibi perinde ac Sponso Cant. 3. applicari possit dicitur, quod manus tuæ tornatiles aureæ, & plene hyacinthis sint Fidelium utilitati dispensandis. An non præter jure quoque illud S. Pauli I. c. repetatur; *Hic jam quæritur inter Dispensatores, ut fidelis quis inveniat.*

Considera III. Quid fidelitas ista in administrandis Sacramentis à te requirat; nimirum 1. Ut pure, sanctè, & religiosè eadem administres, ne, ut S. Gregorius homo de tuo pastor. loquitur, similis fias aquæ baptismali, quæ peccata baptizatorum diluens, illos ad cœleste regnum mittit, & ipsa postea in Cloacam descendit. 2. Ut receptos ac approbatos Ecclesiæ ritus sedulo adhibeas, ipsūque etiam Populum ad ritus hos magnificandos, & rectè intelligendos, quantum necesse est, aut expedit, instruas, & hortaris. Ut magna cum promptitudine, & absque ulla suspitione veritatis illa administres; hilarem namque datorem, si in actione, in hoc sanè diligit Deus. Vide ergo, quomodo tres industrias deinceps observare velis. Colloquium ad Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quàm magnum iterum beneficium tibi collatum sit, dum Verbi divini Ministrum te constituit Deus, id ex sequentibus S. Augustini in serm. quotid. verbis colligere potes: *Quid vobis plus esse videtur, Verbum Dei, an Corpus Christi? si vultis respondere, hoc utique dicere dicitis, quod non sit minus Verbum Dei, quàm Corpus Christi: ideo non minus reus sit, qui Verbum Dei negligenter audierit (vel tractaverit, vel prædicaverit) quàm ille, qui Corpus Christi in terram negligentia sua cadere permiserit.* S. Cypr.

pius verò serm. de orat. Domin. ait: *Evangelij præcepta, patres charissimi, nihil sunt aliud, quam Magisteria divi-
na, fundamenta adificanda Spei, firmamenta corroboranda
fidei, munimenta fovendi cordis, gubernacula dirigendi
viveris, præsidia obtinenda salutis.*

Considera II. Quomodo hoc Verbum Dei fructuosè tra-
diti & prædicari debeat; scilicet sicut cibus corporeus præ-
parari, & apponi solet (*non enim in solo pane vivit homo, te-
ste Christo Matt. 4. sed in omni verbo, quod exit de ore Dei*)
sic sicut per os in alimoniam cibos corporis sumimus, ita
per eor ad vivificandam animam escas doctrina celestis ac-
cipimus, quemadmodum S. Hilarius in ps. 118. loquitur,
neque adeò sicut 1. Cibus quoad substantiam bonus, cique,
qui sumit, conveniens esse debet, ita materiam seu doctri-
nam & argumenta Concionis optima, id est, ex S. Scriptura,
Ss. Patribus, aliisque probatis Authoribus desumpta, & Au-
ditoribus accommodata esse oportet; nam, ut S. Gregorius
10. mor. c. 1. rectè pronuntiavit, *debet Prædicator perspi-
cere, ne plus prædicet, quam ab audiente capi possit; ne, dum
parvis sublimia & non profutura prædicat, se magis curet
ostendere, quam Auditoribus prodesse.* 2. Sicut cibus bene
coctus esse debet, ita & concio per accuratum studium be-
ne præparata, ne alioqui verificetur commune proverbium:
*Qui ascendit Cathedram sine labore, descendit è Cathedra
sine honore,* & plerumque etiam sine fructu in se & Auditori-
bus reportato 3. Sicut cibus sale, pipere, aliisque aroma-
tis herbisque bene condiendus est, ita & concio sale discre-
tionis, pipere reprehensionis moderatæ, melle mansuetudi-
nis & charitatis, & herbis exemplorum & similitudinum, &
parabolarum idonearum grata Auditoribus reddenda. 4.
Sicut cibus in patinis mundis per fideles & sedulos ac mun-
dos Ministros apponendus, ita in concione quoque verba qui-
dem bona, & vernaculo sermoni congrua; non tamen nimis
exquisita aut affectata (*nam prudentibus viris non placent
phalerata, sed fortia, quando non res pro verbis, sed pro re-
bus enumerandis verba sunt instituta, ut rectè S. Prosper
l. 3. de vit. contr. c. ult. advertit; & ideo S. Paulus 1. Cor. 2.
sermonem suum & prædicationem non inpersuasibilibus
humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus consiste-*

re dixit) per fidelem memoriam, & per gratam vocis & actio-
nis moderationem proponi.

Confidera III. Quæ media adhibere debeas ad Verbum
DEI fideliter & fructuosè administrandum, videlicet 1. *Orati-
onis studium*: nam, ut S. Chrysostomus hom. 3. de incom-
preh. natur. div. sapienter dixit, *nihil aut parùm fructu-
pi ex homilia potest, nisi oratio adjungatur*. Cujus veritatem
rationem reddens S. Bernardus ep. 101. *Nunc, ait, memora
tria hæc, Verbum, exemplum, oratio; major autem horum
oratio, ea namque operi & voci gratiam & efficaciam pro-
meretur*. Hinc Apostoli Act. c. 6. ubi alios pro externis co-
gitiis constituerunt, dicebant; *Nos verò orationi & in-
ferio verbi instantes erimus*. 2. *Sedula meditatio*: *Inc-
enim thus, inquit S. Augustinus in spec. peccat. non relin-
nisi ponatur in igne; nec virtus sinapis sentitur, nisi exor-
vatur in lapide, ita nulla S. Scriptura sententia vestram
declarat, nisi cocta in corde*. hinc S. Isidorus l. 1. de sancto
hono ait, *quanto magis quisque in sacris eloquiis assiduus
fuerit, tanto ex eis uberiorem intelligentiam capit*. 3. *Con-
scientia puritas, & vita exemplaris*; quid enim lingua ve-
rea, & cor ferreum: certè cujus vita despicitur, restat, ut eius
prædicatio contemnatur; *Vt ergo prædicandi veritas ser-
vatur, vivendi altitudo teneatur*, ut rectè S. Gregorius bo. 11.
in Ezech. dixit: *nam lucere tantùm, vanum est, tute S.
Bernardo, tantùm ardere, parùm: ardere & lucere per-
fectum*. Vide ergo, quomodo hæc tria deinceps observare vo-
lis, Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quàm præclarum quoque cœferi debeat Co-
techismi docendi munus, utpote per quod summa in triump-
phantem & militantem Ecclesiam fructus redundat; cum o-
nim solida instructio in doctrina Christiana sit fundamen-
tum Christianæ perfectionis, ab hac verò gloria Dei & San-
ctorum, augmentum & decus Ecclesiæ, salus denique totius
publicæ, & cujusvis animæ particularis dependeat, facile ap-
paret, quàm magna ex hoc munere ritè obito utilitas sperari
possit, quàmque ad eò rectè Joannes Gerson Cancellarius Pa-
risiensis dixerit, nescire se, an ullo alio munere, quàm
in hoc utilius & honestius occupari quis possit.

Confidera II. Quomodo hoc officium utiliter obire possis, videlicet I. ut materiam valde bene præpares, & parvulis accommodes illud S. Pauli 1. Cor. 3. usurpans: *Tantum parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam* solida & altioris doctrinæ; *nondum enim poteratis capere & concoquere.* II. Ut bene valde, id est, cum simplicitate & mansuetudine proponas doctrinas, quas præparavisti; ut dicere cum S. Paulo possis: *Omnibus omnia factus, ut omnes lucrificiam.* III. Ut parvulos ad aptam receptionem doctrinæ Catecheticae disponere coneris, efficiendo, ut modesti, attenti, & alacres sint ad excipienda & retinenda ea, quæ dicuntur, quod quidem facilius bonis verbis & munusculis, laudibusque, quàm asperis increpationibus & minis obtinebit.

Confidera III. Quæ media adhibere debeas ad hoc officium alacriter & fructuosè obeundum; videlicet I. Ut magnam de tali munere æstimationem concipias, frequenter perpendendo, quàm magnam Ecclesiæ & reipublicæ Christianæ utilitatem afferre, tibi que grandem coronam præparare queas. II. Si Christi ad Apostolos dicentis: *Sinite parvulos venire ad me:* & aliorum zelosissimorum virorum cum magna alacritate hoc munus obeuntium exempla frequenter ob oculos ponas. III. Si magna cum patientia fructum expectes salubrem S. Jacobi c. 5. doctrinam altè pectori inscribens: *Ecce Agricola expectat pretiosum fructum terra, patienter ferens, donec accipiat temporaneum & ferotinum: Patientes igitur estote & vos, & confirmate corda vestra.* Vide ergo, quàm efficacia & solida sint hæc media, & quomodo ea deinceps adhibere velis. Colloquium ad Christum.

OCCUPATIONES

Per reliquum hujus diei tempus.

I. Ethodie iterum tres occupationes, præter binas meditationes, magno cum fervore suscipiendas suadeo. Prima est, ut Ordinem tibi diurnum conficias, quem per totam vitam, quantum fieri potest, studiosè observes. Ad hunc autem ritè faciendum tria præcipuè observabis. I. Magnam

Kk 5

de rena-

de tempore æstimationem concipies; quem in Finem tibi geminā S. Bernardini fer. 4. post Dom. quadr. c. 4. sententia serviet: *Vide, peccator, temporis pretiositatem, quia modo dico tempore potest homo lucrari Seniam, gratiam, & gloriam.* Et iterum: *Tempus tantum valet, quantum Deus; quippe in tempore bene consumpto comparatur Deus.* Unde ut redimas præteritum tempus, & futurum bene colles, sequere exemplum S. Bernardi S. 20. in Cantica sic Deum alloquentis: *De mea misera & ista sume obsecro residuum sanctorum meorum; pro his verò, quos sciendo perdidisti, non perdidisti & xixi, cor contritum & humiliatum non despicies.*

II. Ut terra tibi somni & quietis tempora definias, & studiosè observes; alioqui enim pigritia & torpor magnam tibi, non temporis duntaxat, sed vitæ etiam partem auferat, ad reliquas diei actiones non parùm ineptum efficiet. III. Ut firmiter tibi persuadeas, vitam nostram mercatum esse, cujus dies cum abierit, tempus non erit emendi, quæ res, itaque consilium Siracidis Eccl. c. 14. sequere: *Ne desideris à die bono; & particula boni domi non te prætereat.* Dic proinde cum S. Chrysologo S. 12. *Vivamus Deo paululum, qui saculo & xiximus totum; dedimus corpori annos, demus animæ paucos dies; tempus est, ut aliquando prævideas domui tuæ.*

II. Secunda occupatio est, ut singulas actiones ad Deum & teipsum pertinentes (nam eas, quæ ad proximum spectant, pro sequenti die servabis) percurras, & quem deinceps in illis peragendis modum & praxin observare velis, studiosè indages, & definias.

I. Itaque considera quomodo te in actionibus spiritualibus, puta Meditatione, SS. Missæ, recitatione horarum Canoniarum, lectione spirituali, Examiniibus conscientiarum, exercere; quas preces manè & vesperti ante & post mentem ad pulsus ternum Salutationis Angelicæ, ad sonitum horarum vel interdiu recitare; quos itè Sanctos in speciales Patronos eligere, quibusve obsequijs eos venerari, & demereri velis.

II. Quomodo intentionem bonis operibus, solum scilicet gloriā divinam & beneplacitum præfigere, & quoties ac quâ ratione illam repetere velis.

III. Quomodo virtutē Sacerdoti convenientiū, præcipue fructus

leis, spei, charitatis, religionis, humilitatis, mortificationis, caritatis, modestiæ, patientiæ, & obedienciæ studio te impendere velis, & quas occasiones habeas ad illas exercendas.

IV. Quomodo te in mensa gerere? quas recreationes, quomodo, & cum quibus usurpare velis.

V. Cui studio te impendere, aut quâ aliâ occupatione sive corporali, sive spiritali tempus, quod tibi ab actionibus reliquis superest, impendere velis, ut contra otium velat omnium malorum originem te potenter tuearis. Quæ omnia, cum maturè consideraveris, & quæ optima tibi videbuntur, elegeris, id unum superesse existima, ut clavum constantiæ, quo omnia tua decreta & proposita confirmetur, & stabiliantur, adjicias.

III. Tertia occupatio erit sacra iterum lectio, inprimis quidem capituli 25. ex lib. 1. de imitatione Christi; deinde vero unius vel plurium paginarum ex alio libro ascetico, quem vel ipse tibi velut proposito scopo convenientissimum elegisti, vel ab alio electum accepisti.

DIES TERTIA.

Tessera.

R. Edde mihi lætitiâ salutari tui, & Spiritu principali confirmam. Pf. 50.

MEDITATIO I.

DE TRIPLICI ZELO SACERDOTIS.

Præludium I. Est, imaginari Apostolos in cœnaculo Jerosolymitano sedentes, & virtute ex alto, id est, Spiritu Sancto in specie ignis apparente instructos; per hunc quippe ignem, qui & sursum flammæ ejaculatur, & non in seipso duntaxat calidissimus est, sed alios etiam calefacit, rectè triplex Zelus, gloriæ Dei, propriæ & alienæ salutis indicatur.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut naturam & motiva hujus Zeli bene cognoscere, & eundem vehementer in corde tuo accendere possis.

Punctum I.

Considera I. Quid sit zelus gloriæ divinæ, nempe nihil aliud, quàm vehemens desiderium, ut Deus ab hominibus magis

magis & magis semper cognoscatur, per omnia zstinetur, & ametur; cum enim gloria in genere nihil aliud sit, quam *elara cum laude notitia*, merito, si gloriam Dei vere desideras, optare quoque debes, ut infinita ejus bonitas cognoscatur, & quod inde per se sequitur, cognoscentes in ejus admirationem, laudem, amorem rapiantur.

Confidera II. Quomodo constitutus debeat esse hic *Zelus*, quod scilicet tres debeat habere conditiones. Et I. quidem esse *universalis*, id est, ad universum vitæ statum, & omnes ac singulas vitæ actiones se extendens, sicque doctrina S. Pauli observetur. 1. Cor. 10. monentis: *Sive manducatis sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite*; Ut in omnibus glorificetur Deus. II. *Purissimus*, id est, nullam aliam secundariam intentionem cujusvis alterius boni, puta delectationis, honoris, beatitudinis, admodum habens, quam non propter gloriam divinam ultimum intentionem elicias, hic enim verè locum habet illud S. Augustini: *Minus te: (& gloriam tuam) amat, Dominus, qui propter te (& gloriam tuam) aliquid amat, quod propter te (& gloriam tuam) non amat.* III. *Liberalissimus*, id est, non simpliciter gloriam Dei, sed *majorem* semper affectans, atque adeò ea semper media eligens, quæ ad majorem Dei gloriam sive *intensivè* per opera majorem difficultatem continentia, & intensiorem amorem declarantia (qualia sunt generosus contemptus honorum & voluptatum, nec non magnanima fortitudo inter adversa) sive *extensivè*, incitando scilicet, & juvando alios, ut simili modo gloriam Dei quarant, quo modo S. Ignatius omnia ad majorem gloriam operari solebat.

Confidera III. Motiva, quæ ad majorem Dei gloriam querendam impellere te possint. Primum est, quod scilicet iste adeò sit excellens, ut ipse Deus & Christus omnia, que operati sunt, creationem scilicet & recreationem, seu redemptionem humani generis, Angelorum, & totius mundi non aliam ob causam, quam propter gloriam suam fecerint: *universa enim propter se operatus est Dominus*, teste S. Scriptura prov. 16. & ipse Christus Jo. 8. de se factus est, se non propter propriam, sed Patris cœlestis gloriam querere; unde merito de tali intentione exclamans S. Bernardus S. de dilig. Deo

Amator Sanctus, inquit, & castus! ô amor dulcis & suavissimus affectio! ô pura & defœcata intentio voluntatis, eò certè defœcator & purior, quo in ea de proprio nihil admixtum relinquitur, quo totum divinum est, quod sentitur. sic affici, Desficari est. Secundum est, quòd infinita beneficia Dei exigant, ut, sicut ille bonum nostrum tam sollicitè quaerit, & sic amorem erga nos suum demonstravit; ita nos quoque amorem mutuum erga ipsum ostendere, atque adeò bonum ipsius pro viribus procuremus; bonum autem Deus, qui seipso plenus, bonorum nostrorum non eget, aliud participare non possit, quàm extrinsecum hoc, id est, gloriam suam; quæ certè singularis est naturæ humanæ dignitas, ut ad idem bonum Deo tribuendum efficaciter concurrat, quòd sibi Deus tam admirandis modis in hac vita procurat, & in æternum à suis accipiet. Tertium est, quòd ex hoc bono, ejusque intentione omnia nostra bona promanent; sicut namque ex eo, quòd Deus hoc sibi bonum, id est, gloriam suam velit, nobis & naturam, & gratiam & gloriam suam communicat; ita nos ex eo, quòd ei bonum hoc volumus, bona omnia necessaria naturæ & gratiæ, & gloriæ efficaciter comparamus, etsi de nobis non cogitemus. Vide ergo, quàm efficacia sint hæc motiva, & quomodo tu deinceps excitare in te ardentissimum divinæ gloriæ Zelum velis. Colloquium ad Christum.

Punctum II.

Considera I. Quid secundus Zelus, propriæ scilicet salutis à te requirat, nempe ut omne verum malum, quale est unicum & solùm peccatum à te efficaciter avertas; & omne verum bonum, quale est sola & unica virtus Deum velut summum bonum possidens, pari efficacia & sollicitudine tibi procures, uti Psalmista ps. 33. indicavit dicens: *Quis est homo, qui Cult & vitam, diligit dies videre bonos? declinat a malo, & fac bonum.*

Considera II. Quales condiciones requirat hic Zelus, videlicet sequentes tres. I. Ut sit *appretiativus*, id est, suam salutem omni alienæ præferens; *quid enim prodest homini, si universum mundum lucretur, anima vero sua detrimentum patiatur*, inquit Christus Matt. 16. II. Ut sit *prudens*,

dens, id est, apta media ad finem sibi propositum eligens, mercatorum more, qui varias industrias excogitant, adhibentque, ad merces & lucra optima facienda. III. Ut sit efficax, non in puris desiderijs consistens, sed manum operi admovens, illudque Siracidis Eccl. c. 9. semper in mente habens: Quodcumque potest facere manus tua, instanter operare.

Confidera III. Quam ob causam hunc Zelum specialem studio in te suscitare debeas, nempe quia animam tuam unicam habes, atque adeo si hanc perdas, omnia perdidisti, & miser, & miserabilis es. Hinc Ecclesiasticus tam sollicitus monet c. 30. *Miserere anima tua placens Deo: & S. David ps. 118. factus est: anima mea in manibus meis semper, quae ut bene notat S. Bernardus, sicut, quod in manibus tenemus, non facile obliviscimur, sic nunquam oblivisci debemus negotium animarum nostrarum, & illa cura vigeat prominentius in cordibus nostris.* Vide ergo, quomodo hunc Zelum haecenus fovcris, aut deinceps saltem excitare velis, memorandam D. Eucherij in epist. paroen. sententiam in mente semper habens: *Primas apud nos curas, quae prima habetur, obtineat, summamque sibi sollicitudinis partes saluam, quae saluta est, vendicat; hac nos occupet in praesidium ac tutelam, quae jam non plane prima, sed sola. Omnia vincat et studis, quae praecedit omnia.* Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quid tertius Zelus salutis alienae à te erigat, scilicet ut eandem sicut tuam procures, atque adeo patenter ad peccatorum fugam, & bonorum operum seu virtutum exercitium alios quoque impellas eurae tuae commissos; hoc enim mandatum illud Dei: *Diliges proximum tuum, sicut te ipsum:*

Confidera II. Quas condiciones à te hic Zelus tuus erigat, videlicet sequentes tres. I. Ut sit *Ordinatus*, id est, in Ordo, quem Deus in servando proximo observari voluit, diligenter observetur; nempe ut non alia ex causa, quam propter Deum diligatur; nec ita salutis alienae cura suscipiatur, ut propria detrimentum accipiat. II. Ut *Universalis* sit, id est, ad pauperes aequè ac divites, deformes aequè ac formosos

los, nobiles æquè ac ignobiles se extendens, cum imago ac voluntas Dei ad talem dilectionem impellens in omnibus æqualiter eluceat. III. Ut *suavis & mansuetus* sit; sic etiam Christus Matt. 11. docuit dicens: *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animarum vestrarum*, non proprijs duntaxat, sed alienis etiam curæ vestræ commissis, nam ut S. Chrysostomus ho. de mansuet. rectè dixit, *nihil ita conciliat Domino Familiare, ut quod videant illum tranquillū se offerre ac mansuetudine jucundum, nam & talem majorū faciunt, habentque pro Patre & non Domino. Gratus est videntibus, gratus & his, quibus tantum nomine notus est. Neque facile ullum invenies, qui audiens laudari hominem mansuetum, illum videre, & oculos non desideret, & non habeat in aliquanta lucris parte, ejus majus amicitia posse frui.*

Confidera III. Quibus motivis excitare hunc Zelum debeat, videlicet I. exemplo Christi in hunc mundum descendens, ut animarum salutem quæreret, subque exemplo ad similem Zelum accenderet. Hinc tibi pariter, ac S. Petro olim dixerat, dicit: *Si diligis me, pasce oves meas.* II. *Dignitate animarum*: nam, ut S. Gregorius Nyssenus ait hom. 4. in Eccl. *qui humanam novit naturam, nec totum quidem mundum dixit satis justum pretium, quod detur pro anima hominis*; hinc alter S. Gregorius, Magni s videlicet I. 1. hom. 12. in Ezech. ait, *Nullum omnipotenti Deo tale esse sacrificium, quale est Zelus animarū* S. Chrysostomus verò ho. 3. in 1. Corinth. etfi, inquit, *immensas pecunias pauperibus eroges, plus tamen effeceris, si unam converteris animam.* III. *Propria salutis studio*: ad quam certius & abundantius obtinendam efficacissimum medium est hic Zelus, nam, ut S. Chrysostomus sapienter pronuntiavit ho. 3. super Gen. *hoc nostra salutis argumentum erit, & occasio, si non solum pro nobis ipsis solliciti, sed & proximo utiles fuerimus, ipsum ad viam veritatis manu ducentes.* Imò non communis duntaxat, sed magnæ etiam gloriæ argumentum esse hunc Zelum, Christus ipse Matt. 5. testatus est, dum dixit: *Qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno celorum.* Vide ergo, quomodo per hæc motiva hunc quoque Zelum in te excitare, & constanter fovere velis. Colloquium ad Christum.

MEDI-

MEDITATIO II.

DE MEDIIS AD SACERDOTIS OFFICIUM RITE OBEYNDVM NECES-
SARIIS.

Præludium I. Est, imaginari, te coram Christo in oratione constitutum, & ut media tibi ad vocationis executionem necessaria suggerere dignetur, rogantem, lorica seorsum triplex circa pectus accipere, quo contra omnia impedimenta, quæ te à dicta executione impedire possunt, efficaciter moveas.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut talia remedia cõrè cognoscere, & constanter adhibere valeas.

Punctum I.

Considera I. Quod sit primum medium ad Sacerdotii officium ritè obeundum, scilicet *studium orationis continuum*, quod in tribus potissimum occasionibus ostendi debet. I. In Exercitijs spiritualibus quotidianis, puta SS. Missæ sacrificio, officio divino, lectione spirituali, Examine conscientiæ &c. cum omni diligentia obeundis. II. In cursu ad Deum, quando vel negotium aliquod suscipiendum vel aliquid pro se, alijsve impetrandum; vel periculum aliquod vel tribulatio superanda est. III. In reliquis satisfactionibus, ut scilicet & in his mentem ad Deum attolens, easque ad Deum referre assuescat, quam quidem consuetudinem S. Ignatius hominibus piè occupatis magis expediam & necessariam dicebat esse, ideòque vehementer suis operarijs commendabat.

Considera II. Quàm necessarium sit hoc medium ob triplicem causam. I. Ut gratiam pro functionibus necessariis obtineat, cum omne datum optimum & donum perfectum deorsum sit descendens à Patre luminum, teste S. Jacobo, & deòque, ut rectè S. Augustinus l. 4. de doctr. Christ. c. 11. dixit, munus suum ut præstet, magis sit opus orationis, quam Oratoris facultate. II. Ut efficaciam obtineat suis functionibus, cum ipse quidem plantare & rigare possit, incrementum autem dare solius Dei sit; unde præclare S. Bernardus

ep. 101. nunc autem, inquit, manent tria hæc, Verbum, ex-
 ceptum, oratio, major autem horum oratio, ea namque ope-
 & Soci efficaciam & gratiam promeretur. III. Ob
 propriam consolationem, ut scilicet in se experiatur, quod
 Christus Matt. 11. dixit: Venite ad me omnes, qui laboratis,
 & onerati estis, & ego reficiam vos; ideòque & ipse cum
 David. ps. 118. dicere possit: Os meum aperui, & attraxi
 spiritum.

Considera III. Quàm efficaces sint hæ rationes, quàm-
 que adeò meritò impellere te debeant, ad continuum ora-
 tionis studium modo supra dicto exercendum; cum verè Sa-
 cerdoti convenire videatur illud S. Augustini ho. 40. rectè
 vult vivere (& Sacerdotis officium exercere) qui rectè no-
 nit orare. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quòd secundum medium ad finem supra-
 dictum meritò mortificationis studium continuum censua-
 tur in eo præcipuè consistens, ut omnem inprimis inordi-
 natam concupiscentiam cujuscunque rei inordinatæ sollici-
 tæ devitet (quæ mortificatio interna vocatur) & ipsam et-
 iam carnem jejunijs, cilicijs, flagellis aliisque similibus a-
 spectatibus spontè susceptis, aut à Deo immixtis castiget,
 quæ mortificatio externa appellatur.

Considera II. Quòd & hoc medium triplicem ob causam
 summo opere sit necessarium Sacerdoti. I. Ut fructuosè mu-
 nere suo fungatur; cum, sicut palmes non bene putatus pa-
 rum fructificat, ita Sacerdos quoque non bene mortificatus
 exiguum fructum afferat; unde meritò Christus Luc. 14. di-
 citur Apostolis: Qui non renuntiat omnibus, non potest meus
 esse discipulus. Et S. Paulus ad Galat. 5. pronuntiavit: Qui
 Christi sunt (id est, eidem tanquam viti verè uniti) carnem
 suam crucifixerunt cum concupiscentijs suis. II. Ut secu-
 re fungatur, suo munere; cum in medio civitatum, natio-
 nis prava, fera illæ (id est passionis animi) multò plus ha-
 beant ad delinquendum, exorbitandumve ab aquo nutri-
 menti, ut S. Chrysostomus l. de Sacerd. ostendit, atque adeò
 tanto mortificationis vehementer opus habeant. III. Ut
 libere eodem munere fungatur, cum nemo alium efficaciter

Instr. VIII.

LI

corri-

corrigere & curare possit, nisi ipse à vitijs & inordinatis concupiscentijs sit liber, sed meritò commune illud adagium: *Medice, cura te ipsum*: audire debeat.

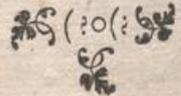
Considera III. Quàm & hæ rationes efficaces admodum sint ad mortificationis studium continuum tibi persequendum; & quomodo tu hactenus illud susceperis, & suscipere deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Quòd tertium medium ad Sacerdotis officium ritè obeundum meritò *studium humilitatis* perpetuum reputetur; quæ humilitas in eo consistit ut verè ex animo despiciat, & servum inutilem, id est, ex se nihil efficere potentem existimet; atque ab alijs etiam despici potius, quam jurijs magis affici, quàm honorari cupiat, sicque Christi Redemptori suo similior evadat; nihil autem unquam gloriæ de quocunque opere & effectu adscribat, sed illud Dominicum semper in mente habeat: *non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.*

Considera II. Quàm multi & præclari fructus per hoc humilitatis studium tibi obventuri sint, nam I. ad officium & functiones tuas optimè te disponet, cum humilia & contemptibilia eligere soleat Deus, ut confundat fortia. II. Mirè te roborabit adversus respectus humanos, qui non modicè impediunt fructum animarum, cum ut sic dicitur cum S. Paulo ad Gal. 1. *Si hominibus placerem, Christi servus non essem.* III. Post functiones potenter te contra vanam gloriam defendet; uti satis clarè S. Augustinus innotuit dum dixit: *nisi humilitas omnia, quæcunque benefecerint, præcesserit, & comitetur, & subsequuta fuerit, jam non de facto aliquo bono gaudentibus totum de manu extorquetur superbia.*

Considera III. Quàm pretiosi sint hi fructus, digni ut propter eos singulare hujus virtutis desiderium, studiumque suscipias; & quomodo id suscipere velis. Colloquium ad Christum,

OCCUPATIONES.

Reliquæ Diei.

I. Præter assignatas duas meditationes, tres alias occupationes suscipies, quarum prima est, ut consideres, quomodo erga varias Personas te gerere debeas.

Et I. quidem erga superiores tuos, puta Episcopum, Vicarium generalem, Decanum tuum, quibus merito summam *reverentiam*, ut Dei Vicarijs: *charitatem* ingenuam, ut Patribus Spiritualibus: & *obedientiam* promptissimam, ut optimis Pastoribus debes.

II. Erga Parochianos tuos, quos *amore universali* amplecti (id est, pauperum æquè ac ignobilium, quàm divitum & nobilium curam æqualem gerere) *Zelo prudente* (id est, ad finem intentum, nempe lucrum animarum, idoneo) *pacere* (videlicet verbum Dei prædicare, Sacramenta administrare, & in rebus ad fidem & statum pertinentibus instruere) & *vitâ* deniq; *exemplari* edificare, seu ad perfectionem Christianam excitare debes.

III. Erga *Domesticos*, quibus necessaria alimenta subministrare, onera servitij moderatè imponere, errores suaviter corrigere, & debitam mercedem fideliter solvere oportet.

IV. Erga *Vicinos, aliòsque non subjectos*, cum quibus oportet *pacifice vivere*; (id est, nullam quacunque ratione ledere) *promptè*, ubi necessitas aut charitas exigit, *subvenire* & *honorem* cujusque statui convenientem *exhibere*.

V. Erga *Hospites & peregrinos*, quos *benevolè excipere*, *liberaliter tractare*, & *jucundè cum ijs conversari* debes.

VI. Erga Pauperes, quos *suaviter alloqui*, ijsdem *sincerè compati*, & pro modulo *subvenire decet*.

VII. Erga Defunctos, quibus crebram recordationem, teneram commiserationem, celerem & copiosam subventionem impendere debes. Vide ergo, quomodo hæc omnia hæctenus præstiteris, & præstare deinceps velis.

II. Secunda occupatio consistet in specialibus officijs seu functionibus ad Proximum pertinentibus considerandis, quomodo scilicet ritè & fructuosè obiri debeant.

I. Itaque considera, quid in SS. Eucharistia, Sacramento illo pretioso, admirando, salutifero, & omni suavitate reple-

to, in quo Christus Dominus divitiis sui amoris erga homines effudit, memoriam faciens suorum mirabilium, ut Concilium Tridentinum sess. 13. c. 2. loquitur, administrandum observare debeas, videlicet, ut I. illud in Ecclesia convenienter & decenter asservari cures. II. Ut Fidelibus rite spositis promptè & reverenter illud ministres. III. Ut dignis ejusdem participationem constanter deneges; eaque in finem memorandam S. Chrysostomi ho. 88. in illa sententiam in mente habeas, quâ sic loquitur: *Ad eos, ministrantes, sermonem convertere necessarium est, ut cum studio hæc dona distribuatis: non parva etenim tenent vobis ultio, si quemquam ullius culpa conscius, hæmensa participem esse concedatis: sanguis ejus de manibus vestris exquiretur. Sive quis Dux militia sit sive Praefectus sive Princeps diademate coronatus, indignè autem acrius prohibe, majorem illo potestatem habes. Propterea Sacerdoti tali insignivit honore, ut talia discernatis: hæc vestra dignitas, hæc securitas, hæc omnis corona, non ut alienam splendidam tunicam circumventis induti.*

II. Quid in Sacramento Baptismi observari oporteat, videlicet I. Ut quoniam hoc Sacramentum est janua ad Eternam vitam, ipsamque æternam vitam, nullus infans aut adultus absque hoc Sacramento decedere ex hac vita sinatur. II. Cæremontiæ in Rituali præscriptæ accuratè observentur, si necessitas aliud suadeat. III. Ut Parochiani, ac præcipue obstetrices tam de necessitate hujus Sacramenti, quam de illud administrandi bene informetur, idèoque in conversationibus occasio sumatur talia explicandi.

III. Quid in administratiõe Sacramenti Pœnitentiæ observare debeas; videlicet ut I. memineris te *Judicis* officium in hoc Sacramento exercere, atque ad eò studiosè procures, ut omnia, quæ ad legitimam absolutionem, sive ex parte Confessorij, sive ex parte pœnitentis requiruntur, accuratè præstentur. 2. Ut *Medicum* quoque Pœnitentis esse te memineris, idèoque non morbos duntaxat animæ, id est, peccata tollas, sed salutaria etiã contra relapsum remedia præscribas. 3. Ut *Doctorem* etiam pœnitentis esse te memineris; idèoque in ijs, quæ ad Sacramentum hoc ritè suscipiendum pertinent, tum in alijs capitibus ad statum cujusque spectantibus solent instruere illum studeas.

IV. Quid in Sacramento extremæ Unctionis observare debeas, videlicet 1. Ut, quantum erit in te, neminem adu-
lum & capacem sine hoc Sacramento discedere sinas; nam,
ut sapienter Episcopus Tritariensis in direct. Eccl. disc. ait,
quò magis languescit humanæ infirmitatis virtus, & unus-
quisque moriens ad ignotas sibi futuri sæculi vias ingredien-
tis, ob peccatorum suorum conscientiam, & abyssum judi-
corum Dei magis timet, magisque horret, eò magis sollici-
tus esse debet Pastorum & Sacerdotum eharitas, ut Christia-
nus quilibet in extremo illo agone contra omnes sarhanæ
insultus bene armatus sit, & in spem misericordiæ divinæ
bene erectus. 2. Ut non essentialia duntaxat hujus Sacra-
menti, sed ipsos etiam ritus in Rituali præscriptos studiosè
observes. 3. Ut de utilitate hujus Sacramenti bene Fideles
edoceas, vanamque illam persuasionem, quâ persuadent sibi,
perceptionem hujus Sacramenti esse accelerationem ad mor-
tem, efficaciter eripere studeas.

V. Quid in Sacramento Matrimonij administrando sit
observandum, scilicet 1. Ut, quò plures ob pravitatem ho-
minum irrepserunt abusus, eò diligentior cura adhibeatur,
ut omnia, quæ sive sacri Canones, sive Ritualia circa hoc Sa-
cramentum præscribunt, accuratè observentur. 2. Ut dili-
genter Parochianos tuos instruas, quâ intentione, reveren-
tiâ, ac puritate hoc Sacramentum suscipere debeant. 3. Ut,
ubi casus matrimonialis occurrerint, diligenter eos exami-
nes, nec tibi soli fidens, alios etiam in consilium advoces.

VI. Quid in Verbi divini prædicatione observandum sit,
videlicet 1. Ut materia sit selecta, & auditoribus bene ac-
commodata. 2. Ut ipsa quoque dispositio & elocutio non
obiter & perfunctoriè, sed magno studio & labore perfecta, ne
alioqui, sicut sine labore ascendis Cathedram, ita sine honore
descendas. 3. Ut finis præcipuus Concionis, qui est doce-
re & movere, ob oculos semper habeatur, atque adeò ad
eundem acquirendum omnes vires convertantur, & ipse et-
iam populus modum utiliter audiendi verbum divinum de-
veatur.

VII. Quid in Catechesi tradenda observandum sit, vide-
licet, I. Ut hoc munus unum ex præcipuis esse tibi persua-
deas, ideòque diebus præscriptis magnâ cum diligentia &
alacri-

alacritate obeas. 2. Ut varios modos excogites, quibus doctrinæ Catechetice instillari & inculcari possint. 3. Ut in ipsis etiam Concionibus apud Rusticos, vel alios plebeios habendis nonnunquam doctrinas ejusmodi Catechetice immisceas, atque ad illas liberis instillandas Parentes horteris.

VIII. *Quid in Egroꝝ Sístatione observandum sit*, videlicet I. Ut diligenter, cum charitas aut necessitas suadet, visitentur. 2. Ut ad dolores & molestias infirmitatis æquanimiter tolerandas efficaciter excitentur. 3. Ut ad Sacramentorum susceptionem, aliâque officia ad mortis articulum pertinentia ritè & alacriter præstanda disponantur.

IX. Denique, quid in conversatione privata cum hominibus sanis observandum sit, scilicet 1. Ut *rara* sit, ne cum in multiloquio non desit peccatum, experiaris, quod nonnempe conquestus est: *Quoties inter homines fuis, minor homo redij.* 2. Ut *sanata* sit, id est, bono fine suscepta, & ad salutem vitæ persuadendam, remotè saltem ordinata. 3. Ut sit *suavis* simul & *gravis*, hæc enim & gratam præcætionem & efficacem faciunt conversationem.

III. Tertia tandem occupatio iterum lectio spiritalis erit, tum libri ascetici præscripti; tum ex libello de imitatione cap. 10. l. 4. ut ex illius lectione ad sacrum quoties deinceps legendum accendaris. Proderit etiam pro corde hujus recollectionis triduana breviter se reflectere, An compendium quasi redigere potiora proposita & decreta quæ fecisti hoc triduo, & pro iisdem debitas Deo grates persolvere, ac gratiam ad eorum executionem necessariam commigitare.

TERTIUM EXEMPLAR
TRIDUANÆ RECOLLECTIONIS
Pro ijs, qui post curam Animarum aliquamdiu exercitam recolligere se desiderant.

Quantopere hæc recollectio necessaria sit ijs, qui curam Animarum susceperunt, Servator ipse Marc. 6. indicat, dum ad Apostolos suos velut primos Pastores animarum dixit: *Venite seorsum in desertum locum, & requiescite*

auxillum. Quis verò tali recollectioni scopus præfixus esse
 debeat, sat clarè Deus Osee c. 2. insinuavit, dum de anima
 peccatrice post amatores eunte, & Dei obliviscente dixit:
Propter hoc ecce ego lactabo eam, & ducam in solitudinem,
Et loquar ad cor ejus; his namque verbis quid aliud signifi-
 care voluit, nisi quòd, quemadmodum perfectio Christiana
 in dilectione Dei consistit, dilectio verò à corde originem
 trahit, ita potissima hominis cura in eo consistere debeat, ut
 cor ipsius rectè se habeat, id est, omnem suum amorem in
 Deum, propter quem creatus est, transferat; hinc juxta
 Psalmistam Ps. 32. sigillatim Deus fecit corda eorum, id est,
 cum ea figura & situ creavit, ut ex ipsa dispositione mone-
 retur homo, quòd cor ipsius ad ipsum diligendum factum
 sit; hinc enim I. Superiori sua parte, quæ aperta est, cœlum
 respicit, ut intelligat homo, nemini per amorem cor aper-
 tum esse debere, nisi soli Deo, nam, ut bene pius Author l. 2.
 c. 7. dixit, *dilectus tuus talis est natura, ut alienum non*
velit admittere, sed solus & ult cor tuum habere, & tanquam
Rex in proprio throno possidere. Ob eundè finem etiam: 2. In
 inferiori parte clausum & acuminatum est, ut cognoscat
 homo, se terram & terrestria tantùm in puncto quodam at-
 tingere debere, quantum scilicet præcisè ad finem suum ul-
 timum obtinendum necessarium est, ut sic cum veritate de eo
 dici possit, quod Apostolus 1. Cor. c. 7. dixit, quòd scilicet
 vivatur hoc mundo tanquam non utatur. Sed & 3. triangu-
 lari cum figura creavit, ut, quemadmodum vas triangulare à
 nullo globo, sed solâ substantiâ triangulari impleri potest,
 ita certò quoque sibi persuadeat homo, se, etiamsi totum
 mundum in cor suum admitteret, satiari non posse, sed à so-
 la trinitate hoc præstari debere. Præcipuè verò 4. duos mo-
 tus systole & diastole vocatos, per quos putridus aër expelli-
 tur, & recens attrahitur, eidem cordi indidit, ut meminerit
 homo, se quoque omnes creaturas, quas inordinate amave-
 rat, repellere per contemptum, ipsum verò Deum per amo-
 rem attrahere debere, & ex hoc gemino motu perinde ac ex
 pulsu arteriarum colligi statum animæ posse. Atque hæc
 videlicet causa est, cur Deus prov. c. 23. ante omnia cor pe-
 tierit dicens: *Præbe, fili, cor tuum mihi,* & dæmon quoque,
 ut Philippus Diez in suis concionibus refert, Eremitæ scire

cupienti, quod gratissimum Deo munus esset, in specie Angelus apprensus dixerit, nihil gratius ipsum Deo offerre possit, quam si mediam lunam, rotunditatem Solis, & quartam partem rotæ offerret; quod, cum Eremita non intelligeret, per aliumque adeo explicationem à Deo instanter peteret, per alium eumque verum Angelum ipsi significatum est, per mediam lunam litteram C. per rotunditatem solis litteram O, per quartam verò partem Rotæ primam litteram R. in vna Rotæ comprehensam intelligi, & quia ex his tribus litteris conjunctis nomen COR efficitur, hoc ipsum esse donum gratissimum, quod Deo offerri possit.

Ex quibus omnibus facile nunc colligitur, renovationem hominis in eo potissimum consistere, ut, si quidem cor huius per vitæ teporem & inordinatum ad creaturas amorem veteratum, & detortum fuerit, per novi fervoris contrarium remedium iterum invenitur, & rectificetur. Hinc monuit quisque renovationem ejusmodi instituere cupiens, illa prophætæ Davidis ps. 94. verba sibi dicta credere debet: *Quædraginta annis proximus sui generationi huic, & dixi super: hi erant corde. Hodie ergo, si Vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra*, Et, ut Deus per Ezechielum 18. monet: *projicite à vobis omnes pravariationes vestras, in quibus pravariati estis, & facite vobis cor novum, & spiritum novum*. Quia autem lex præcipue proprietatem Scriptura in corde requirit, & prædicat, scilicet cor novum mundum, rectum, ardens, carneum seu molle, & altum; hæc de his quoque totidem meditationes præscribentur, aliaque occupationes eundem in finem tendentes suggerentur.

DIES PRIMA.

Tessera.

Filij hominum, usque quo gravi corde, ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium? Ps. 4.

MEDITATIO I.

DE CORDE NOVO PROCVRANDI.

Prælium I. Est, imaginari, Christum juxta fornicium Fabri ferrarij stantem, & cor tuum forcipe apprehensum.

igni excitato applicantem, & dicentem: *Ecce nova facio omnia.*

Prælium. 2. est, petere gratiam, ut causas & modum novi cordis procurandi, id est, renovationis instituendæ ritè cognoscere, sedulòque adhibere possis.

Punctum I.

Confidera I. Quid sit cor novum, & quomodo constitutum esse debeat; id ex S. Pauli doctrina discas c. 4. ad Ephes. eloquentis: *Hoc igitur dico, & testificor in Domino, ut jam non ambuletis, sicut & Gentes ambulant, in vanitate sensus sui, tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati à vita DEI, per ignorantiam, qua est in illis, propter recitatem cordis ipsorum. Vos autem non ita didicistis Christum, sic tamen illum audistis, & in ipso edocti sicut est veritas in IESU, deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem, qui corrumpitur secundum desideria erroris, renovamini autem Spiritu mentis vestra, & induite novum hominem, qui secundum DEVM creatus est in iustitia, & sanctitate veritatis.*

Confidera 2. An non in te quoque vetus homo per cor inveteratum & teporè vitæ vixerit; id colligere poteris ex sequentibus indicijs, quæ S. Claudius Aquaviva Societatis IESU Generalis in sua Epistola de renovatione Spiritus ad Socios suos scripta indicavit. S. Orare & Meditari sine sensu & fructu. 2. Aegrè se colligere & ad corredire. 3. Cogitata, dicta, factaque sua sine pudore, & emendationis sententia proposito cursim examinare. 4. In res extraneas libenter effundi, non proximi juvandi, sed tardij vitandi, & solatij sensualis emendicandi causâ. 5. Liberiùs obloqui, & aliorum dicta, factaque sine respectu carpere. 6. In animatum Zelo languere, laboresque earum causâ suscipiendos, qui dulces olim erant, acerbos ducere. 7. Aegrè, & tardè Superioribus, aut alijs Salubria consilia & præcepta suggerentibus obtemperare. 8. Honorificè ab omnibus estimari & tractari velle; hæc enim omnia, cum rectæ rationi, sui ultimo, exemplo Christi penitus difformia sint, clarè arguunt, non eum hominem, qui ad iustitiam exercendam,

& Sanctitatem veritatis obtinendam creatus est, sed veterem secundum desideria erroris ambulantiem in te vivere.

Considera 3. An non hæc indicia in te quoque hæc copiosè deprehenderis, atque adeò justas ac multiples causas novi procurandi, renovationisq; instituendæ causas habeas.

Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera 1. Quantopere tibi hæc renovatio necessaria sit, sive propriam, sive alienam salutem, quæ utraq; tibi summè cordi esse debet, consideres; si enim 1. propriam salutem consideres, undique te ab hostibus eidem insidiantibus obsessum vides; intus quidem à proprijs passionibus & pravis habitibus, de quibus meritò illud Christi Man. I. usurpatur: *Inimici hominis domestici ejus*: foris vero à Dæmonibus, qui, præterquam quòd invisibiles sunt, & hoc nomine Superiores, calliditate tantùm valent, ut etiam cum fortissimis Athletis Christi congressi sæpe evadunt, sed & viribus tantopere pollent, ut quasi paleas ferrum, & quasi lignum putridum eos existimant; vigilantiam, verè tam sollicitam adhibent, ut non unum, alterumve menses, aut annum, sed vitam planè universam obsideant, & oppugnet; & odio denique tam insatiabili, erga eos maxime quos sibi magis contradicentes, & alios quoque à se, sedque servitio avertentes videt, exardescunt, ut nullis eorum malis exsatiarentur. Si verò 2. alienam salutem consideres, & ex una parte quàm gravis tibi obligatio per Pastoris officium susceptum incumbat; ex altera verò parte, quàm noxium sit omnis in hoc officio languor & negligentia, perpendas, meritò sanè imperfectum tuum desere, caverèque deinceps saltem debebis, ne per tuam culpam conversio & salus multorum periclitetur, atque adeò severa tibi olim coram DEO reddenda ratio incumbat.

Considera 2. Quàm solidæ & efficaces sint hæc rationes ad quemvis persuadendum, ut seriam renovationem instituatur, & quò suam & alienam salutem securius, & abundantius procurare possit solidas virtutes & sanctitatem, velut præcipua instrumenta comparare studeat.

Confidera 3. An tu hætenus has rationes perpenderis, hæque te ad vitæ veteris emendationem, novæque studium exercitare conatus fueris, & verò etiam deinceps. Velis colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera 1. Quæ media adhibere ad simile cor novum procurandum debeas, sequentia videlicet. 1. Ut Christo libello demissè offeras, suppliciterque petas, ut illud per gratiam & exemplum suum ob oculos tuos efficaciter propositum renovare dignetur; non enim *cor Regis* duntaxat ut Salomon prov. 21. ait, sed Operariorum etiam & Pastorum Oves sibi commissas regentium, *in manu Domini est; quocumque voluerit, inclinabit illud.* 2. Ut omnia, quæ retro sunt obliviscens, totum te ad anteriora convertas, dicâsq; cum S. Davide Psal. 76. *Dixi, nunc capi.* Quod quidem medium jam pridem suavit S. Antonius, dum, ut in vita ipsius S. Athanasius refert, Fratrum cœtu aliquod ab ipso Spirituale monitum petente, sic exorsus est hoc: *Hoc sit primum cunctis in commune mandatum; nullum in arreptis propositis vigore lassescere, sed quasi incipientem augere semper debere, quod caperit.* 3. Ut beneficia tum generalia, puta creationis, Justificationis, Redemptionis, Vocationis, & Prædestinationis; tum Specialia Personam tuam solam concernentia, qualia haud dubiè multa deprehendes, animo volvas, eorumque perpensa magnitudine perpensa, velut totidem prunis ferforem accendas, atque ad perfectum vocationis tuæ executionem te extimules. 4. Ut doctrinam à libello de imitatione l. 1. c. 15. traditam observes, quæ ait: *Duo specialiter ad magnam emendationem juvant, videlicet subtrahere se violenter, ad quod Natura Vitiosè inclinatur; & ferventer instare pro bono, quo amplius quis indiget.*

Confidera 2. Quàm solida & efficacia sint hæc media ad novum cor procurandum, veramque renovationem instituendam; utpote quæ & à Sapientissimis, expertissimisque Magistris præscripta, & multiplici experientia abunde sunt confirmata.

Confidera 3. An tu ea hætenus adhibueris; aut quomodo

do deinceps saltem adhibere velis. Colloquium ad Christum. Repetendo frequenter illud Davidis Psal. 56. *Paratum est cor meum, DEVS paratum cor meum.*

M E M B R U M II.

DE CORDE MUNDO PROCVRANDO.

Præludium I. est, imaginari Christum ante te stantem, & cor tuum per peccata tua valdè deturpatum & corpore tuo extrahentem, & Sanguine suo, lacrymisque tuis interius commistis abluentem.

Præludium II. est, petere gratiam, ut peccatorum habitus à te commissorum multitudinem ritè cognoscere, ferio detestari, & emendare possis.

Punctum I.

Considera I. Qualem Munditiam in corde tuo à te requirit DEUS, scilicet ut non tantum ab omni peccato materiali, sed veniali etiam, quantum per DEI gratiam fieri potest, liberum & immune sit, ita ut mortem millebus obmittas, quàm unico, eoque minimo peccato veniali DEUM deliberatè offendere.

Considera II. Quot titulis talis à te Munditia erigatur tuis videlicet, triplici Officio tuo respondentibus, scilicet Missæ Sacrificio offerendo, Officio divino recitando, & Sacramentis administrandis; si enim jam olim DEUS à Sacerdotibus veteris Testamenti Sacrificia vel Sacramenta imperfecta, quæ figura duntaxat erant Sacrificij nostri oblationum vel ministraturis, exigebat, ut essent sine macula; & Moysi ad Colloquium admittendo præcibebat, ut calcamenta de pedibus tolleret; quanto magis à te, alijque Sacerdotibus Sacrificium infinitè perfectius oblationum, & Sacramenta longè nobiliora ministraturis, ac ad familiare colloquium nomine Ecclesiæ quotidie admittendis similes, imò majorem munditiam requirit?

Considera 3. An hactenus talem munditiam habueris, aut certè deinceps procurare velis. Colloquium ad SS. Patres.

Punctum

Punctum II.

Confidera I. Quibus potissimum medijs uti debeas ad prædictam cordis munditiam obrinendam, videlicet balneo penitentiae & confessionis cum magna præparatione & contritione peractæ; hoc enim medium suavit S. Joannes 1. c. 1. dicens; *Si confiteamur peccata nostra, DEVS fidelis est & iustus, ut remittat nobis peccata nostra, & emundet nos ab omni iniquitate; cessat namque vindicta divina, si consilio præcurrat humana, ut rectè S. Ambrosius super Psal. lxxvi. immaculati notavit.*

Confidera 2. Quàm idoneum & efficax sit hoc balneum ab peccatorum sordes abstergendas, utpote ex præcioso Christi sanguine, qui ad totius Mundi peccata tollenda sufficiebat; & tuis lacrymis, quæ ex contrito pectore fluunt, compositum, quàmque adeò meritò de hoc balneo dicere queas cum Psalmista Pl. 50. *Asperges me hyssopo, & mundabor, lavabis me, & super nivem dealbabor.*

Confidera 3. Cùm aqua plerumque tantò sit ad maculas corporis abluendas aptior, quantò magis calida fuerit, idemque multò magis in aqua tua & balneo spirituali, id est, Sacramento Penitentiae locum habeat, quod tantò plenius remittit peccata, eorumque penam, quantò majori cum dolore, & integritate fuerit peractum, quàm æquum sit, ut omnes partes hujus Sacramenti cum singulari ardore & perfectione implere studeas, dicatque cum S. Gregorio in Pl. 2. penit. *Præoccupemus faciem Iudicis in confessione, ut qui tentationi parentes, manum non possumus effugere iudicis, per confessionem mundati clementiam experiamur misericordis.* Colloquim ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera 1. Ad cor mundum non sufficere, ut semel, iterumque mundatum sit, sed ut constanter Mundum permaneat, atque adeò efficacia media adhibeantur, per quæ à sordibus deinceps contrahendis defendatur; sicque tu illa sponsæ cant. 5. verba usurpare possis; *Expoliam me tunica mea (id est, pravis delictis) quomodo induar illam? lavi pedes*

*pedes meos (& cor meum à peccatorum sordibus) quomodo
inquinabo illos?*

Confidera 2. Quanam potissimum media ad arcendum
ejusmodi sordes & maculas adhibere debeas; videlicet
Considerationem pessimorum fructuum, quos peccata habent
nus à te commissa reliquerunt, applicando tibi verba ad
S. Pauli ad Rom. c. 6. *Quem ergo fructum habuisti in illis
in quibus nunc erubescitis, & doletis ob damna subsequen-
tiam finis illorum mors est, aut certè, si venialia duntaxat
sunt peccata, morbus Spiritualis animæ graviora affert
damna, quàm omnia hujus mundi mala à peccato distincta
inferre possint; si ergo vel ipsa bruta non facile redeant
locum, in quo graviter vapularunt, aut ceciderunt; qui
posset, ut tu ad eadem peccata perpetranda redires, si deum
per peccatum accepta ritè perpenderes. O utinam supra
aliquando, & novissima provideres, & frequenter animam
volueres, profectò in æternum deliberata voluntate non
peccares. 2. Radicis extirpationem, quæ est opinio falsæ
bonitatis sub rebus à nobis inordinatè concupitis latentibus
ex hac enim opinione nascitur concupiscentia, quæ cum
conceperit, id est, in pectus admissa, & per consentum ad de-
lectationem approbata fuerit, parit peccatum; hæc ergo opi-
nio tollenda est per certissimam persuasionem, quod nullum esse
possit verum animum bonum, nisi quod ad ultimam finem celestem
quendum juvat; nullum verò è contrario malum, nisi quod
ab hoc fine impedit, vel abducit; hæc namque persuasio
semel animum occupaverit, facilè eundem ab amore illius
torum objectorum abducat, utpote quæ non nisi falsa, flamma
vana, turpia, noxiæque bona esse ostendet. 3. Amoris divini
ni augmentum; nam ut rectè SS. Patres dixerunt, *augmen-
tum caritatis est diminutio cupiditatis*; cum enim bonitas
divina semel gustatur, facilè terrestria desipiunt, illæque
S. Ignatij voces audiuntur: O quàm sordet mihi terra, cum
cælum aspicio!*

Confidera 3. Quàm efficacia sint hæc media utpote
multis exemplis comprobata, maxime S. Augustini de
pso fatentis: *O quàm suave mihi subito factum est carere
suavitatibus nugarum; & quas amittere metui fuerat
jam dimittere gaudium erat, eiciebas enim ea tu vera*

Quomodo suavitatis. Vide proin, quomodo deinceps eadem adhibere velis. Colloquium ad Christum illud S. Davidis Ps. 50. usurpando: *Cor mundum crea in me DEVS, & Spiritum rectum innova in visceribus meis.*

OCCUPATIONES

Reliquæ hujus diei.

I. Præter binas Meditationes supra assignatas, & con-
suetas preces, & conscientia examina, tres præcipuè occu-
pationes alia suscipiendæ erunt. Quarum prima est præpa-
ratio ad generalem confessionem ab ultima saltem generali
confessione faciendam; per hanc quippe cum peccatorum
plerorumque cumulus ob oculos ponatur, hoc ipso clarior
sui ipsius notitia, vehementior dolor & erubescencia, & ac-
tior denique ad amandum DEUM stimulus comparatur, ut,
ubi abundavit delictum, ibi abundet & caritas; & præte-
rita negligentia posteriori fervore compensetur.

II. Secunda Occupatio erit accuratum Examen circa ea,
quæ propriam tuam personam concernunt, & in sequentibus
sermè quæstionibus consistunt.

Quibus vitiis potissimum hætenus subiectus fueris? quæ
vitiis vitiorum origo? quibus medijs excindenda?

Quibus passionibus adhuc magis obnoxius sis, odio vi-
delicet, an amoris? gaudiis an tristitia? concupiscentia, vel
ira? & quomodo deinceps moderandæ?

Quomodo te in custodia sensuum externorum, puta Vi-
sus, auditus, gustus, odoratus, tactus; & internorum, puta
Memoria, intellectus, & voluntatis gesseris?

Quas corporis castigationes, & quo fructu susceperis?

Quomodo duplici examine conscientia, generali scili-
cet, & particulari, ac Pœnitentiæ Sacramento, velut præci-
pue ad peccata extirpanda medijs usus fueris.

Quâ diligentia & intentione actiones tuas quotidianas
peregiseris? an ordinem diurnum pro iisdem præscriptum
diligenter observaveris?

Quo fervore & constantia virtutum ad te ipsum pertinen-
tium Studium susceperis? quibus medijs ad eandem animo
inseras sis usus.

Quo-

Quomodo in humilitate proficere studueris? an teipsum ex animo despicias? an ab aliis quoquo despici exoptes, & gaudeas, ut Servatori tuo similior fias?

Quomodo temperantiam in cibo & potu observaveris? annon praepropere, laute, nimis, ardentem, Studiosè comedederis, vel biberis? quam mensuram deinceps observare velis.

Quomodo paupertatem Spiritus observaveris? an non inordinato & nimio appetitu divitias appetieris, aut que fieris? an victu & amictu contentus vixeris?

Quomodo castitatis virtutem Sacerdotibus tantopere necessariam exercueris? an nihil contra eam opere, verbo aut cogitatione peccatum? an omnes occasiones ejulatae violandae studiose declinatae?

Quomodo Modestia studueris? an manus lingua, & oculos ab omni indecentia custodita? an nugae, quae in ore Sacerdotibus sunt blasphemiae, teste S. Bernardo, sollicitè sunt devitatae.

Quam patienter adversos casus & tribulationes occurrentes exceperis?

III. Tertia occupatio erit Spiritualis libri lectio, imprimis quidem duorum capitum ex libello de imit. Christi, c. 1. & l. 2. c. 6. Deinde verò vel Ludovici de Ponte, vel perfectione; vel Ludovici Abelij de Sacerdote Christiano; vel Jacobi Marchantij in virga Aaron; vel Manualis Professorum Caroli Mufartij; vel Instructionis meae tertiae de conversatione Apostolica; vel quartae de Pastorum Officio.

DIES SECUNDA.

Tessera.

Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas, Domine, aeternum propter retributionem. Ps. 118.

MEDITATIO I.

DE CORDE RECTO PROCURANDO.

Præludium I. est, imaginari Christum cor tuum, quod inversum erat, terramq. superiori parte respiciebat, invertentem, & in recto ac naturali suo statu collocantem.

Prælium 2. est, petere gratiam, ut, quæ cordi tuo re-
ctitudo competat, clarè cognoscere, eamque studiosè pro-
curare possis.

Punctum I.

Considera I. Qualem reſtitutionem à te in corde tuo
DEUS requirat, videlicet ut ſurſum ſemper apertum ſit,
celumque & DEUM per intentionem ſemper reſpiciat, nihil
aliud deſiderando & quaerendo, quàm ut DEI Sanctiſſimum
beneplacitum ſemper perfectiſſimo modo adimpleatur, ſic-
que ſalubre S. Pauli conſilium 1. Cor. 10. obſervetur: *Sive
manducatis, ſive bibitis, ſive aliud quid facitis, omnia ad
Dei gloriam facite.* Hoc ſanè Sponſus Cant. 8. Sponſæ ſuæ
ſuaſit, dum dixit: *Pone me ut ſignaculum ſuper cor tuum, ut
ſignaculum ſuper brachium tuum.*

Considera II. An talem reſtitutionem in corde tuo haſte-
nus habere ſtuduèris, id colliges ex ſequentibus indi-
cijs. I. Si non agrè ſeras, cum opera tua absque tua culpa malè ſuc-
cedunt, & non laudantur. II. Si, cum ſapit, quod agis, æ-
què magnam diligentiam, ac cum deſipit, adhibeas. III. Si
cum alij præclara patrant opera, æquè magnam percipias
voluptatem, ac ſi ipſe patrãſſes. IV. Si ad honorifica offi-
cia æquè, ac humilia paratus ſis; parùmque cures, an multos
vel paucos Auditores, Discipulos, Filios confeſſionis habeas.
V. Si in occulto æquè, ac publico opera tua ferventer ac ſtu-
dioſè peragas. Ob quæ indicia, quia apud paucos reperiun-
tur, rectè S. Hieronymus in epiſt. ad Lucif. dixit: *Conveniat
omniſque cor ſuum & in omni vita inveniet, quàm ra-
ram ſit fidelem animam reperiri, ut nihil ob gloria cupidi-
tatem, nihil ob rumuſculos hominum faciat. Neque enim
ſatim, qui jejunat, Deo jejunat? aut extendens pauperi
manum, Deo ſænerat. Vicina ſunt Virtutibus: diffi-
cile eſt, Deo Indico eſſe contentum.*

Considera III. An tu hæc indicia haſtenus in te depre-
nderis; & ſi minùs reperiatur, ſaltem deinceps, ut habeas,
cura, dicerèque cum Eſthere c. 14. poſſis: *Tu, ſcis, Domine,
quod nunquam lata ſit ancilla tua, ex quo huc translata
ſum, uſque in præſentem diem, niſi in te, Domine.* Collo-
quium ad SS. Patronos.

Inſtrua, VIII.

Mm

Pun-

Punctum III.

Considera I. Quàm æquum sit, ut hanc rectitudinem cordis tui totis viribus procures, cum planè ea sit optimum & efficacissimum instrumentum ad triplicem finem tibi præsum obtinendum. Nam I. Quomodo gloriam divinam magis augere & procurare potes, quàm si eandem omnibus tuis cogitationibus, verbis & operibus velut ultimam mentem constituas; & sicut Deus omnia creavit propter semetipsum sic nec tu aliquid fuisse, vel esse velis nisi propter ipsum, sed solam scilicet illius voluntatem, non tuam voluntatem. & II. ad salutem propriam certius & abundantius procurandum optimum est instrumentum, cum hæc intentio finis actionum nostrarum, atque adeò si oculus hic lucis seu bonus fuerit, totum corpus, id est, actio lucis & meritoria sit futura, ut præclare S. Gregorius l. 18. c. 6. indicavit, dum dixit: *Quid per oculum exprimitur, opus suum præveniens cordis intentio, quæ, priusquam actione exerceat, hoc jam, quod appetit, contemplatur, quid appellatione corporis designatur, nisi unaquæque actione sua, quasi intuentem oculum sequatur. Lucerna itaque corporis est oculus, quia per bona intentionis radium merita illustrantur actionis.* Quòd verò minus etiam ad proximi salutem procurandam efficacius instrumentum, ex eo colligitur, quòd, quò magis operari Apostolicus cum Christo velut vite conjungitur, tanto majorem fructum faciat; conjungi autem melius non potest quàm si purissima intentione, quæ est perfectissimus affectus amoris, omnia sua opera faciat; hinc Christus Jo. 8. *Et non reliquit me solum (operari) quia quæ placita sunt ei, facio semper.*

Considera II. Quàm amplius, & multiplex tibi procuratus assignatos fines fructus ex hac rectitudine intentionis sortitur; nam inprimis perfectissimam ad quævis operum officia indifferentiam generabit, cum per omnia æquè Deo placere posse scias, utpote qui non tam attendit, quòtum, quàm ex quanto affectu quis agat. Deinde verè summam in operibus tuis diligentiam adhibendam te

obis, ut quæ scias non homini, sed Deo velut supremo Domino offerri. Denique singularem & constantem lætitiâ animo conciliabit, cum summum operibus tuis singulis præmium, nempe beneplacitum Dei propositum esse scias, ut ad eò verè in te implendum sit illud ps. 31. *latamini in Domino, & exultate iusti, & gloriamini omnes recti corde.*

Confidera III. Quàm efficacia sint hæc motiva, dignaque, ut propter ea omnem conatum in rectitudine hac cordis procuranda adhibeas. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Confidera I. Quæ melia adhibere debeas ad istam rectitudinem procurandam, videlicet sequentia tria I. Ut dignam de hac rectitudine intentionis æstimationem concipias, certòque tibi persuadeas, non posse majus pro tuis operibus præmium aut excogitari, aut appeti, quàm beneplacitum divinum, uti præclarè indicavit S. Chrysostomus l. 2. de compunct. cordis, sic loquens: *Si omnino dignus fueris sperare aliquid, quod Deo placuerit, aliam ne require mercedem, præter hoc ipsum, quod placere meruisti. Si enim aliam requiris mercedem, Serè ignoras, quantum bonum sit placere Deo: si enim scires, nunquam aliquid aliud extrinsecum mercedis aut muneris expeteres.* II. Ut, quantum fieri potest, tua opera, maximè si præclara sint, & insignes victorias tui ipsius contineant, libenter in occulto facias; sic enim a theatris humanam laudem, & æstimationem non appetere, sed solo Dei beneplacito contentus esse, dicètsque cum Epiphano: *Hac ego non multis, sed tibi; sat magnum enim alter alteri theatrum sumus.* Quod si verò opus occultari non possit, juxta consilium S. Gregorij ho. 11. in Evang. *sic sit opus in publico, quatenus intentio maneat in occulto, ut & de bono opere proximis præbeamus exemplum, & tamen per conscientiam, quâ soli Deo placere quarimus, semper optemus secretum.* III. Ut non contentus generali matutina intentione, specialem singulis tuis actionibus præfigere studeas, præle illius Ascetæ, de quo P. Drexelius in amussi l. 1. c. 1. meminit, exemplum secutus, qui, cum opus aliquod aggressurus subsisteret cogitanti similis, ab alio postea, cur hoc

M m 2

hoc

hoc ageret, interrogatus, respondit se more eorum, qui la-
gittas ad metam jaculantur, prius opera sua ad Dei bene-
fictum dirigere, eò quòd talia opera ex se nulla & infirma
sunt, nisi sincero fine, rectaque intentione vestiantur.

Confidera II. Quàm efficacia simul, & facilia sint hęc
dia, ac multorum ferventissimorum Operatorum experien-
tia, ac comprobata, præcipuà SS. Thomæ Aquinatis, & Ignacij Lo-
yolæ, quorum ille laudatus à Deo, quòd bene de se scripsit
ideòque, quam mercedem peteret, rogatus, *non aliam*,
se, Domine, respondit; iste verò pro simbolo suo famulari
habuit: *Omnia ad majorem Dei gloriam*; ut adeò mem-
oratur S. Chrysostomus ho. 21. in Matt. illum in se ipsam con-
temptum Tyrannum esse dixerit, qui potest alio contentus
præmio, quàm Deo.

Confidera III. An hætenus observâris; aut certe
modo deinceps hæc media observare velis, Legatorum
manorum morem aliquo modo securus, qui ad Principum
quempiam missi, in reditu sua munera in Gazophilatio
ponebant, ne munera causâ iussu crederentur; sic ergo
tu alia motiva seponere, eumque in finem memorandi
gustini in ps. 58. sententiam in mente habe: *Psallite
non nomini vestro, sed nomini Domini Dei vestri. Vos
lite, ille laudetur: Vos bene servite, ille glorificetur. Vos
nim hujus cantoris, ut idem S. 256. de temp. ait, est
sancti amoris. Amemus, gratis amemus; Dominum
amamus, quo nihil melius invenimus. Ipsum amemus
pter ipsum, & nos in ipso, tamen propter ipsum. Colloquimur
ad Christum illud S. Davidis ps. 113. identidem repetendum
& Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam*

MEDITATIO II.

DE CORDE ARDENTE PROCURANDO

Præludium I. Est, imaginari Christum cor tuum forte
ardenti applicantem, & idem pariter ardens efficientem.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut, in quo ardor
consistat, ritè cognoscere, & per convenientia media
citè procurare possis.

Punctum I.

Confidera I. Quid sit cor *ardens*, quod Deus à te petit, ut tempore cor vehementi desiderio & studio divinam gloriam, & proximi salutem procurandi accensum.

Confidera II. Ex quibus indicijs colligi possit talis ardor; nempe effectibus, quos in aqua fervente deprehendimus; ut enim hæc I. majus longè, quàm prius habebat, spatium occupat, ita ardor quoque cordis amore accensi majora semper & perfectiora opera pro Dei gloria & proximi salute procurare cupit, uti præclare S. Gregorius advertit dicens: *Amor operatur magna, si est; aut si operari renuit, amor non operatur.*

Confidera III. Sicut aqua fervens magno cum impetu & vehementia ebullit; ita cor ardens etiam magna cum alacritate & celeritate opera ad Dei gloriam & animarum salutem speccantia arripit, & operatur; *nescit enim tarda molimina, spiritus Sancti gratia*, teste S. Ambrosio. III. Sicut aqua fervens se effundit, & calore suo omnia adjacentia calefacit, & fervere pariter facit; ita cor ardens non contentum est, quòd ipsum sit accensum, sed alios quoque simili ardore accendere cupit, uti rectè S. Gregorius ostendit dicens: *In quantum vos profecisse pensatis, etiam vobiscum alios tractate; in Via Domini socios habere desiderate; si ad Deum traditis, curate, ne ad eum soli veniatis.* IV. Sicut aqua fervens contra naturam sursum ascendit, & sic violentiam facit, ita cor ardens assiduo sibi violentiam facit, sive nequendo concupita, sive sustinendo contraria; hinc SS. Ignatius & Franciscus Xaverius ferventissimi Operarij pro familiarium axioma habebant: *Vince te ipsum.*

Confidera III. An tu similes effectus hætenus in te experias; aut certè deinceps procurare velis. Colloquium ad Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Præclaros & multiplices fructus, quos cor tam modo ardens producit, quorum primus & summè optatus est, quòd à Deo specialiter diligatur, & favores quoque particulares accipere mereatur; uti pulchrè S. Bernardus in Cant. indicavit dicens: *Qua amat ar-*

M m 3

dentius

dentius, currit velocius, & citius pervenit, perveniens non dico repulsionem, sed nec cunctationem patitur; sine mora aperitur ei tanquam domestica, tanquam carissima, tanquam specialiter dilecta, & singulariter grata. Secundus est, quod ad proximi salutem procurandam specialiter conducatur; tum quia, ut Cæsarius ho. 3. ad Monach. bene adertit, ubi viderit Deus devotionem animi, ardentorem multiplicabit affectum, & quantum nos apposuerimus ad fructum tantum ille apponet ad adiutorium; tum quia amor nobilitat, atque teste Thoma Kemp. I. 3. c. 5. valet ad omnia, & multa implet, & effectui mancipat, ubi non amans desinit, & jacet. Tertius est, quod, ut S. Ignatius in epist. de perfect. ait, rarum aliquod & eximium facinus antecellat locentis vulgaribus & minutis, atque adeo premium citius majus mereatur à Deo, qui magis pensat, ex quanto quis agit, quam opus, quod facit. Quartus est, quod ad omnia dura & difficilia levius portanda plurimum proficit, uti testatur Thomas Kemp. I. 1. c. 25. advertit dicens: *Si dederis te ad fervorem, invenies magnam pacem, & senties levem laborem propter Dei gratiam & virtutis amorem.*

Considera II. Quam pretiosi sint hi fructus, dignique propter quos cum sponsa Cant. 7. dicas: *Ascendam in palmam (id est, mihi ipsi vim inferam) & apprehendam fructus illius.*

Considera III. Quomodo deinceps hos fructus procure, atque adeo, ut S. Ignatius l. c. hortatur, in sinu cordis vividum quandam, sanctumque fervorem ad quovis pro Dei gloria & animarum salute exantlandos labores concipere velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Quæ media adhibere debeas ad simile cur ardens procurandum, sequentia videlicet. I. Ut fructus à priori puncto explicatos bene apprehendere & æstimare debeas; per illos enim velut totidem ligna non modicè accenditur hic ignis fervoris. II. *Ut vitæ brevitate læpius nullo volvas, simulque certò tibi persuadeas, quod perfectionis & gratiæ non compararis in vita, id te nunquam aliis comparaturum, ut sapienter Siracides monuit, c. 9. dicens*

quodcumque facere potest manus tua, instanter operare; *quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt ad inferos, quò tu properas.* Unde hoc medium suavitè prius Athor I. 1. c. 25. dum dixit: *Si frequentius de morte tua, quam longitudine Vita cogitares, non dubium, quin ferventius te emendares.* III. Ut sæcularium divitias & honores quærentium fervorem animo objicias, dicâsque: *Potuerunt isti, & ista, & tu non poteris?* Hoc medium suavitè Ignatius in cit. epist. sic loquens: *Nolite pati, ut hujus sæculi homines plùs laborum & molestiarum suscipiant, in conquirendis studiosè voluptatibus ac rebus caducis, quàm nos in celestibus ac divinis comparandis: pudeat, illos majora opera eniti ad aucupandam gratiam Principis, quàm vos labores ad amicitiam cum aeterno Rege comparandam.*

Confidera II. Quàm efficacia sint hæc media, utpote à sapientibus Magistris præscripta, & sapius non sine magno profectû adhibita.

Confidera III. An & quomodo tu ea hæcenus adhibueris, aut adhibere deinceps velis, observans consilium Siracensis c. 33. monentis: *In omnibus operibus tuis præcellens esto; nec des maculam in gloria tua.* Sicque experiaris, quod Jeremias de sec. 20. testatur: *Et factus est (Zelus) in corde meo, sicut ignis exarsuans, claususque in ossibus meis, & defici ferre non sustinens, sed & dicas cum Davide ps. 118. Tabescere me fecit Zelus meus.* Colloquium ad Christum rogando, ut nunc tandem implere dignetur, quod Luc. 12. dixit: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur?* Certè in hoc colloquio, si usquam alibi experire, quod Discipuli in Emaus Luc. 24. sunt facti: *Nonne cor nostrum ardens erat, quando loquebatur nobis in Via?*

OCCUPATIONES

Reliquæ Diei.

I. Prima occupatio erit examinare te circa ea, quæ proximum tuum concernunt. Itque examina te ipsum

Quomodo te erga Superiores tuos hæcenus habueris? an in eisdem Dei magis, quàm hominis Personam considerâris?

an filiali amore eosdem amplexus sis? an debitam reverentiam ijs exhibueris? an perfectam illis obedientiam præstiteris, non tantum integrè ac celeriter eorum mandato consequendo, sed iudicium etiam & voluntatem propriam, eorum iudicio & voluntati subjiciendo? an eosdem contra alios murmurantes defenderis, sicque Filios Noë Sem & Japhet imitatus nuditatem Patrum tuorum texeris, verèque ab eis benedictionem obtinere merueris.

Quomodo te erga Parochianos tuos gesseris? an omni generali amore sis complexus? an Sacramenta legitimo modo administraris, & verbum divinum fructuose prædicaveris? an pro iisdem, ut oportuit, frequenter & ardentè oraveris? an ægros suo tempore diligenter vistoraveris, & idoneisve alloquijs recrearis? an Juventutis sedulam curam gesseris, & in doctrina Christiana suo tempore diligenter instruxeris? an etiam defunctis debitam charitatem & auxilium precibus & operibus ferventibus exhibueris?

Quomodo erga Domesticos tuos te gesseris? an saltem ipsorum cordi, ut decebat, habueris, atque ad peccatorum fugam, virtutumque exercitium verbis & exemplis exercueris? an laborem & imperia discretè imposueris? an vitiorum mansuetè & efficaciter correxeris? an debitum vestitum & salarium fideliter porrexeris?

Quomodo erga alios tuæ curæ non subiectos charitatem tuam exercueris? an quod tibi fieri non velles, etiam illis non feceris, atque adeò nec cogitatione (puta suspicionibus, iudicijs temerarijs, contemptibus) nec verbo (puta murmurationibus, detractationibus, mordacibus dictis aut agnominationibus) nec opere (puta debitum honorem, necessarium auxilium, petitum obsequium denegando; aut famam, opes, corpus lædendo) eosdem læseris? an quod tibi fieri velles, illis liberaliter præstiteris, atque adeò precibus, elemosynis, obsequijs charitatem tuam demonstraris?

Quomodo te erga Inimicos tuos habueris? an iisdem offensas ex Christiana charitate remiseras? an juxta exemplum Christi pro illis ferventer oraveris? an varia charitatis officia exhibendo studueris carbones congerere super capita eorum?

Quibus motivis in charitate proximo exhibenda suscipias?

an sincerè propter Deum, an verò propter causam aliquam
aut dotem naturalem eundem dilexeris?

Quibus rationibus Zelum alienæ salutis in te excitare stu-
deris, aut excitare deinceps velis?

Quæ media ad Proximi salutem procurandam hæcenus
adhibueris, aut adhibere deinceps velis?

Quæ impedimenta tibi in cura animarum obstiterint, quò-
minus optatum fructum referres, & quomodo remove-
re velis?

II. Secunda occupatio erit Lectio spiritualis ordinarij
libri Ascetici, & ex libello de imitatione Christi l. 1. c. 15, &
l. 2. c. 4.

DIES TERTIA.

Tessera;

Quid mihi est in cælo, & à te quid *Solui super terram?*
defecit cor meum, & caro mea, Deus cordis mei, & pars
mea Deus in ætenuum ps. 72.

MEDITATIO I.

DE CORDE CARNEO PROCURANDO.

Prælium I. Est, imaginari Christum cor tuum durum
etipientem, & aliud molle substituentem, prout per Ezechie-
lem c. 36. promisit dicens: *Auferam cor lapideum de carne*
vestra, & dabo vobis cor carneum.

Prælium II. Est, petere gratiam, ut, quale cor carneum
à te requirat Deus, ritè cognoscere, & ubi cognoveris, stu-
diosè procurare possis.

Punctum I.

Considera I. Quòd triplici in sensu Deus à te cor car-
neum requirat I. Ut idem signifieet carneum ac molle &
tractabile, uti Deus ipse loc. cit. insinuavit, dum dixit: *Da-*
bo vobis cor carneum, & spiritum meum ponam in medio ve-
stri, & faciam, ut ambuletis in preceptis meis, & iudicia
mea custodiatis & operemini. Unde per hunc sensum cor
carneum idem significat, ac perfectam obedientiam ac sub-
jectionem, quam Deo & Superioribus tuis exhibere debes.

M m 5

COR-

Confidera II. In quo consistat ista subjectio; in sequentibus nempe I. Ut non aliud beneficium, nec alios subditos habere velis, quàm quos Deus & Superiores ipsi assignaverint. II. Ut eos, quos regendos susceperis, non aliter, quàm juxta Dei & superiorum voluntatem per constitutiones Ecclesiasticas, & Ritualia indicatam gubernare velis. III. Ut directionem & correctionem Superiorum promptissimâ voluntate suscipias, & seriò errorem commissum emendare studeas.

Confidera III. Quàm æquum sit, ut hanc subjectioem Deo & Superioribus perfectissimè exhibeas; cum ex te palmes prorsus infructuosus sis, atque adeò merito Christo (& Superioribus locum Christi tenentibus) velut viti conjungi debeas, quod per obedientiam obtinebis; sine qua vere timere potes, ne illud Aggæi *cap. 1.* tibi objici queat. *Populi corda sestra super vias vestras: seminastis multum, & intulistis parum. Respexistis ad amplius & factum est minus, & intulistis in domum, & exsufflavi illud. Quam ob causam dicit Dominus exercituum? quia domus, (& voluntas) mea deserta est, & vos festinatis unusquisque in domum (& voluntatem) suam. Propter hoc super vos prohibiti sunt cæli, ne darent rorem suum.* Vide ergo, quomodo hactenus te hac in parte gesseris, & deinceps gerere velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quod etiam in alio sensu Deus cor carnicum à te requirat, ita videlicet, ut idem sit, ac cor humanum & mite per efficacem mansuetudinem, qualem Christus *Mat. 23.* Apostolis suis commendavit, dicens: *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris.*

Confidera II. In quo consistat hæc mansuetudo; in sequentibus videlicet. I. Ut sinceram in omnibus functionibus, quas cum Proximo suscipis, dilectionem semper præstas; ita enim & vicissim amaberis, & quidquid volueris, facile impetrabis, ut S. Augustinus notavit dicens *11. 7.* in epist. S. Joann. *Dilige, & fac, quod voles.* II. Ut sermone affabilitate & dulcedine animos tibi conciliare studeas.

sicque cum veritate ad eos, quibuscum tibi agendum est, sequentia Siracidis c. 24. verba usurpare possis: *Transite ad me omnes, qui concupiscitis me, & à generationibus meis adimplemini: spiritus enim meus super mel dulcis, & hereditas mea super mel & favum.* * III. Ut, ubi correctio adhibenda est, S. Leonis Papæ doctrinam observes, & odio peccata habeas, non homines; & quod severiùs castigare necesse est, non sævientis plectas animo, sed medentis; nam, ut S. Prosper l. 2. de vit. contempl. rectè pronuntiavit, *leniter castigatus exhibet reverentiam castiganti; asperitate autem nimia increpationis offensus, nec increpationem recipit, nec salutem.*

Confidera III. Quàm necessaria tibi, & omni studio procuranda sit hæc mansuetudo, utpote efficacissimum ad animas lucrandas instrumentum; *nihil enim, teste S. Chrysostomo ho. de mansu. ita conciliat Domino Familiæ, ut quod illum videant tranquillum se offerre, & mansuetudine jucundum; nam & talem majoris faciunt, habentque pro Patre, & non pro Domino. Gratus, & amabilis est videtur; gratus item & his, quibus tantum nomine notus est; neque facile illum invenies, qui audiens laudari hominem mansuetum, illum videre, & exosculari non desideret, & non habeat in aliquanta lucri parte, ejus amicitiam diu posse frui.* Vide ergo, quomodo deinceps ejusmodi cor carneum & mite procurare velis. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE CORDE ALTO PROCURANDO.

Prælium I. Est, imaginari, quòd Christus in cœlo consistens cor tuum suo cordi uniat, sicque efficiat, ut nihil amplius in terris formides juxta illud Psalmi 63. *Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur Deus. Sagitta parvulorum facta sunt plaga eorum, & infirmata sunt contra eos lingue eorum.*

Prælium II. Est, petere gratiam, ut, in quo altitudo ista cordis consistat, verè cognoscere, illamque totis viribus sectari queas.

Pun-

Punctum I.

Confidera I. Qualem altitudinem cordis à te requirit Deus, ut scilicet, sicut ij, qui supra montem Olympi ascenderunt, nullos ventos, nullas tempestates experiuntur, sed perpetuam serenitatem habent; ita & tu sic providentiæ & voluntati divinæ totum te committas, & conformes, ut nullus te casus adversus turbare & affligere possit.

Confidera II. In quibus specialiter occasionibus hæc conformitatem ostendere debeas, in sequentibus videlicet.
1. Ut non alios Superiores, locum, officium, subditos, vel etiam &c. habere velis, quàm quos sapientissima Dei providentia tibi submisit. 2. Ut quocumque successu & fructu laborum tuorum contentus existas, modò, quod in te erat, spereris. 3. Ut, quocumque casum adversum tranquillo & læto animo excipias, usurpans perpetuò unum ex sequentibus suspirijs: *Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. Vel Dominus est, quod bonum est in oculis suis, hoc faciat. Vel: Ohmutus, & non aperui os meum, quoniam tu fecisti. Vel: Dominus præcepit et, ne malediceret mihi, & quis est, qui contradicat?*

Confidera III. Quàm necessaria tibi sit hæc altitudo, ut pote cui, sicut cum Paulo vas electum es, ut portes nomen Domini coram Gentibus & Regibus, ita ostendatur pariter, quid te oporteat pro nomine ejus pati; ut adeò merito cum eodem sancto 1. Cor. 16. dicere queas: *Offitium mihi acceptum est magnum & evidens, & Adversarij multi.* Statim proin hanc altitudinẽ cordis totis viribus procurare. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quomodo ad hanc altitudinem cordis pervenire possis, nempe si, ut Christus ipse quondam S. Catharinam Senensem docuit, hæc tria firmissimè credas. 1. Deum summè potentem esse sine cujus voluntate nec stilus capiti tibi commoveri, aut eripi possit, ut adeò merito Siracides 11. dixerit: *Bona & mala, vita & mors à Domino sunt.* 2. Eundem Deum etiam summè sapientem esse, ita ut omnium mala, quæ ab alijs parata sunt, sciat in summum nostrum bene-

num convertere, uti in exemplo Josephi Patriarchæ Proregis Ægyptiaci clarissimè videre est. 3. Denique etiam summe bonum esse, ut nihil nisi, quod nobis optimum esse cognovit, permittitur sit, ut ad eò meritò S. Paulus ad Rom. 8. dixerit, diligentibus Deum omnia in bonum cooperari.

Considera II. Quàm efficax sit hoc medium, ad dictam altitudinem obtinendam; cum, ut sapienter jam olim Epictetus c. 10. Enchiridij dixit, *Homines non perturbentur rebus, sed ijs, quas de rebus habent, opinionibus*; hæc autem opinio efficaciter corrigatur, si juxta priorem doctrinam firmiter nobis persuadeamus, omnia, quæ sunt, à sapientissima, nostrique amantissima Dei providentia permitti, & in summum nostrum bonum ordinati, ita ut si ipsismet nobis electio relinqueretur, nihil melius, quàm quod Deus ordinavit, eligere possemus.

Considera III. An hæcenus hoc medio usus sis, & uti deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Fructus præclaros hujus altitudinis, quos clarè indicavit Deus ipse ps. 88. dum dixit: *Inveni David servum meum: oleo sancto meo unxi eum, manus enim meæ auxiliabuntur ei, & brachium meum confortabit eum*, quibus verbis tres præclaros fructus insinuavit, videlicet I. *Summam & perpetuam lætitiæ*, quæ omnia alia gaudia perinde superat, ac oleum reliquis liquoribus supernat; nam sicut præclarè quidam SS. PP. dixit, *si mens in DEVM forti intentione dirigitur, quidquid sibi in hac vita amarum evenit, dulce existimat: omne, quod affligit requiem putat: transire & per mortem appetit, ut obtinere plenius vitam possit*. Sicque verificatur Salomonis effatum prov. 16. quo dixit: *Secura mens est quasi jure convivium*. 2. *Summam prosperitatem successus in laboribus & officijs*; si enim non digitus duntaxat, sed tota manus (per quem modum loquendi abundantia & efficacia auxiliij denotatur) auxiliabitur tali homini, quis de optimo successu dubitare poterit? Implebitur sanè in servis talibus, quod S. David ps. 1. prædixit, dum virum, cujus in lege Domini voluntas est fixa, similem ait fore ligno plantato secus decursus aquarum, & fructum

fructum daturum in tempore suo. & quod omnia, quaeunque faciet, prosperabuntur. III. *Summam protectionem a malis*, quam per vocem *brachium* indicavit, & si in ullo alio, in Davide sanè ostendit, idèmq; faciet omnibus, qui vult secundum cor illius esse, atque ad altum cor accedere studuerint; si enim prov. 4. omni custodia servandum cor esse dixit, quidni & ipse virum secundum cor suum omni custodia proteclurus credatur.

Considera II. Quàm pretiosi sint hi fructus, & tibi maxime oprandi, ut & Proximi salutem juxta vocationem tuam efficacius procurare, & inter tot labores & difficultates constantem animi tranquillitatem ac lætitiã retinere valeas.

Considera III. Quomodo vel hoc etiam titulo delictam hactenus altitudinem cordis sectari, cumque in sententia præclaram S. Augustini sententiam in animo semper habere velis: *Quid timet homo in sinu Dei positus? tu de sinu ipsius noli cadere; & quidquid tibi ex venerit, in bonum convertet.* Colloquium ad Christum.

OCCUPATIONES

Reliquæ Dicit.

I. Prima occupatio erit examen circa ea, quæ ad Dei & Cælitum cultum spectant; itaque examina temetipsum

Quomodo te erga Deum ipsum habeas, an debitum ei respectum, amorem, honorem exhibueris?

Quàm diligentia & fructu Exercitia spiritualia, puta orationem mentalem & vocalem, Sacrificium Missæ, lectionem spiritualem peregeris? an desolationes potius, quam ariditates sub iisdem experiaris? quæ distractionum & ariditatis causa? quomodo submovendæ?

Quomodo in cultu SS. Passionis Christi, Eucharistiæ, & Virginis, S. Angeli Custodis, aliorumque SS. Patronarum te gesseris? an, quæ ad eorum honorem facere decreveris, constanter impleveris?

An, & quas preces jaculatorias usurpare interdum soles, & quo fructu?

An & quoties de die bonam intentionem tuis actionibus præfigere, & quoties renovare soleas?

An pro acceptis beneficijs gratias debitas persolvere studearis; & quoties in die?

An etiam adversa de illius manu cum hilaritate & æquanimitate acceperis?

Quomodo in servitiò Dei & perfectione proficere studueris? quod desiderium proficiendi in te sentias? quibus ad hanc finem medijs utaris?

Quomodo ad mortem, si hodie obeunda esset, paratus fores? quid te in tali casu magis angeret, vel solaretur?

II. Secunda occupatio erit lectio ordinarij libri, & duorum capitum ex lib. de imitatione Christi, nempe l. i. c. 9. & lib. 3. c. 25.

QUARTUM EXEMPLAR TRIDUANAË RECOLLECTIONIS.

Pro Sacerdote seriam Pœnitentiã facere volente.

Cum contingat interdum, ut Sacerdos aliquis pluribus vitijs, malisque consuetudinibus immerfus, aut sponte respiciat, & recollectionem quandam spiritualem instituere decernat, aut certè ad eandem faciendam superiorum imperio adigatur, ideò ut talis quoque Sacerdos materiam ad finem sibi præfixum obtinendum idoneam pro triduana saltem collectione inveniat, placet eandem hoc loco assignare succinctius tamen, quàm in prioribus fecerim, ut ipse tantò plus spatij habeat ad peccatorum suorum gravitatem & multitudinem perpendendam, motivâque & media ad seriam commendationem conducentia excogitandi.

Quia verò, ut alibi monui, ad optatum ex tali recollectione fructum faciendum non parùm conducit, si Patronus quispiam eligatur, qui in simili olim statu constitutus, misericordiam ipsius clariùs per experientiam propriam cognoverit, atque adeò patrocinio suo libentiùs auxiliaturus credatur, ideò & pro hac recollectione S. Petrum Ecclesiæ Principem, & omnium Sacerdotum Patriarcham & Patronum singularem in auxilium specialiter vocandum, & velut pulcherrimum Pœnitentiæ exemplum ob oculos habendum censeo, de quo proinde & ipse meditationes potissimum instituentur.

DIES

DIES PRIMA.

Tessera.

Domine, ne memneris iniquitatum mearum antiquorum, sed cito anticipent me misericordiae tuae, qui pauper factus sum nimis. ps. 78.

MEDITATIO I.

DE PETRO DELINQUENTE.

Scopus hujus meditationis erit delictorum tuorum gravitatem cognoscere, ad quod non parum conducet, si una parte peccati à S. Petro commissi gravitatem consideres, ex altera verò parte, tua peccata cum peccato illius compares. Præmissis ergo orationibus consueveris & præludij orationarijs, quæ semper à te debito modo facta deinceps supplicam.

In puncto primo considera, quàm magna beneficia S. Petrus à Christo acceperit, tum per vocationem ad Apostolatatum; tum per tam salutarem instructionem verbo & exemplo factam; tum per Sacerdotij collationem; tum per SS. corpus & sanguinem paulò antè porrectum; tum per confidentiam ad ipsum habitam, dum ipsum cum SS. Joanne & Jacobo transfigurationis & agonie suæ, aliorumque sanctorum suorum testes esse voluit; & ex horum beneficiorum magnitudine collige, an non æquissimum fuerit, ut S. Petrus pro tot favoribus gratissimum se exhiberet, & præ reliquis Discipulis vehementius Christum amaret, & firmitus ei adhereret? Reflecte te postea ad tua quoque beneficia accepta à Deo, & vide, an non sicut similes favores accepisti, ita & similes quoque causas habueris, Deum ferventiùs amandi.

In secundo puncto considera qualitatem & gravitatem peccati à S. Petro commissi, quòd scilicet summum suum Benefactorem, Magistrum, Patrem tam amabilem nobis negavit, idque jurejurando confirmavit; cum ergo, teste S. Bernardo, nihil perinde displiceat Deo, præsertim in Filij gratiæ, sicut ingratitude, perpende, quantopere hæc negatio Christo doluisse, & displicuisse debeat, utpote quæ summam ingra-

ingratitude involverit. Cum autem tu quoque per peccata tua similem negationem non tam verbis, quam operibus ipsis admiseris, an non dolorem & offensam tantò majorem Christo creaveris, quantò frequentius similia beneficia, maxime SS Corporis & Sanguinis communicationem repetivit.

In tertio puncto considera, quòd etiam ex repetitione negationis à S. Petro factæ non modicum pondus tali peccato accesserit, cum non ex fragilitate duntaxat, sed deliberata voluntate ortum se sumpsisse arguerit, atque adeò meritò Christo tantò magis displicuerit, quantò minus post tot causas amandi S. Petro datas tam subitam aversionem expectâtas, ita ut meritò ad eundem dicere potuerit, quòd Cæsar Imperator Romanus ad Brutum optimum Amicum suum dixerat, dum ad eundem occisoribus Cæsaris se sociantem dixit: & tu Brute? conclude itaque, cum tu non ter duntaxat, sed centies fortè, millièsque eundem Christum negâris, quantam per tot peccata displicentiam & dolorem Christi creaveris, & quàm justas adeò seriæ pœnitentiæ agendæ causas habeas. Resolvè te itaque ad talem pœnitentiam, tibi que dictum à S. Jaanne Bapt. credito? *Pœnitentiam age, quoniam appropinquavit regnum calorum.* Sin autem, venio tibi Apoc. 2. *Memor esto, unde excideris, & age pœnitentiam, & prima opera fac: sin autem, venio tibi, & movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi pœnitentiam egeris.*

MEDITATIO II.

DE PETRO PœNITENTE.

Copus hujus meditationis est, cognoscere, quâ ratione S. Petrus de peccatis suis pœnitentiam egerit, pulchrùmque adeò tibi similis pœnitentiæ agendæ exemplum reliquerit.

In primo puncto considera, quòd S. Petrus non quamcunque pœnitentiam egerit, sed seriâ valde, & magnam, id verba Evangelistæ Matthæi c. 26. testantur: *Egressus foras flevit amare!* Quia scilicet illorum verborum Jer. 2. meminerat, & quasi à Christo sibi dicta credebat: *Scito, & Vide, quia malum & amarum est, reliquisse te Domnum Deum tuum, & non esse timorem (& amorem) mei apud te.* Vide ergo, an non similes fendi causas habeas, tibi que illa Jeremiae.

Instru. VIII.

N n

mia

miæ c. 9. verba appropriandi: *Quis dabit capiti meo aquam
& oculis meis fontes lacrymarum? & plorabo die ac nocte.*

In secundo puncto considera, quòd S. Petrus non contem-
tus fuerit, semel deflevisse peccatum suum, sed per totam vi-
tam usque ad eò deploràrit, ut, teste S. Silvestro Papa, lacry-
mæ genas ejus excavaverint, & oculos quasi sanguinatos
fecerint, quia videlicet sciebat dictum à Siracide Eccl. 1. *Do-
propitiato peccato noli esse sine metu.* Quàm efficaces verò
fuerint hæ lacrymæ, testatur S. Leo S. 9. de Passione dicentem
*Sancte Apostole, lacryma tua ad diluendam culpam negoti-
ationis; Sicutem habuere sacri Baptismati.* Vide ergo
tu, quàm multò graviores habeas causas ob tot, tantaque
peccata tua semper adhuc plangendi, & cavendi, ne non
peccatis cumulum peccatorum, & causas plangendi multi-
plices; cum, teste S. Gregorio in Pastor. *unusquisque non
tantum penitendo compunctionis sue bibat lacrymas, quan-
tum se à Deo meminit amisisse per culpas.* Itaque dictum
S. Ambrosij ad Theodosium tibi quoque applica, & quòd ille
de Davide dixit, hoc tu de Petro intellige: *si secutus es
erantem, sequere & penitentem.*

In tertio puncto considera, quòd nec hæc penitentia con-
tentus Petrus, aliam quoque satisfaciendi rationem longè
perfectiorem adhibuerit, dum alios quoque quàm plurimos
à peccatis abstraxit, & ad similem penitentiam perduxit. Ita
cum Christus, quod uni ex minimis suis factum est, sibi
actum reputet, tantò facilius ab eodem delictorum
veniam impetraret, quantò sapius ipsi hoc beneficium
peccatoribus conversis præstitisset; unde merito S. Jacobi
c. 5. dixit: *Fratres mei, si quis ex vobis erraverit à veritate,
& converterit quis eum, scire debet, quoniam, qui
converti fecerit peccatorem ab errore sua sua, salvabit ani-
mam ejus à morte, & operiet multitudinem peccatorum.*
Cum ergo & tu non minùs Christum te offendisse agnoscas
& ex altera parte tam bonam occasionem habeas, hoc
satisfaciendi genus usurpandi, vide, an non æquum
sit, ut vel hoc titulo ad animarum salutem strenuè
cumbas, & quàm plurimos peccatores ad veram peniten-
tiam perducere studeas.

DIES SECUNDA.

Tessera.

Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam, & secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam. psalm. 50.

MEDITATIO I.

DE PETRO RESPECTO A CHRISTO,
Seu
DE ADJUMENTIS AD VERAM PENITENTIAM AGENDAM.

Scopus hujus meditationis est, videre, quo potissimum Medio S. Petrus ad penitentiam tantam permotus sit, & quomodo tu quoque illud adhibere debeas.

In primo ergo puncto considera, quando & quomodo S. Petrus ad tantas lacrymas & penitentiam permotus sit; scilicet tunc, quando, teste S. Luca c. 22. *conversus Dominus respexit Petrum*; hic enim aspectus Christi Petro pectus, vel acutissimus gladius transverberavit, & ut loco sanguinis copiosæ lacrymæ fluxerint, effecit. Ex quo primum, idque summè necessarium conversionis & penitentiam adjumentum colligere potes, quod est miseratio Dei ad penitentiam moventis; *Moyse enim dicit, Teste S. Paulo ad Rom. c. 9. Miserebor, cujus misereor: & misericordiam prestabo, cujus misereor. Igitur non solentis, neque currentis, sed miserantis est Dei. Dicit enim Scriptura Pharaoni: Quia in hac ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem meam, & ut annuntietur nomen meum in universa terra. Ergo, cujus vult, misereatur, & quem vult indurat.* An non ergo merito pro hac misericordia supplicas Deo, clamásque cum S. Davide ps. 50. *Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam?*

In puncto secundo considera, quòd respectus iste, quo Christus Petrum respexit, non nuda miseratio fuerit, sed etiam illustratio copiosa, quâ Deus bonitatem suam infinitam tam multis argumentis antehac Petro demonstratam

N 2

ipfi

ipſi in mentem revocavit, & illam quaſi querelam Jerem. 17. iterum repetivit: *Obſtupescite caeli ſuper hoc, & terra conſolamini ſehementer, dicit Dominus*: Duo enim miſi fecit Paulus, (& Diſcipulus) meus. *Me dereliquerunt ſuper terram aqua viva, & foderunt ſibi cisternas, cisternas ſuperſticias, qua continere non valent aquas.* Hæc namque illuſtratione errorem ſuum & ſtultitiam ſuam clariffimè agnovit, & trus, atque ad eundem deteſtandum & corrigendum commovere per commotus eſt. Vide ergo, quomodo tu quoque, cum Chriſtus ſimili modo reſpicere te paratus ſit, hanc illuſtrationem pariter admittere, & conſideratione tantæ bonitatis tam turpiter à te deſertæ cum Anna Tobiz uxore c. 10. ſuis irremediabilibus lacrymis, dicerèque velis: *Hec, Domine meus, omnia in te uno habens, non te debebam dimittere me.*

In tertio puncto conſidera, quòd S. Petrus non contentus adjumento hoc ex parte Dei præſtito, etiam ipſe ex ſua parte cooperatus ſit, & aliud adjumentum non minùs efficax & neceſſarium adhibuerit, occaſionis ſcilicet, in qua lapſus eſt fugam; nam egreſſus foras eſt, teſte Evangeliſta, ſicque declinavit, qui ei peccati & lapſus occaſio fuerant, declinavit quippe ſuſpectum eſſe dolorem, qui non ſufficienter adducit ad relinquendas occaſiones peccati; & qui amoris proculum, perire in illo. Vide ergo & tu, quæ tibi hæc occaſio petra ſcandali fuerit, & memor doctrinæ à Chriſto Marc. 9. datæ: *Si manus tua ſcandalizaverit te, abſcindam eam, & projice abſ te*: occaſionem talem penitus tollere juvat enim non quolibet res adepta, ſed multiplicata radice, ſed potius deciſa ex corde radicitus. Hinc S. Auguſtinus ad ritè agendam pœnitentiam l. 2. conf. c. 12. primò contendit occaſionis ſubtractionem, deinde primò contendit virtutem, & affectionis ſanitatem; quia non ignoſcebat videlicet, quòd, ſicut in peſtilentibus locis ſententia tractus aër latentem corporibus morbum injicit, ita in peccata conſuetudine ac converſatione maxima mala habentur, etiam ſi ſtatim incommodum non ſentiantur.

MEDITATIO II.

DE PETRO VINCENTE

Seu

DE IMPEDIMENTIS POENITENTIAE REMOVENDIS.

SCopus hujus meditationis est cognoscere, quænam impedimenta præcipuè S. Petro obstiterint, aut certè obstare poterint ad poenitentiam agendam, & quàm efficaciter, fortiterque ea removerit, tibi que iterum in ordine ad eundem finem, pulchrum imitationis exemplum reliquerit.

In primo itaque puncto primum impedimentum poenitentia, quod S. Petro obstiterat, considera, difficultatis scilicet horrorem; hunc enim maximè obstare poenitentia, fat clarè Thomas Kemp. l. 1. c. 25. insinuavit, dum dixit: *Vnam est, quod multos à profectu & ferventi emendatione retrahit, horror difficultatis seu labor certaminis.* Sed hoc impedimentum fortiter vicit D. Petrus, dum non tam ad difficultatem hanc, quàm paratum Dei auxilium respexit. Meminit namque, quod Servator Matt. 11. dixerit: *Tollite jugum meum super vos; jugum enim meum suave est, & onus leve,* propter gratia scilicet actualis conferendæ copiam. Vide ergo, an non & tibi hoc impedimentum hactenus obstiterit, & eodem, quo D. Petrus, modo vincere stude. Eum in finem revolve, quid Angelus custos quondam Clienti suo dixerit simile impedimentum habenti; cum enim huic Juveni ingens gigas apparuisset, & ipse ad certamen ab eo vocatus, congregari horreret, Angelus ei assistens hortatus est, ut tantùm animosè invaderet illum, mox enim se auxilium præstiturum, quod cum fecisset, absque difficultate Gigantem superavit. Idem ergo & à tuo custode Angelo, ipsòque Deo fieri puta, ideòque generosè aggredere difficultatem, & mox auxilium experiere; nam, ut idem pius Author l. c. dixit, *illi maximè præ cæteris in virtutibus proficiunt, qui ea, quæ sibi magis gravia & contraria sunt, viriliter vincere nituntur; nam ibi homo plus proficit, & gratiam mereatur ampliozem, ubi magis se ipsum vincit, & in spiritu mortificat.*

In secundo puncto secundum impedimentum considerandum, quod est falsa persuasio, quâ homines peccatores sibi persuadent, nimis triste & melancholicum esse, pœnitentiam agendam cum talis pœnitens illud S. Bernardi dictum (quod Martinus Faber in conc. 4. de S. Magd. refert) usurpare debeat: *Primum est mihi propositum, nunquam videndi, quousque ad diem ex ore DEI illa verba: Venite benedicti, neque a terra desinam, donec liber sim ab illa sententia: Ite maledicti in ignem aeternum.* Sed & hoc impedimentum facile rejectum Petrus, quia jugum Domini suave esse, non modò firmè credidit, sed propriâ etiam experienciâ didicit, unde & in prima sua Epistola c. 1. Christianos ad ejusmodi tentationem vincendam propositâ lætitiâ secutura hortatur dicens: *quo exultabitis, modicum nunc si oportet contristari in vobis tentationibus.* quanta autem sit hæc lætitia futura, paulo post insinuat his verbis: *Credentes autem exultabitis lætitiâ inenarrabili & glorificata, reportantes finem suorum prostra salutem animarum.* Vide ergo & tu, an non tibi quæ hoc impedimentum hætenus obstiterit, & falsam tuam opinionem corrige, certò tibi persuadens, majores te laboriosæque consolationes reperiturum in pœnitentiâ, quam in ter mundanas consolationes, cum, si gaudium est in hoc Mundo, hoc utique possideat pura conscientia, teste propheta I. 2. c. 6. hujus autem certissimum testimonium dicitur: *lacrymæ pœnitentis, ut quæ, teste S. Augustino l. 11. affertur, sunt aqua salutaris, per quam omne peccatum deletur.* Unde meritò S. Chrysostomus ho. 12. in Epist. ad Coloss. ait, *nihil esse his lacrymæ jucundius, & quorûm visus illas quæ sunt, jucundiores. Sciunt, qui lugent, quantam hæc res habeat voluptatem.* illam videlicet, de qua Servator Matt. 5. dicit: *Beati, qui lugent, quantam consolabuntur.*

In tertio puncto considera tertium impedimentum, quod est respectus hominum, à quo, sicut S. Petrus ad peccatum inductum fuisse cognovit, ita, ne deinceps amplius à pœnitentiâ impediret, sedulò cavet, unde in sua Epist. 1. c. 3. dicit: *quodque ad eundem respectum & timorem hominum vitium, dum sollicitè hortatur, dum ait: Et quis est, qui vobis necesse est boni amulatores fueritis? sed & si quid patimini propter iustitiam beati. Timorem autem eorum ne simuletis.*

non conturbemini; Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris. Considera ergo, an non & tibi respectus iste non modicum ad pœnitentiam obstaculum objecerit? an non apud te quoque, in animo saltem, auditum sit vulgare illud: *quid dicent homines?* quare vel deinceps corrige timorem istum, seriò conferens causas, ob quas DEUM magis respicere & timere, quàm homines debeas, cum horum favor sit vanus, instabilis, infirmus, & parvus; divinus autem favor solidus, constans, liberalis, potentissimus, atque adeò plus appetendus, quàm omnium hominum maximus favor. Dic ergo & tu, si homines abstertere à pœnitentia volunt, cum S. Petro: *Obedire (& respicere ac placere) oportet DEO magis, quàm hominibus;* si enim hominibus placerem, Christi servus non essem. Oculi ergo mei deinceps semper ad Dominum stant directi.

DIES TERTIA.

Tessera.

Domine patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. *Matt. 18.*

MEDITATIO I.

DE FERVENTE PETRO.

Copus hujus Meditationis est, cognoscere fructus pœnitentiæ, quos S. Petrus ex sua conversione retulit, ut & tu per illos ad similem pœnitentiam exciteris.

In primo puncto considera primum fructum pœnitentiæ; qui in ipsum Deum redundabas, amor scilicet vehementissimus, quo D. Petrus in Deum rapiebatur ex consideratione præteriti peccati, cum enim ipse Christus Luc. c. 7. dixerit, eum, cui plus dimittitur, plus diligere, æquissimum meritò agnoscebat, ut, quoniam tam gravem culpam sibi tam benignè remiserat Christus, ardentius quoque ipsum diligeret; hinc Jo. 21. rogatus à Christo, an ipsum plus his (cæteris scilicet Apostolis) diligeret, intrepidè respondit: *Tu scis, Domine, quia amo te.* Cum ergo & tibi non unum duntaxat, sed tot, tamque gravia peccata, & quidem toties remissa esse agnoscas, vide nunc, quàm efficacem stimulum ad similem,

imò vehementiorem amorem eliciendum, atque adeo primum hunc fructum participandum habeas, ut de te quod suo modo dici queat, quod Christus S. Magdalenæ, licet alio sensu dixerat: *Remissa sunt ei peccata multa, quoniam (aut potius ideo) dilexit multum.*

In secundo puncto secundum pœnitentiæ fructum, qui proximum redundabat, considera, scilicet commiserationem insignem cum alijs in peccata lapsis; hinc tam suaviter eorum pœnitentiam & sanctitatem vitæ hortatur dicens: *Obsecro mi, obsecro vos, tanquam advenas & peregrinos abstinete vos à carnalibus desideriis; eratis enim sicut oves errantes sed conversi estis nunc ad Pastorem & Episcopum animarum Vestrarum.* Hunc ergo fructum & tu sane abundanter participabis, si per pœnitentiam propria tua peccata frequentius oculis obijcias, tunc enim illis pij Ascetæ verbis l. 7. c. 1. te ipsum excitabis ad commiserationem, dicēsque: *Studens esse in tolerando aliorum defectus, quia & tu multum habes, quæ ab alijs oportet tolerari. Si non potes te talem habere, qualem & is, quomodo poteris alium habere ad beneficiatum? si tu eum tot auxilijs torques, & tam graviter lapsus, quid mirum, si alij tantis subsidijs carentes interdum cadant.* Nunc autem sic DEUS ordinavit, ut nemo sit sine defectu, nemo sine onere, & sic discamus alter alterius onera portare.

In tertio puncto considera tertium fructum pœnitentiæ qui in ipsam S. Petri Personam redundabat, erātque extremus fervor, quo præteritam vitam corrigere, & neglectum meritum cœlestium lucrum refarcire studebat, quem quidem fervorem in tribus præcipue occasionibus ostendebat. 1. In vehementi odio & fuga omnis peccati, & concupiscentiæ ad peccatum inducentis. 2. In vehementi studio omnium actiones, sive in occulto, sive publico susceptas cum magis diligentia & perfectione obeundi. 3. In vehementi desiderio multa pro DEO, graviusque patiendi. Quæ omnia tam ex Actis Apostolorum, tum ex vita ipsius passim ab Auctores descripta patent. Aspice ergo & tu, & imitare hoc exemplar, tantoque fervorem majorem ostendere stude, quanto gravius te, sapiusque deliquisse, adeoque & jacturam meritum tuorum grandiore fuisse passum cognoscis. Sequere cœlestium

ium S. Pauli ad Ephes. 5. c. dicentis: *Videte, Fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi insipientes, sed quasi sapientes, redimentes tempus*; tunc autem juxta S. Thomam in loc. cit. redimitur tempus, quando quis tantò magis vacat bonis operibus, quantò priùs instirrit malis; nam, ut S. Hieronymus ad Paulinum scripsit, *subitus calor longum teporem vincit*; & acceleratus equi cursus omnem priorem tarditatem compensat.

MEDITATIO II.
DE PETRO CONSTATE.

Id est,

Perseverantia pœnitentiæ procuranda.

SCOPUS hujus Meditationis ex ipso titulo facilè patet, quòd nempe alius non sit, quàm constantia in suscepto Pœnitentiæ exercitio, ut, si cum D. Petro malè cœpisti, saltem cum eodem finias bene.

In primo puncto considera, multis quidem ex capitibus laudabilem fuisse D. Petri pœnitentiam, sed eo maximè, quòd tandem in finem usque continuàrit, & operi laudabiliter incepto gloriosam coronidem imposuerit, dum generosam de Tyranno victoriã reportans, cruci affixus inter ardentissima amoris ad Magistrum sui conspectũ anhelantis suspiria vitã finivit; hinc alios etiam Christianos tam efficacibus verbis ad similem perseverantiã hortatus est in c. 2. ep. 2. dicens: *Si enim respicientes coinquinationes Mundi in cognitione Domini nostri & Salvatoris IESU Christi, his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus; melius enim erat illis, non cognoscere & iam justitia, quàm post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato; contigit enim eis illud Veri proverbij: Canis reversus ad suum vomitum, & sus lota in solutabro luti.* Vide ergo & tu, quomodo illius exemplo excitatus, similem deinceps in tua pœnitentia perseverantiam obtinere velis.

In secundo puncto considera, quibus motivis se ad talem perseverantiam D. Petrus excitaverit, tribus videlicet. I.
Per exemplum Christi, qui obediens fuit usque ad mortem,

Nn 5

ita

Ita ut jure merito ante obitum dicere potuerit: *Consummavi cursum meum*. 2. Per DEI constantiam in beneficiis ipsi Petro non solum in hac vita collatis, sed etiam per totam aeternitatem conferendis; quidni enim æquissimum putaret esse, ut ipse vicissim constanter tantum Benefactorem diligeret, & modico saltem tempore, quamdiu scilicet vita præteriret, & rareret, gratum se exhiberet? 3. Per necessitatem hujus perseverantiae, sciebat namque dictum à Magistro suo Mattheo. *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Et iterum Luc. 9. *Nemo mittens manum ad aratrum, & respiciens retrò aptus est regno Dei.* Sed & meminerat, quam amabilem Ios olim sequentibus verbis sit allocutus: *Vos estis, qui mansistis mecum in tentationibus meis, & ego dispono sicut disposuit mihi Pater meus regnum; ut edatis & bibatis super mensam in regno meo.* Perpende itaque, quam obsecratio sit hæc motiva ad te quoque excitandum, ut in Perseverantia nunc proposita & inchoata ad finem usque vitæ perseveres, confidens cum S. Paulo in hoc ipsum, quia, qui cepit in te opus bonum pœnitentiæ, etiam perficiet usque in diem JESU Christi; illudque DEI dictum Apoc. 2. tibi applicandi: *Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Certè spes omnes nostræ in consummatione constituit, ut Eusebio hom. 5. & ideo Jacob Patriarcha olim vidit DEUM in summitate & fine scalæ, non medio vel principio scalæ, ut indicaret, non sufficere bene cœpisse, nisi consummatione accedat; unde nemo coronabitur, nisi qui legitime cœpaverit, ut rectè S. Apostolus 2. ad Cor. 2. dixit.

In tertio puncto considera, quem fructum S. Petrus ex hac sua perseverantia retulerit, videlicet ut perinde ac S. Paulus 2. ad Timoth. c. 4. dicere potuerit: *Bonum certamen certavi, consummavi cursum, fidem servavi, de reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus Index.* Vide ergo, & bene perpende, quam pretiosus & optabilis sit hic fructus, dignusque, ob quem magna cum alacritate pœnitentiam etiam durissimam suscipias, & ad finem vitæ usque continues; si enim Dæmon ut in speculo Exempl. dist. 9. ex. 63. refertur, aliquando fateri ausus est, quod omnes omnium Damnatorum pœnas usque ad extremum iudicij diem libenter toleraturum, modò DEUM vel unum momentum

momento aspicere liceret; quanto magis tu amarissimam quantumvis poenitentiam tantum usque ad finem vitæ, qui forte brevi aderit, suscipere, & continuare debes, ut DEUM per totam æternitatem aspicere queas. Unde meritò S. Hieronymus⁹ cuidam ob difficultates & molestias in eremo tolerandas terro hoc remedium suavitatis dicens: *Infinita eremi castitas te terret & in Paradisum mente deambula. Quotiescumq; illuc cogitatione conscenderis, toties in eremo non eris.* Quare audi consilium S. Pauli 1. ad Cor. 15. monentis audi: *Fratres mei dilecti, stabiles estote, & immobiles, abundantes in omni opere Domini* (quale utique præ reliquis est vera poenitentia & emendatio vitæ) *semper scientes, quòd labor vester non est inanis in Domino.*

OCCUPATIONES

Reliquæ pro hoc triduo.

I. Præter has sex Meditationes, reliquum tempus partim in confessione generali facienda; partim in inspiciendo animæ statu ad similem aliquem modum, qualis in prioribus tribus exemplaribus assignatus est, partim in lectione spiritali libelli alicujus pij, & ad propositum tuum idonei consumes: Ejusmodi autem libelli exempli gratia esse possunt, Claudij Viexmontij Libellus de poenitentia agenda. Ludovici Granatensis Dux Peccatorum. Hieremiæ Diexelij, Æternitas, vel Tribunal sacrum. Item vitæ aliquæ Sanctorum, qui veram & rigidam poenitentiam egerunt, ex Petro Ribadeneira, vel alio simili libro selectæ. Nec ipse etiam libellus de imitatione Christi omitti debet, ex quo lib. 1. c. 25. 28. & 21. hoc triduo legi possunt. Quòd si verò occasionem habueris, etiam poenitentias aliquas externas v. g. flagellationem, cilicij gestationem, jejunium, humicationem suscipiendi, istas quoque perutiliter assumes, nec modicum ad propositum finem subsidium experièris.

II. Si autem hæ Meditationes minùs tibi arrideant, poteris sex alias Meditationes pro eodem tuo fine conducentes, vel ex Sacerdote Christiano vel Exercitiis P. Jacobi Masenij assumere. Ex priore quidem libello servire præcipuè poterunt pro prima Meditationes tres fol. 58. 61. 62. de beneficio

cio & Scopo, Vocationis ad Sacerdotalem Statum, donis
 & gratiis eximiis huic Statui annexis, quæ proinde tres Me-
 ditationes in unam conjungi poterunt. Pro secunda accipi
 poterit quarta Meditatio ibidem assignata de gravitate pec-
 catorum, quæ à Sacerdotibus committuntur. fol. 65. Pro
 tertia sumi posset quinta ordine de morte eorum, qui in
 eris Monasteriis vitam traduxerunt. fol. 68. Pro quarta
 serviet sexta de ultimo examine & judicio Sacerdotum. fol.
 70. Pro quinta Meditatio septima de luctuosissimo Statu
 Sacerdotum damnatorum. fol. 73. Pro sexta serviet octava
 de cælestis gloriæ mercede piis Sacerdotibus preparata. fol.
 76. cui etiam nona de cælestis patriæ bonis à Sacerdote
 affectu expetendis jungi poterit. Pro lectione verò legere
 possunt reliqua capita, quæ toto illo libello continentur.
 Masenii verò Exercitiis assumi possunt à fol. 447. illæ, quæ
 ibidem ex instituto pro personis Ecclesiasticis sunt compo-
 sitæ. Prima de fine & vocatione Ecclesiasticorum l. c. 447.
 secunda de peccatis Ecclesiasticorum sollicitè vitandis. fol.
 457. Tertia de gravi judicio DEI Ecclesiasticis improbitate
 imminente. fol. 465. Quarta de sanctimonia Ministrorum
 Ecclesiæ, vi ordinationis, requisita. fol. 476. Quinta de
 doctrina & virtute Ministrorum Ecclesiæ. fol. 487. Sexta
 de obedientia, castitate, & paupertate eorundem Minis-
 trorum, fol. 498. quibus lectionis spiritualis loco jungi possunt
 etiam septima de charitate, Zelo, & patientia. fol. 509. &
 octava de perfectione & conjunctione cum DEO Sacerdoti-
 bus necessaria. fol. 517.

III. Ut ergo totum hunc tractatum de Theologia Mystica
 ea seu sacro secessu ritè instituendo concludam, sic tibi ob-
 rum, quæ in eodem dicta sunt, usum sedulum & cretam
 commendo, ut meritò cum S. Davide Pl. 76. dicere possis.
*Memor fui DEI, & delectatus sum, & exercitatus sum, & non
 defecit Spiritus meus. Cogitavi dies antiquos, & annos
 ternos in mente habui. Et meditatus sum nocte cum ceteris
 meo, & exercitabar, & scopebam Spiritum meum. Numquam
 in aeternum projiciet DEVS, aut continebit in ira miserum
 dias suas? Et dixi, nunc capi: hæc mutatio dexterae
 self.*